

Статистикийн албаны 90 жилийн ойд

СТАТИСТИКИЙН ЭМХЭТГЭЛ STATISTICAL COMPENDIA

Дорноговь аймгийн нийгэм,
эдийн засгийн байдал - 2013 он

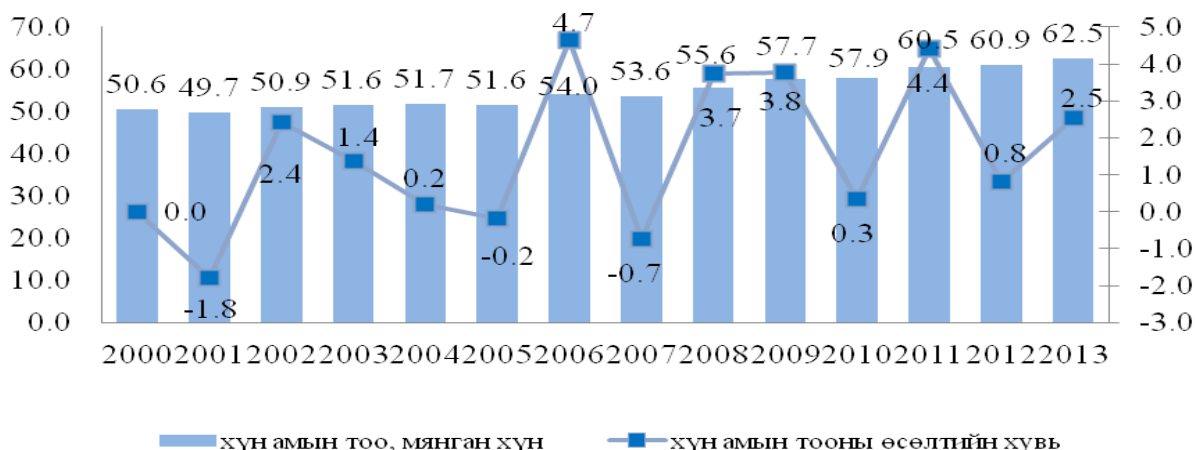
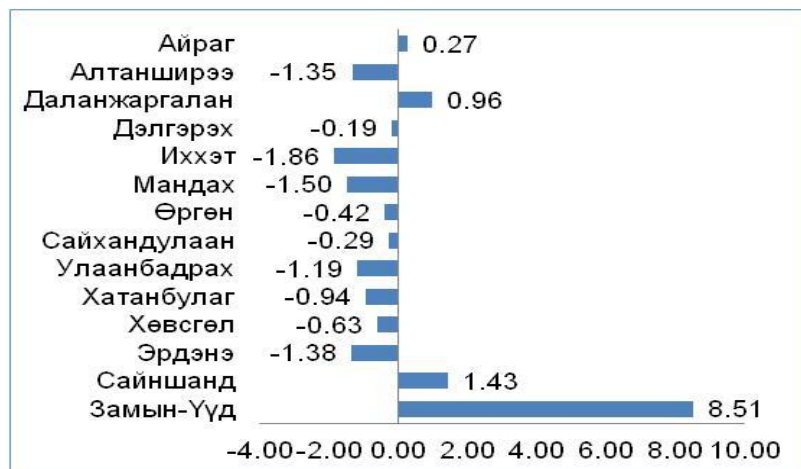

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН БАЙДАЛ**2013 ОНД**

(Товч танилцуулга)

НЭГ. НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**1.Хүн ам**

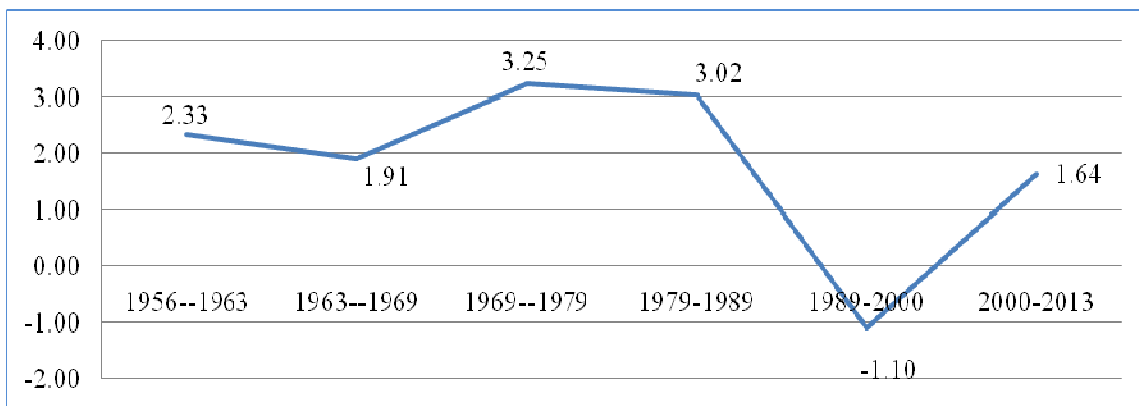
2013 оны эцэст 62.5 мянган байнгын оршин суугчтай болж 2012 оны жилийн эцсийн суурин хүн амын мэдээнээс 2.5 хувиар буюу 1549 хүнээр нэмэгдэв. 2000 оны хүн амын тооллогоос хойш жилд дунджаар 1.64 хувь буюу 11.9 мянган хүнээр нэмэгджээ.

Зураг. Хүн амын тоо, өсөлтийн хувь, жил бүрийн эцэст**Зураг. Хүн амын жилийн дундаж өсөлт, сумаар, 2000-2013 онд**

хувиар өсч бусад 10 сумдынх 0.19-1.86 хувиар буурав.

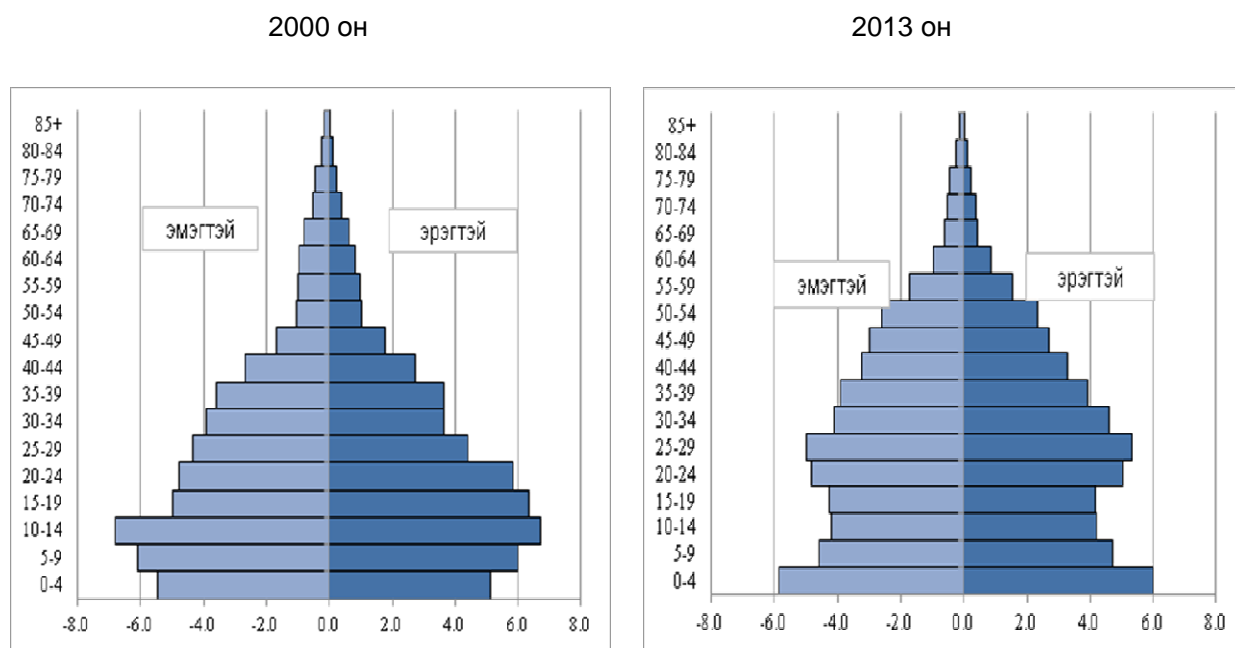
Үйү иү иргэд төв, суурин газар руу шилжих нь нэмэгдсэн байна. Ялангуяа Замын-Үүд сумын хүн амын тооны өсөлт 2000 оноос хойш жилд дунджаар 8.51 хувиар өсчээ.

Зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд шилжихээс өмнө буюу 1979-1989 онд бүх сумдын хүн ам жигд өссөн, 1989-2000 оны хооронд Иххэт, Мандах, Сайхандулаан, Сайншанд сумдаас бусад 10 сумын хүн амын тоо өсч байсан бол, 2000-2013 онд Айраг, Даланжаргалан, Сайншанд, Замын-Үүд сумын хүн амын тоо жилд дунджаар 0.27-8.51

Зураг. Хүн амын жилийн дундаж өсөлтийн хувь

Дорноговь аймгийн хүн амын жилийн дундаж өсөлтийн хувь 1979-1989 онд 3.02 хувиар өсч байсан нь хамгийн их өсөлттэй үе байсан бол 1989-2000 онд хүн амын тоо жилд дунджаар 1,10 хувиар буурч байв. 2000-2013 онд энэ үзүүлэлт 1.64 хувь байна.

Хүн амын нас, хүйсийн бүтцийг харуулах гол үзүүлэлтийн нэг бол нас, хүйсийн суварга билээ.

Зураг. Дорноговь аймгийн хүн амын нас, хүйсийн суварга

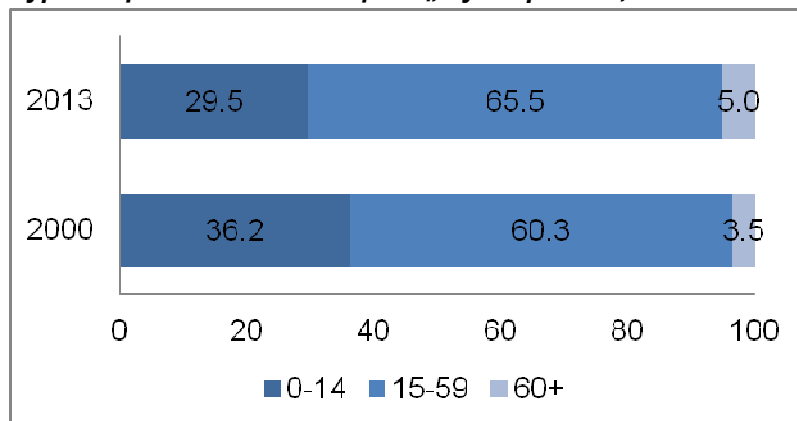
2013 онд манай аймгийн хүн амд 5-19 насныхны эзлэх хувь буурсан нь зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд шилжсэн үеэс төрөлт буурснаар тайлбарлагдаж байсан бол 0-4 насны хүн амын эзлэх хувь 2000 онохоос нэлээд өссөн төдийгүй аймгийн хүн амын тоонд эзлэх хувь нэмэгдсэн байна. Энэ нь 2009-2013 онд төрөлт нэмэгдсэнтэй холбоотой эерэг үзүүлэлт юм.

2000 онд 10-14 насны хүн амын эзлэх хувь хамгийн их байсан нь хэвээр хадгалагдсаар 2013 онд 20-29 насанд хамгийн их хувийг эзлэж байгаа нь дээрхи зургаас харагдаж байна. Хөдөлмөрийн насны хүн ам, тэр дундаа 20-59 насны хүн ам 2000 оны тооллогоос нэлээд өссөн байна.

Суурин хүн амын 49.9 хувь нь эрэгтэйчүүд, 50.1 хувь нь эмэгтэйчүүд юм. Нийт хүн амын 60.6 хувь нь хот (аймгийн төв), тосгонд, 16.2 хувь нь сумын төвд, 23.1 хувь нь хөдөөд амьдарч байна. Хот тосгонд амьдарч буй хүн амын тоо өмнөх оны мөн үеэс 1.4 пунктээр нэмэгдлээ. 109.4 мянган кв.км нутаг дэвсгэрт 62.5 мянган хүн ам оршин суудаг бөгөөд 1 кв.км нутаг дэвсгэрт 0.57 хүн ногдож байна. Замын-Үүд, Сайншанд, Даланжаргалан сумын хүн амын нягтрал аймгийн дунджаас дээгүүр байна.

Зураг. Хүн амын насны бүтэц, хувиар 2000, 2013 он

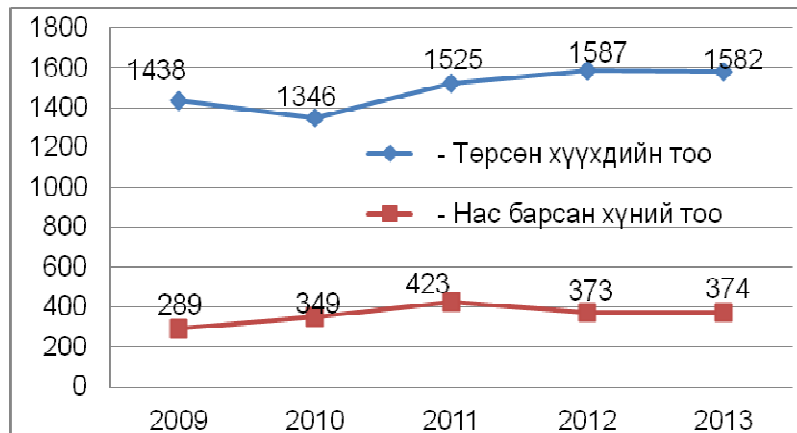

Дорноговь аймгийн хүн амын тоонд насны ангилал тус бүрийн эзлэх хувийн жин 2013 онд 2000 оныхоос өөрчлөгдсөн байна. 2000 онд хүн амын 36.2 хувийг хүүхэд (0-14нас), 60.3 хувийг хөдөлмөрийн насны (15-64нас), 3.5 хувийг тэтгэвэрийн насны хүн ам эзэлж байсан бол хүн амд

хүүхэд, өндөр настны эзлэх хувь жилээс жилд буурсаар 2013 онд 29.5 хувийг хүүхэд, 65.5 хувийг хөдөлмөрийн насны, 5.0 хувийг тэтгэвэрийн насны хүн ам эзлэх болжээ.

Хүн амын насны бүтцийн өөрчлөлтийг илүү харуулж чадах, эдийн засгийн тодорхой ач холбогдолтой үзүүлэлт бол хүн ам зүйн ачаалал юм. Хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох хүүхэд, хөгшдийн харьцааг хүн ам зүйн ачаалал гэнэ. Хүн ам зүйн ачаалал буюу хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох хүүхэд, өндөр настны тоо нь хүн амын нийгэм, эдийн засгийн чухал үзүүлэлтийн нэг юм. Хүн ам зүйн ачаалал 1979 онд 99.5 хувь, 1989 онд 90.9 хувь, 2000 онд 66.0 хувь, 2010 онд 52.4 хувьд хүрч тооллогоос тооллогын хооронд буурч байсан бол 2013 онд 52.7 байна.

Зураг. Төрсөн хүүхэд, нас барсан хүний тоо. 2009-2013 он

2013 онд Дорноговь аймагт 833 хүү, 749 охин нийт 1582 шинэ хүн мэндэлж, 374 хүн нас барж хүн амын цэвэр өсөлт 1208 болжээ. Өмнөх онтой харьцуулбал төрсөн хүүхдийн тоо 5-аар буурч, нас барсан хүний тоо 1-ээр нэмэгдсэн байна.

Төрсөн хүүхдийн хүйсний харьцаа 111.2, нас барсан хүний хүйсний харьцаа 154.4 байна. Монгол Улсын хүн ам зүйн олон жилийн судалгаанаас үзэхэд төрөх үеийн хүйсийн харьцаа дунджаар 103-104 хооронд байдаг зүй тогтолтой. Амьдралын эхний жилүүдэд эрэгтэй хүүхдийн нас баралт илүү байж, цаашдаа хүйсийн харьцаа тэнцвэржиж байснаа нас ахих тутам буурдаг ажээ.

Хүн амын хүйсийн харьцаа (100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоо) 2013 онд 99.5 байгаа нь 2012 оны үзүүлэлтээс 0.4 пунктээр бага байна. Хүйсийн харьцаа 44-өөс дээш насанд, нас ахих тутам буурч байснаа 70, түүнээс дээш насанд хүйсийн харьцаа 57.0 түүнээс бага болж огцом буурсан байна. Энэ нь эрэгтэйчүүдийн нас баралт эмэгтэйчүүдийнхээс харьцангуй их байдагтай холбоотой. Насны бүлэг дэх хүйсийн харьцаа нь төрөх үеийн хүйсийн харьцаа, нас баралтаас гадна хүйсийн ялгаатай шилжилт хөдөлгөөнөөс шалтгаалдаг.

Хүн амын шилжих хөдөлгөөн нь аймаг, сумын хүн амын тооны өсөлт, өөрчлөлтийг илэрхийлдэг үндсэн үзүүлэлтийн нэг юм. 2013 онд Дорноговь аймагт бүртгэлтэй шилжин ирсэн хүний тоо 1673, бүртгэлтэй шилжин явсан хүний тоо 1554 болж цэвэр шилжилт 119 байгаа нь өмнөх оноос 244-өөр нэмэгдэж, 2008 оноос 559-өөр буурлаа.

Шилжилт хөдөлгөөний урсгал 2005-2008 онд эерэг чиглэлтэй байсан бол 2009 онд бусад аймаг, нийслэл рүү чиглэсэн сөрөг чиглэлтэй, цэвэр шилжилт нь хасах тэмдэгтэй байжээ. 2010, 2011 онд шилжих хөдөлгөөний цэвэр коэффициент +0.42 болж 2009 оноос 0,55 пунктээр нэмэгдэж байсан бол 2012 онд -0.21 болж 0.63 пунктээр буурсан хэдий ч 2013 онд 0.19 болж нэмэгдсэн байна.

Шилжин явсан хүн амын 56.9 хувь нь Улаанбаатар хот, 7.0 хувь нь Говьсүмбэр аймаг, 5.0 хувь нь Өмнөговь аймаг руу, 5.0 хувь нь Сүхбаатар аймаг руу, шилжин ирэгсдийн 43.4 хувь нь Улаанбаатар хот, 6.5 хувь нь Хэнтий аймаг, 5.8 хувь нь Сүхбаатар аймаг, 5.7 хувь нь Дундговь аймгаас тус тус шилжин ирж, явсан нь хамгийн өндөр хувь байна.

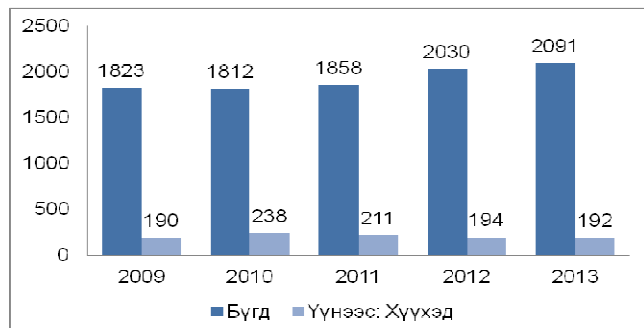
2. Өрхийн зарим үзүүлэлт

2013 оны эцэст 18554 өрхтэй болсон бөгөөд энэ нь өмнөх оныхоос 3.6 хувиар буюу 653 өрхөөр нэмэгдэж нэг өрхөд ногдох хүний тоо 3.4 байна.

2010 оны тооллогоор нийт өрхийн 58.6 хувь нь аймгийн төв, тосгонд, 41.4 хувь нь сумын төв, хөдөөд амьдарч байсан бол 2013 онд 59.4 хувь нь аймгийн төв, тосгонд, 40.6 хувь нь сумын төв, хөдөөд амьдарч байгаа нь хотожсон аймаг болохыг харуулж байна.

Өрх, хүн амын нийгмийн зарим үзүүлэлтийг 2012 онтой харьцуулахад эрэгтэй тэргүүлэгчтэй өрхийн тоо 16.8 хувиар, тэтгэвэр тэтгэмж тогтоогдоогүй ахмад настай хүний тоо 60.0 хувиар буурч, эмэгтэй тэргүүлэгчтэй өрхийн тоо 5.2 хувиар, ганц биеэрээ амьдарч байгаа өндөр настан өрхийн тоо 20.0 хувиар нэмэгдлээ.

Өнчин хүүхдийн тоо 2013 онд 726 болж 2012 оноос 5.0 хувиар, 2009 оноос 13.2 хувиар буурлаа. Нийт өнчин хүүхдийн 8.0 хувь буюу 58 нь бүтэн өнчин, 92.0 хувь буюу 668 нь хагас өнчин хүүхдүүд юм.

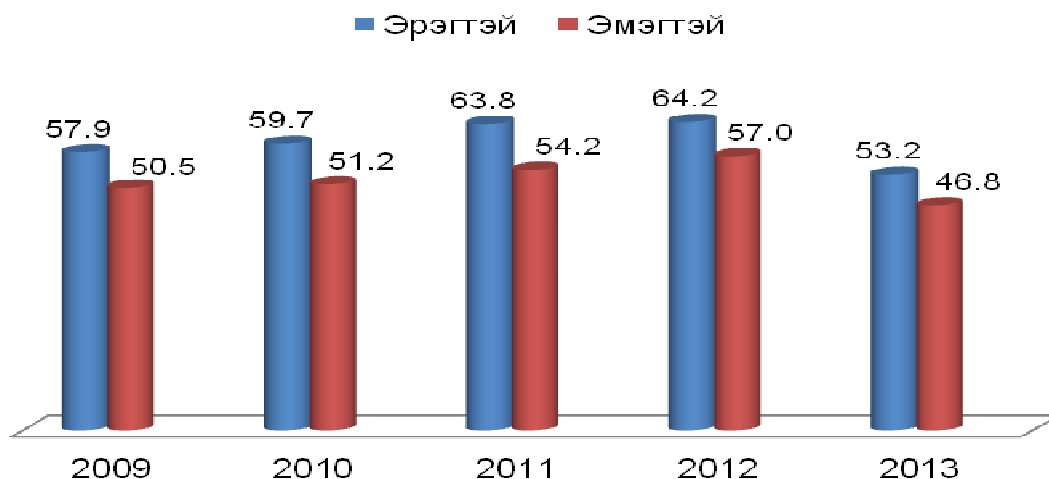
Зураг. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо, 2008-2012 он

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 2091 болж өмнөх оныхоос 3.0 хувиар, 2009 оноос 14.7 хувиар нэмэгдсэн байна. Нийт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн 9.2 хувийг 0-14 насны хүүхэд эзэлж байгаа бол 40.4 хувь нь төрөлхийн, 59.6 хувь нь өвчнөөр болон осол гэмтлийн улмаас хөгжлийн бэрхшээлтэй болсон байна.

3. Хөдөлмөр

2013 онд хөдөлмөрийн насны (15.түүнээс дээш нас) хүн амын тоо 40 923, үүнээс эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам (ЭЗИХА)-ын тоо 26 6770 болжээ. Өмнөх онтой харьцуулбал хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо 1.5 хувь, эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын тоо 9.6 хувь мөн 2009 онтой харьцуулбал хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо 6.9 хувь, эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын тоо 29.2 хувиар тус тус өсчээ.

Хүйсийн хувьд эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын 53.2 хувь нь буюу 14 237 эрэгтэйчүүд байгаа нь эмэгтэйчүүдийн эдийн засгийн идэвхээс 6,4 пунктээр их байна. Эдийн засгийн идэвхитэй хүн амыг сумаар авч үзвэл хамгийн өндөр нь Сайншанд (8002), Замын үүд (7866) сум байна. Ажиллах хүчний оролцооны түвшин 65.4 байгаа нь өмнөх оноос 4.8, 2009 оноос 11,1 пунктээр тус тус өсчээ.

Зураг: Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, хүйсээр, 2009-2013 оноор

Эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын 95,3 хувь буюу 25 505 хүн ажил эрхэлж байгаа нь өмнөх оноос 0,9 пунктээр буурч, 2009 оноос 2,1 пунктээр өссөн байна.

Ажил эрхэлж байгаа хүн амын 26.9 хувь (6855) нь хөдөө аж ахуйн салбарт, 17,7 хувь (4505) нь тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбооны салбарт, 10,5 хувь (2677) нь бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээний салбарт, 9,4 хувь (2392) нь нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээний салбарт, 17,7 хувь (4524) нь төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал, боловсрол, эрүүл мэндийн салбарт

7,7 хувь (1974) нь уул уурхай, олборлох, боловсруулах аж үйлдвэр, цахилгаан дулаан үйлдвэрлэлийн салбарт, 10,1 хувь (2578) нь бусад салбарт ажиллаж байна.

Зураг. Ажиллагчдын тоо салбарын ангиллаар, 2013 он

Засаг захиргааны бүртгэлд үндэслэсэн ажил эрхлэлтийн 2013 оны жилийн эцсийн тайлангаар 14,4 мянган хөдөлмөрийн насны хөдөлмөр эрхлээгүй хүн байна гэсэн дүн гарчээ. Үүний 13,0 хувь буюу 1.8 мянган хүн хөдөлмөрийн чадваргүйн улмаас, 39,1 хувь буюу 5,6 мянган хүн суралцаж байгаагаас ажил эрхлээгүй, үлдэх 7,0 мянган хүний 16,1 хувь буюу 2.3 мянган хүн гэрийн ажилтай, өөрөө өвчтэй, хүүхэд, өндөр настан асардаг, гэр бүлийн хүний ажлын онцлог зэрэг шалтгаанаар ажил эрхлээгүй бол, 31,8 хувь буюу 4,5 мянган хүн бусад шалтгаанаар ажил эрхлээгүй байна.

Зураг: Хөдөлмөрийн насны хөдөлмөр эрхлээгүй хүн ам/ шалтгаанаар/

4. Ажилгүй иргэд

2013 оны эцэст Хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгүүлсэн, ажил идэвхитэй хайж байгаа ажилгүй иргэд 1265 байгаа нь өмнөх оны жилийн эцсийнхээс 39.9 хувиар өссөн байна. 2013 онд 1799 иргэн ажил хайж бүртгүүлсний 1040 иргэн ажилд зуучлуулан орж,

шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэний тоо өмнөх оноос 0,9 хувь, ажилд зуучлагдан орсон хүний тоо өмнөх оноос 18.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг. Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэн, ажилд зуучлагдан орсон хүний тоо, 2009-2013 он

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн насны бүтцийг авч үзвэл 29.0 хувийг 16-24 насныхан, 33.8 хувийг 25-34 насныхан, 19.7 хувийг 35-44 насныхан, 17.5 хувийг 45-60 насны иргэд байна. Бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийн 57.3 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 12.6 пунктээр өсчээ. Мөн ажилгүй иргэдийн боловсролын түвшинг харахад 32.6 хувь нь бүрэн дунд, 25.5 хувь нь дипломын болон бакалаврын дээд, 22.0 хувь нь суурь, 8.6 хувь нь тусгай мэргэжлийн дунд, 6.2 хувь нь техник болон мэргэжлийн, 3.6 хувь нь бага, 0.9 хувь нь боловсролгүй, 0.6 хувь нь магистр/ докторын боловсролтой иргэд бүрдүүлж байна.

Хөдөлмөрийн хэлтэст ирсэн 1633 ажлын байрны захиалгын 16.8 хувь нь уул уурхайн олборлолтын салбарт, 11,9 хувь нь үйлчилгээний бусад үйл ажиллагааны салбарт, 11.3 хувь нь төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалалын салбарт, 11,0 хувь нь хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас барилтын салбарт, 49,0 хувь нь бусад салбарын захиалга байна.

Ажлын байрны захиалгыг ажил, мэргэжлийн ангилалаар нь авч үзвэл 20,6 хувийг худалдаа, үйлчилгээний ажилтан, 17,5 хувийг үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний ажилтан, 14,0 хувийг энгийн ажил мэргэжил, 12,4 хувийг контор, үйлчилгээний ажилтан, 11,0 хувийг хөдөө аж ахуй, ой загас агнуурын ажилтан 24,5 хувийг бусад ажил мэргэжлийн ангилал тус тус эзэлж байна.

2013 онд шинээр 1012 ажлын байр бий болгосны 59,5 хувь нь байнгын ажлын байр байна. Шинээр бий болгосон ажлын байрны 8.3 хувийг улсын төсөв, 43.8 хувийг өөрийн хөрөнгө, 35.0 хувийг зээлийн эх үүсвэрээр бий болгов. Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар үзвэл 21,6 хувь нь бөөний ба жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээний салбарт, 15,3 хувь нь уул уурхай олборлох аж үйлдвэрийн салбарт, 13,7 хувь нь нийгэм бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээний салбарт 12,6 хувь нь хөдөө аж ахуй болон ан агнуур, ойн аж ахуйн салбарт, 10,5 хувь нь тээвэр агуулахын аж ахуй, холбоо, 26,3 хувь нь бусад салбарт ногдож байна.

5. Нийгмийн даатгал, халамж

2013 онд Нийгмийн даатгалын сангийн нийт орлого 19 763,6 сая төгрөгийн орлого

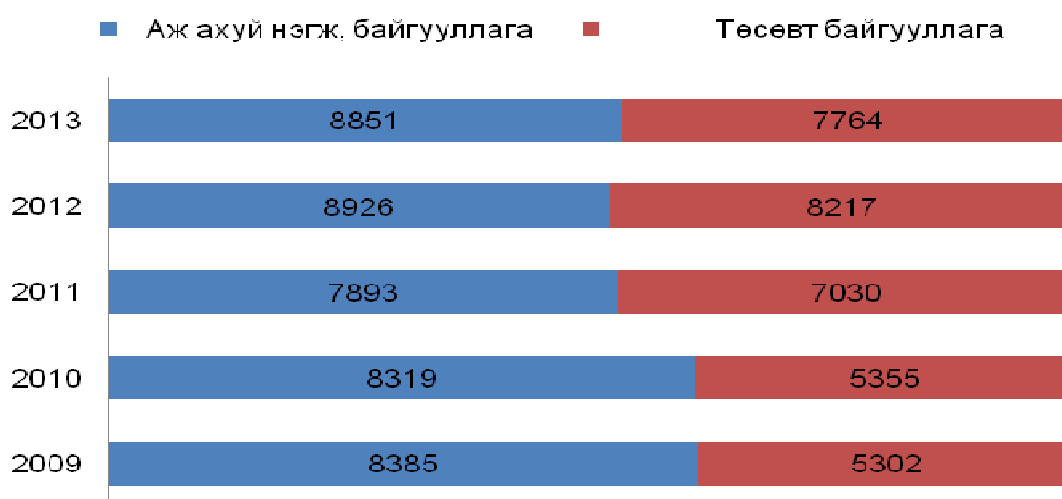
төвлөрсөн нь өмнөх оноос 17,3 хувиар нэмэгдсэн байна.

Нийгмийн даатгалд заавал даатгуулагч байгууллагын 53,3 хувь нь буюу 8851 нь аж ахуйн нэгж байгууллага, 46,7 хувь нь буюу 7764 нь иргэд даатгуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс 3,1 хувиар буурсан байна.

Нийгмийн даатгалд заавал даатгуулагч байгууллагын 53.3 хувь буюу 8851 нь аж ахуйн нэгж байгууллага, 46,7 хувь буюу 7764 нь төсөвт байгууллага байгааг өмнөх онтой харьцуулахад 0,8-5,5 хувиар тус тус буурсан байна.

Тэтгэвэрийн даатгалын сангаас 15 552.7 сая.төг, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 3 987.4 сая.төг, тэтгэмжийн даатгалын сангаас 1 444,4 сая.төг, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас 1 235,3 сая.төг, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 509,3 сая.төгрөгийг тэтгэвэр тэтгэмж, даатгалд зарцуулсан байна.

Зураг. Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо, ААНБ-ын төрлөөр 2013 он

2013 онд нийгмийн халамжийн сангаас 8.5 мянган иргэнд 3291,4 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгожээ.

Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй 1840 эхэд 802,5 сая.төг, алдар цолтой 52 ахмадад 57,9 сая.төг, алдарт эхийн одонтой 4596 эхэд 636,4 сая.төгрөгийн тэтгэмж, тусламжийг улсын төсвөөс олгосон байна. Ахмад настны нийгмийн хамгааллын хуулийн дагуу 3,0 мянган хүнд нэг удаагийн хөнгөлөлт тусламж үйлчилгээнд хамрагдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 19,1 хувиар буурчээ.

“Хүний хөгжил сангаас Монгол Улсын иргэнд хувь хишиг хүртээх тухай” УИХ-ын тогтоолын дагуу 2013 онд 2,2 мянган иргэнд 429,9 сая.төг-ийн хишиг хүртээжээ.

6.Боловсрол

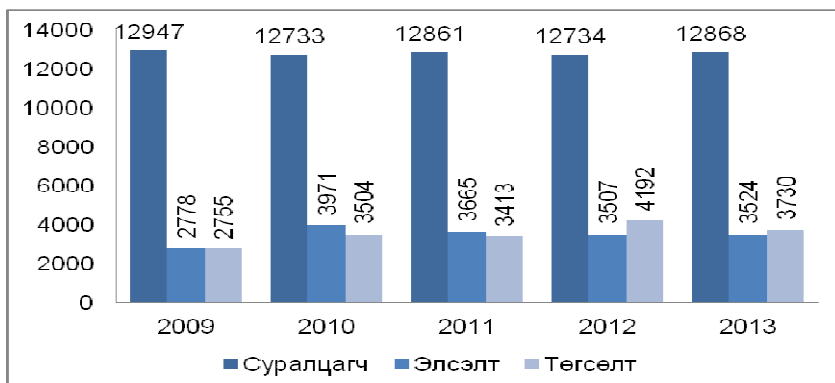
2013/2014 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын 22 сургуульд 11108, Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Төмөр замын мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, ЭМШУИС-ийн салбар сургуульд 1760 бүгд 12868 оюутан, сурагч суралцаж байна. Энэ нь өмнөх оноос 1.1 хувиар буюу 134-өөр илүү байна.

ЕБС-ийн нэгдүгээр ангид 2013/2014 оны хичээлийн жилд 1296 хүүхэд шинээр элсэв. ЭМШУИС-ийн салбар сургуульд 269 оюутан элсэн орсны 39.0 хувь буюу 105 оюутан

анагаах, сувилахуй /баклавар/ болон бусад дээд мэргэжлээр, 61.0 хувь буюу 164 оюутан эх баригч, эм найруулагч, бага эмч зэрэг мэргэжлээр элсэв.

Зураг. Бүх шатны сургуульд суралцагч, элсэлт, төгсөлт

МСҮТ-д 10 мэргэжлээр 405 хүүхэд шинээр элсүүлж, 740 оюутан суралцагчтайгаар хичээллэж байна. Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагад 4.1 мянган хүүхэд хамрагдсан нь өмнөх

оны мөн үеэс 11.5 хувиар нэмэгдсэн байна. 2013/2014 оны хичээлийн жилд 108 багш ажилласан бөгөөд 1 багшид ногдох хүүхдийн тоо 38 байна.

7. Эрүүл мэнд

2013 онд 12.8 хүн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсний 51.6 хувь нь аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт, 6.3 хувь нь хувийн өмчийн эмнэлэгүүдэд хэвтэж эмчлүүлжээ.

Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэлх насандаа 14.5 хүүхэд эндсэн нь өмнөх оны мөн үетэй адил байна. 393.0 мянган хүнд амбулаторийн үзлэг хийсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 11.6 хувиар буурч, 13.3 мянган хүнд урьдчилан сэргийлэх тарилга хийсэн нь 14.2 хувиар нэмэгдлээ.

Халдварт өвчнөөр 1043 хүн өвчилж, халдварт өвчний гаралт өмнөх оны мөн үеэс 2.9 хувиар нэмэгдлээ. Үүний дотор вируст гепатит 57.9 хувь, тэмбүү 15.4 хувиар, заг хүйтэн 27.5 хувиар, цусан суулга 47.5 хувиар буурсан бол сүрьеэ 4.2 хувиар, трихоминиаз 1.1 хувиар нэмэгджээ.

Он гарсаар 1724 эх жирэмсэний хяналтанд орсон нь өмнөх оны мөн үеэс 2.4 хувиар нэмэгдсэн байна. Жирэмсний хяналтанд орсон эхчүүдийн 86.5 хувь нь эхний 3-н сартайдаа хяналтанд хамрагдав. Өөрөөр хэлбэл 13.5 хувь нь хугацаанаасаа хожимдож эмнэлгийн хяналтанд оржээ. Түргэн тусламжийн 20.2 мянган дуудлага ирсний 14.6 хувь буюу 3.0 нь алсын дуудлага байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт түргэн тусламжийн дуудлага 7.9 хувиар, алсын дуудлага 13.0 хувиар буурав.

8. Соёл

2013 онд 14 номын сангаар 5.7 мянган байнгын үйлчлүүлэгч үйлчлүүлэв. Номын фонд 141.2 мянган ширхэг, шинээр фондод авсан ном 3.4 мянган ширхэг байгааг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал номын фонд 2.2 хувиар бага, шинээр фондод авсан ном адил хэмжээнд байна.

Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолт 2013 онд 114 болж, 2012 оныхоос 28.3 хувиар буурч, үзэгчдийн тоо 55.8 мянга болж 3.4 дахин нэмэгдлээ.

Аймгийн хэмжээнд 14 музей үйл ажиллагаагаа явуулж байгаагийн 12 нь сумын музей юм. Музейн байгууллагаар үйлчлүүлсэн үйлчлүүлэгчдийн тоо 2013 онд 8.9 мянга байгаа нь 2012 оныхоос 25.4 хувиар нэмэгдсэн байна.

Соёлын төвийн тоо 2013 онд өмнөх оны мөн үетэй адил буюу 13, суудлын тоо 2.4 мянга байна. Соёлын төвөөр үйлчлүүсэн иргэдийн тоо 147.0 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 4.1 хувиар, зохион байгуулсан ажлын тоо 1611 байгаа нь 7.8 хувиар нэмэгдэв.

9. Байгаль орчин

Дорноговь аймгийн нийт газар нутгийн 88.4 хувийг хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар, 9.0 хувийг улсын тусгай хэрэгцээний газар, 1.4 хувийг ойн сан бүхий газар, 0.4 хувийг хот, тосгон, суурин газар, 0.5 хувийг зам, шугам сүлжээний газар, 0.3 хувийг усан сан бүхий газар эзэлж байна.

2013 онд аймгийн нийт газар нутгийн 0.047 хувь буюу 514.9 га газарт ямар нэг хэмжээний хохирол учруулжээ. 52.6 га газар ухагдаж эвдэрсэн ба үүний 23.0 хувь буюу 12.1 га газар геологийн эрэл хайгуулын ажлаас, 73.8 хувь буюу 38.8 га газар зам, тээвэр, холбооны барилга, засвар үйлчилгээнээс, 3.2 хувь буюу 1.7 га газар ашигт малтмалын олборлолтоос шалтгаалсан байна.

87.66 га газарт нөхөн сэргээлтийн ажил хийсэн бөгөөд үүнд 336.3 сая төгрөгийн зардал гаргажээ. Аймгийн хэмжээнд 2013 онд 114.6 мянган ш мод тарьснаас 78.0 хувь нь ургасан байна.

2013 оны эцэст ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч ААНБайгууллагын тоо 13.6 хувиар нэмэгдэж, хайгуулын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч ААНБ-ын тоо 1.8 хувиар буурчээ.

Газар өмчлөх хүсэлт ирүүлсэн 1568 өрхийн газар өмчлүүлэх шийдвэр гаргасан ба гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар иргэдэд өмчлүүлсэн газрын хэмжээ 317,58 га болж өмнөх оноос 49.6 хувиар буурлаа.

10. Цаг уур

2013 онд агаарын дундаж температурын 4,4 хэм дулаан буюу олон жилийн дунджаас 1.1 хэмээр дулаан, өмнөх оноос 0.6 хэмээр дулаан байлаа. Агаарын температур өдөртөө ихэнх нутгаар 6, 7, 8 дугаар саруудад 33-40 хэм хүрч халсан бол агаарын үнэмлэхүй хамгийн бага температур 1, 2 дугаар саруудад ихэнх нутгаар -29-35 хэм хүрч хүйтэрсэн байна. Хөрсний гадаргын жилийн дундаж температур 7,3 хэм байна.

Хөрсний гадаргын үнэмлэхүй хамгийн их температур 6, 7, 8 дугаар саруудад ихэнх нутгаар 50-67 хэм дулаан, хөрсний гадаргын үнэмлэхүй хамгийн бага температур 12, 1, 2 дугаар саруудад нутгийн ихэнх хэсгээр -31-36 ° хүйтэн байлаа.

Жилдээ 97 өдөр цасан шуурга ажиглагдаж хамгийн их нь Сайншанд, Дэлгэрэх, Эрдэнэ сумдын нутгаар 10-11 өдөр ажиглагдсан байна. Салхины хамгийн их хурд секундэнд 20-36 м/с буюу аюулын хэмжээнд хүрч шороон болон цасан шуурга шуурчээ. 10 метр секундээс дээш салхитай өдрийн тоо 36-253 өдөр байна.

Аймгийн нийт нутгаар 49,1-169,3 мм тунадас орсон байна. Хамгийн их тунадас Иххэт суманд 169,3 мм, хамгийн бага Хөвсгөл суманд 49,1 мм тунадас орлоо. 1, 2, 3, 5 дугаар саруудад тунадас олон жилийн дунджын орчим, 4, 6, 9, 10 дугаар саруудад ОЖД-аас ахиу, 7, 8, 11, 12 дугаар саруудад олон жилийн дунджаас бага тунадас орсон байна. Бэлчээрийн ургамлын байдал 8-р сарын 20-ны байдлаар Даланжаргалан сумын Бичигт, Өнгөт баг Иххэт сумын Зүлэгт баг, Дэлгэрэх сумын Бумбат, Аманшанд багийн нутгаар зуншлага сайн буюу 2,3-3,3 ц/га ургацтай, Даланжаргалан, Иххэт сумын Зүлэгт баг, Баян баг, Дэлгэрэх сумын Бумбат, Аманшанд багууд, Эрдэнэ сумын Дөрвөлж, Цагаан хөтөл багийн нутгаар зуншлага хэвийн

буюу 1,6-2,4 ц/га ургацтай, Айраг сумын ихэнх нутаг Иххэт сумын Бүрдэнэ, Хашаат багууд, Дэлгэрэх сумын Цагаанхад, Хонгор багууд, Өргөн сумын Баянмөнх баг, Эрдэнэ сумын Эншөөв, Улаан-уул, Бүрдэнэ, багуудын нутгаар зуншлага гандуу буюу 0,8-1,6 ц/га ургацтай, бусад сумдын нутгаар гантай буюу 0,0-0,8 ц/га ургацтай байна.

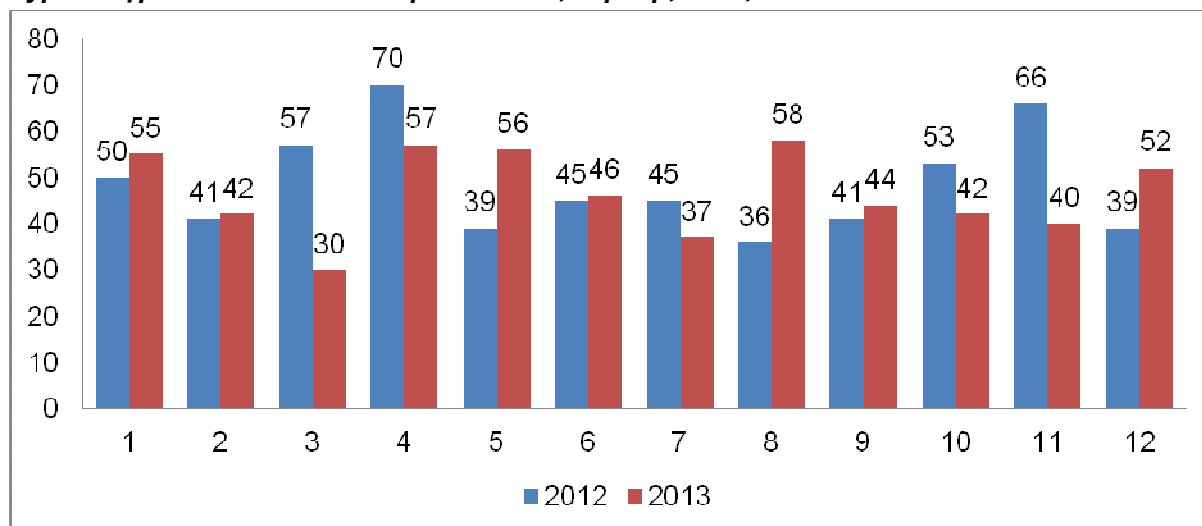
Энэ зун ихэнх нутагт агаарт 30-40 градусыг давж 10-62 хоног байснаас ихэнх сумдын нутгаар бэлчээрийн ургамал гэмтэл ажиглагдаж ургамал үзүүрээсээ хатсан. Бэлчээрийн ургамлын ургалтын байдал муу шүлхий шарилж болон нэг наст ургамлууд ихээр ургаж малын тэжээлийн олон наст ургамал бага ургасан. Энэ жил өнгөрсөн жилээс гантай нутгийн хэмжээ харьцангуй их байлаа. Нийт нутгаар бэлчээрийн хортон шавьж ажиглагдаагүй байна.

11.Гэмт хэрэг

Аймгийн Цагдаагийн газрын мэдээгээр 2013 онд 559 гэмт хэрэг гарсан нь өмнөх оноос 23 буюу 4.0 хувиар, 2009 оноос 20 буюу 3.5 хувиар буурчээ. Өмнөх оны мөн үетэй хэргийн төрлийг харьцуулбал албан тушаалын хэрэг 80.0 хувиар, бусдын эд зүйлийг булаах гэмт хэрэг 66.7 хувиар, дээрмийн гэмт хэрэг 50.0 хувиар, хүний амь, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг 47.4 хувиар, хүчингийн гэмт хэрэг 23.1 хувиар, танхайн гэмт хэрэг 15.0 хувиар, ИЭЧЭМ-ийн эсрэг гэмт хэрэг 15.0 хувиар, өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 4.3 хувиар буурсан бол контарвантын гэмт хэрэг 2.2 дахин, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 63.8 хувиар, ашиглангийн гэмт хэрэг 28.6 хувиар, залилангийн гэмт хэрэг 22.2 хувиар нэмэгджээ.

Зураг. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, сараар, 2012, 2013 он

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 33.5 хувийг ИЭЧЭМ эсрэг гэмт хэрэг, 24.2 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 13.8 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг, 7.9 хувийг контарвантын гэмт хэрэг, 3.0 хувийг танхай, 1.8 хувийг хүчингийн гэмт хэрэг, 1.8 хувийг хүний амь, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг, 0,9 хувийг дээрмийн гэмт хэрэг эзэлж байна.

Өмнөх оны мөн үеэс Даланжаргалан, Дэлгэрэх, Мандах, Улаанбадрах, Замын-Үүд суманд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо нэмэгдэж, бусад сумдад гэмт хэргийн тоо буурсан үзүүлэлттэй байна.

Онц хүнд, хүнд төрлийн гэмт хэрэг 47 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 9 гэмт хэргээр буюу 16.1 хувиар буурсан бол 2009 оноос 5 гэмт хэргээр буюу 11.9 хувиар нэмэгджээ.

Гэмт хэргийн улмаас иргэд, байгууллага, аж ахуйн нэгжид 1578.0 сая төгрөгийн хохирол учирсан ба өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.1 дахин өссөн байна. Учирсан хохирлын 1079.0 сая төгрөг буюу 68.4 хувь нь эргэн төлөгджээ.

Нийт гэмт хэргийн 40.4 хувийг согтуугаар, 29.2 хувийг гэр орон сууцанд, 13.8 хувийг гудамж олон нийтийн газарт, 9.5 хувийг бүлэглэн, 55.1 хувийг шөнө, оройн цагаар үйлдсэн байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 3.9 хувийг хүүхэд оролцон, 11.4 хувийг эмэгтэй хүн оролцон үйлдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 0.4-1.1 пунктээр буурлаа.

Гэмт хэргийн улмаас 29 хүн нас барж, 240 хүн гэмтэж бэртсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 6.5-10.1 хувиар буурсан байна. Тайлант хугацаанд нийт 3524 хүн эрүүлжүүлэгдэж, 312 хүн баривчлагджээ.

12. Гал түймэр

Аймгийн хэмжээнд 2013 онд их бага хэмжээний 27 гал түймэр гарч, 74.0 сая.төг-ийн хохирол учирч, гал түймрийн улмаас 1 хүний амь үрэгджээ. Гарсан гал түймрийн тоо 17.4 хувиар нэмэгдэж, учирсан хохиролын хэмжээ 18.3 хувиар буурлаа.

Нийт гарсан гал түймрийн 14.8 хувь нь пийшин зуухны зөрчлөөс, 14.8 хувь нь техникийн гэмтэл, 11.1 хувь нь ил задгай гал, лаа, шүдэнз, тамхины галаас, 11.1 хувь нь хүүхдийн болгоомжгүй үйлдлээс, 7.4 хувь нь цахилгаан угсралт, ашиглалтын буруугаас гарсан байна.

Тайлант онд 550 аж ахуйн нэгж, байгууллага, 3884 айл өрхөд гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх үзлэг явуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо 11.6 хувиар, айл өрхийн тоо 6.6 дахин буурчээ.

Хоёр. ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) тооцоог 2007 оноос Сангийн сайд, ҮСГ-ын даргын 2006 оны 129\376 тоот тушаалаар батлагдсан эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын шинэчилсэн ангилалын дагуу 19 салбараар тооцож байна.

2009-2012 оны дотоодын нийт бүтээгдэхүүний тооцооллыг ҮСХ-ноос ирүүлснээр засварлан мэдээлж байна.

2012 онд ДНБ оны үнээр 128,5 тэрбум төгрөг болж 2011 оныхоос 28.7 хувиар буюу 28.7 тэрбум төгрөгөөр өслөө. Нэг хүнд ногдох ДНБ 2012 онд 2110,5 мянган төгрөгт хүрч өмнөх оноос 460.0 мянган төгрөгөөр өсөв.

ДНБ-ийг эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзвэл 39,8 хувийг хөдөө аж ахуй, 16,2 хувийг бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн, барааны засварлах үйл ажиллагаа, 8,6 хувийг үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа, 7,4 боловсролын салбарын үйл ажиллагаа, 6,2 хувийг төрийн удирдлага батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн хамгааллын үйл ажиллагаа, 5,9 хувийг тээвэр, агуулахын үйл ажиллагаа, 5,7 хувийг санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа, 10,2 хувийг бусад салбар тус тус эзэлж байна.

ДНБ-д эзлэх хувийн жингээрээ олборлох үйлдвэр, бохир ус хаягдлын менежментийн болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа, бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах, тээвэр, агуулах, төрийн удирдлага батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн хамгааллын үйл ажиллагаа, хүний эрүүл мэнд, урлаг, үзвэр, тоглоом, наадмын үйл ажиллагаа гэсэн салбарууд 0,1-2,9 пунктээр өсч бусад салбар 3,3-0,1 пунктээр буурсан байна.

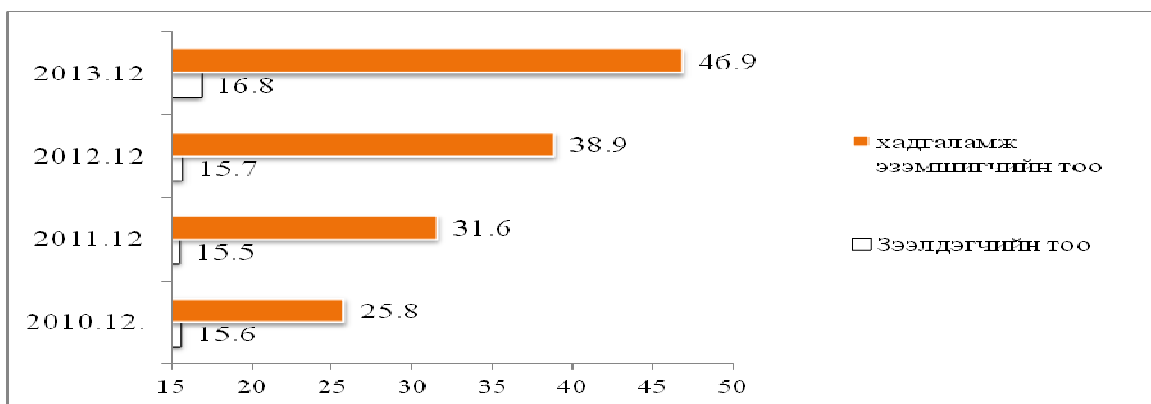
1.Банк, зээл

Монгол банкны мэдээгээр арилжааны банкуудын кассын орлого 400,6 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 9.3 хувь, цэвэр зарлага 400,5 тэрбум төгрөг болж 10.6 хувиар өсчээ.

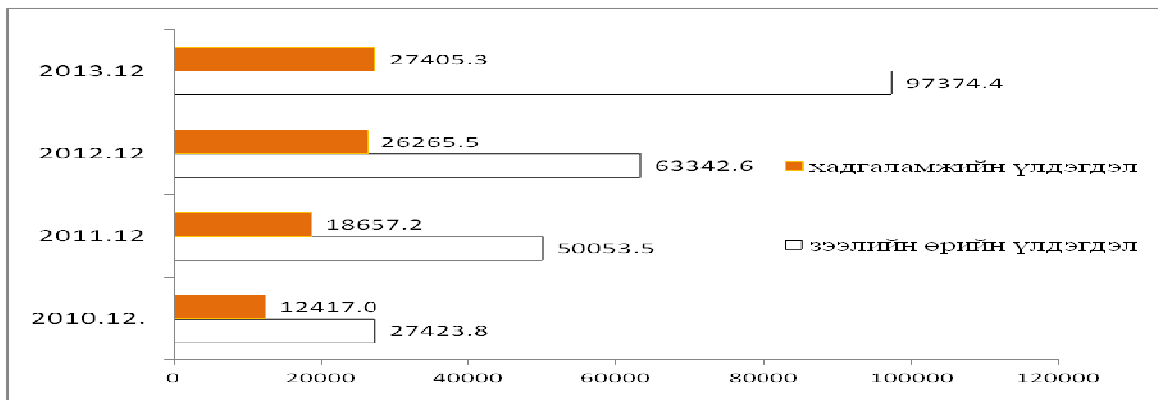
Иргэдийн мөнгөн хадгаламж 27,4 тэрбум төгрөг болж нэг хадгаламж эзэмшигчдэд дундажаар 584,3 мянган төгрөг, аймгийн нэг хүнд дундажаар 438,5 мянган төгрөгийн хадгаламж ногдож байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хадгаламж эзэмшигчийн тоо 20.6 хувь, хадгаламжийн үлдэгдэл 4,3 хувиар тус тус өсчээ.

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад зээлийн өрийн үлдэгдэл 53.7 хувь өсч, хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 7,5 хувиар буурчээ.

Зураг. Хадгаламж эзэмшигч, зээлдэгчийн тоо, 2010- 2013 он, мян.хүн

Зураг. Хадгаламжийн үлдэгдэл, зээлийн өрийн үлдэгдэл, 2010-2013 он, сая.төг

Олгосон зээлийн хэмжээ өмнөх онтой харьцуулахад 98.3 хувиар өсч, 2009 онтой харьцуулахад 8 дахин өссөн байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад зээлийн өрийн үлдэгдэл 53,7 хувиар өсч, зээлийн багцад чанаргүй зээлийн эзлэх хувь 7,5 хувиар буурав.

Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү өмнөх онтой харьцуулахад Голомт банк 0,1 хувь, Хаан банк 0,1 хувь, Хадгаламж банк 0,4 хувиар тус тус өсч, Хас, ХХБанкууд хэвэндээ байна. 2009 онтой харьцуулахад Голомт, Хаан, Хадгаламж банкууд 4,3-7.3 хувиар бууурч, Хас, ХХБанк хэвэндээ байна.

2. Төрийн санхүү

2013 оны урьдчилсан дүнгээр орон нутгийн төсөвт 34393.6 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 1.4 хувиар биелүүлжээ. Орон нутгийн төсвийн орлогын 38.1 хувийг татварын, 5.6 хувийг татварын бус орлого, 0.2 хувийг хөрөнгийн орлого, 56.1 хувийг тусламжийн орлого бүрдүүлсэн байна.

Улсын нэгдсэн төсөвт ААНБООТатвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, онцгой албан татвар, ашигт малтмал нөөц ашигласны төлбөр, агаарын бохирдлын төлбөр, өсөн нэмэгдэх ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр нийт 2983.1 сая төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 6.7 хувиар биелүүллээ.

Орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 100.7-102.2 хувиар бүх сумд биелүүлсэн байна.

3. Үнэ

Хэрэглээний үнийн индекс 2013 оны 12 дугаар сард өмнөх сараас 1,5 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 22,1 хувь өслөө.

Хүснэгт 1. Хэрэглээний үнийн индекс, 2013 оны 12 дугаар сар, бүлгийн дүнгээр

Бараа үйлчилгээний бүлэг	ЖИН	2013-12 2010-12	2013-12 2012-12	2013-12 2013-11
Ерөнхий индекс	1.0000	151.1	122.1	101.5
Хүнсний бараа, ундаа, ус	0.3596	152.3	110.7	101.9
Согтууруулах ундаа, тамхи	0.0255	173.5	107.2	100.0
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.1799	187.1	149.2	103.1
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	0.0960	132.2	115.5	100.0
Гэр ахуйн тавилга, бараа	0.0617	130.9	119.8	101.8
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	0.0164	113.2	96.4	100.0
Тээвэр	0.1433	153.7	146.5	100.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	0.0486	100.8	100.0	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.0205	92.9	96.1	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	0.0015	167.9	117.5	100.0
Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр	0.0075	187.7	110.1	101.8
Бусад бараа, үйлчилгээ	0.0393	129.1	114.5	100.2

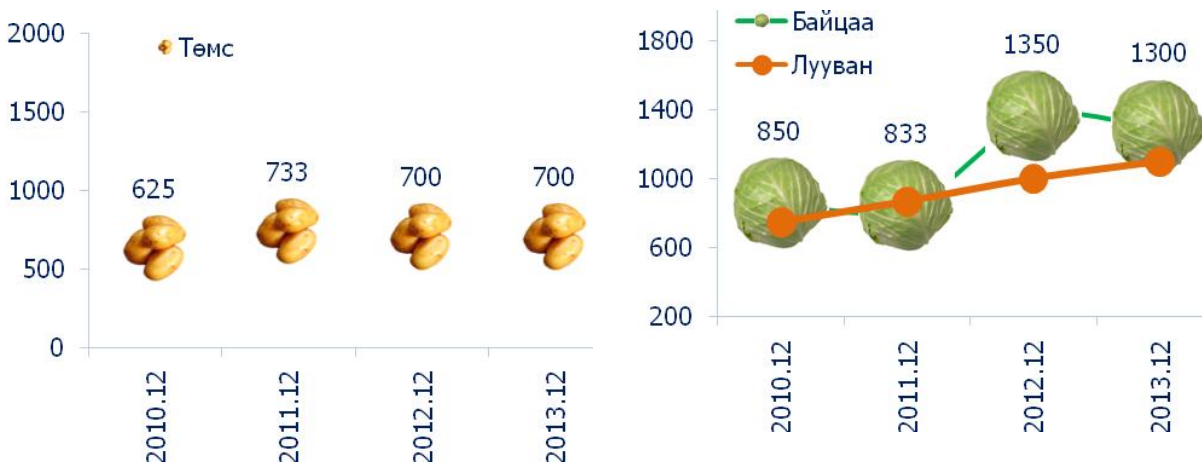
2013 оны 12 сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 214 нэрийн бараа, үйлчилгээний 18,3 хувь үнэ өсч, 3,8 хувийнх нь үнэ буурч, 77,9 хувийн бараа, үйлчилгээний үнэ тогтвортой байв.

Ерөнхий индекс өмнөх сарынхаас 1,5 хувиар өсөхөд хувцас, бөс бараа, гуталын бүлэг 3,1 хувь, гэр ахуйн тавилга, барааны бүлэг 1,8 хувь, хүнсний бараа, ундаа, усны бүлэг 1,9 хувь, зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байрны бүлэг 1,8 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлэг 0,2 хувь хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Зураг. Нэг кг гурил, будааны дундаж үнэ, төгрөг 2010-2013 оны 12-р сард

Зураг. Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2010-2013 оны 12-р сард

Барааны нэр төрлөөр нь авч үзвэл Алтан тариа ХК-ны дээд гурил 1,5 хувь, макбур гоймон 6,8 хувь, туузан гоймон 2,1 хувь, гурилан боов 3,4 хувь, жигнэмэг 4,0 хувь, хонины мах 6,2 хувь, ямааны мах 2,2 хувь, цэвэр сүү 8,1 хувь, тараг 20,0 хувь, өндөг 4,0 хувь, үзэм 2,8 хувь, байцаа 15,0 хувь, хатуу чихэр барбарис 15,4 хувь, зөөлөн чихэр мишка 10,2 хувь, майонез 3,4 хувь, чипс 10,5 хувь, бидний ундаа 2,3 хувь, дээлийн даавуу 2,6 хувь, эрээн даавуу 5,2 хувь, торго 4,8 хувь, ширмэл дотрийн материал 10,9 хувь, эрэгтэй бэлэн хувцас 3,1-21,7 хувь, эмэгтэй бэлэн хувцас 10,3-42,9 хувь, хүүхдийн бэлэн хувцас 22,2-50,0 хувь, хүүхдийн гутал 5,1 хувь, угаалгын нунтаг омо-99 13,9 хувь, зоогийн газрын хоолны үнэ 4,8 хувь, гар нүүрийн саван 2,1 хувь өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Харин согтууруулах ундаа, тамхи, орон сууц, ус, цахилгаан, түлш, эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ, тээвэр, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ, амралт чөлөөт цаг соёлын бараа, үйлчилгээ, боловсролын бүлэг тогтвортой байна.

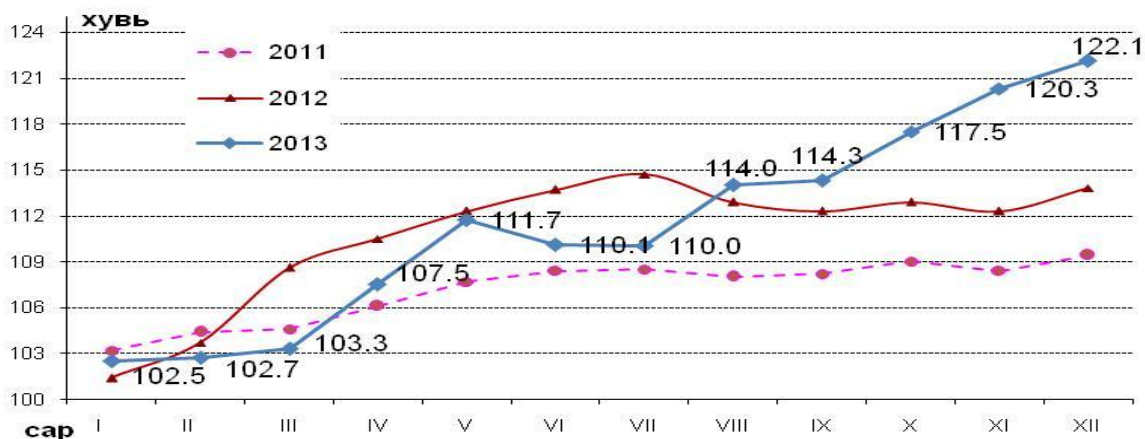
Зураг. Хэрэглээний үнийн индекс, 2013 оны 12 дугаар сарын өөрчлөлт, бүлгээр, хувиар (өмнөх сар=100)

Хэрэглээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеийнхээс (2012 оны 12-р сар) 22,1 хувь өсөхөд тээвэр 46.5 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлэг 49,2 хувь, боловсролын бүлэг 17,5 хувь, гэр ахуйн тавилга, барааны бүлэг 19.8, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлэг 15,5 хувь, согтууруулах ундаа тамхи бүлэг 7,2 хувь, зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байрны үйлчилгээ 10,1 хувь, хүнсний бараа, ундаа, усны бүлэг 10,7 хувь, бусад, бараа үйлчилгээний бүлэг 14,5 хувь нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний үнийн индекс суурь үнээс (2010 оны 12-р сар) 51,1 хувь өсөхөд зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 87,7 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлэг 87,1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлэг 73,5 хувь, боловсролынх 67,9 хувь, хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийнх 52,3 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийнх 32,2 хувь өссөн нь нөлөөлжээ.

Зураг. Хэрэглээний үнийн индекс, 2011 - 2013 оны сар бүрээр (өмнөх оны 12-р сар=100)

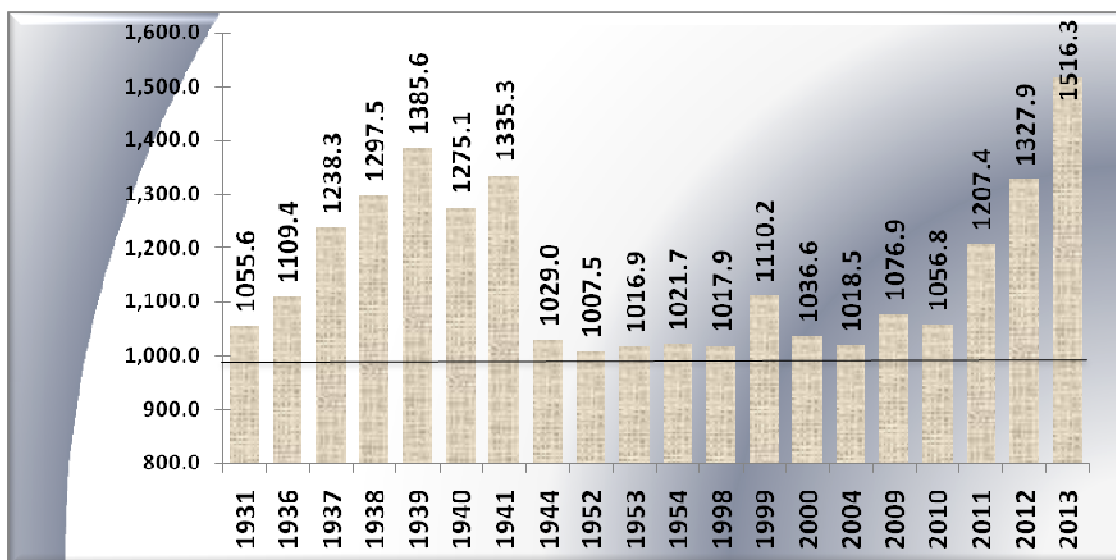

4. Хөдөө аж ахуй

2013 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнгээр 1516.4 мянган толгой мал тооллогдсоны дотор 32.8 мянган тэмээ, 107.0 мянган адуу, 59.4 мянган үхэр, 611.9 мянган хонь, 705.2 мянган ямаа тоологджээ. Нийт малын тоо өмнөх оноос 14.2 хувь буюу 188.4 мянган толгойгоор өсчээ. Мал сүргийн тоо таван төрөл дээрээ өссөний дотор тэмээ 4.4 хувь, адуу 12.0 хувь, үхэр 18.1 хувь, хонь 15.1 хувь, ямаа 13.9 хувиар өсөв.

Жил бүрийн эцсийн мал тооллогын дүнг харахад аймаг байгуулагдсан 1931 оноос хойш түүхэндээ хамгийн олон мал тоолуулсан жил боллоо.

Зураг . Нэг саяас дээш толгой мал тоолуулсан он, малын тоо, мянган.толгой

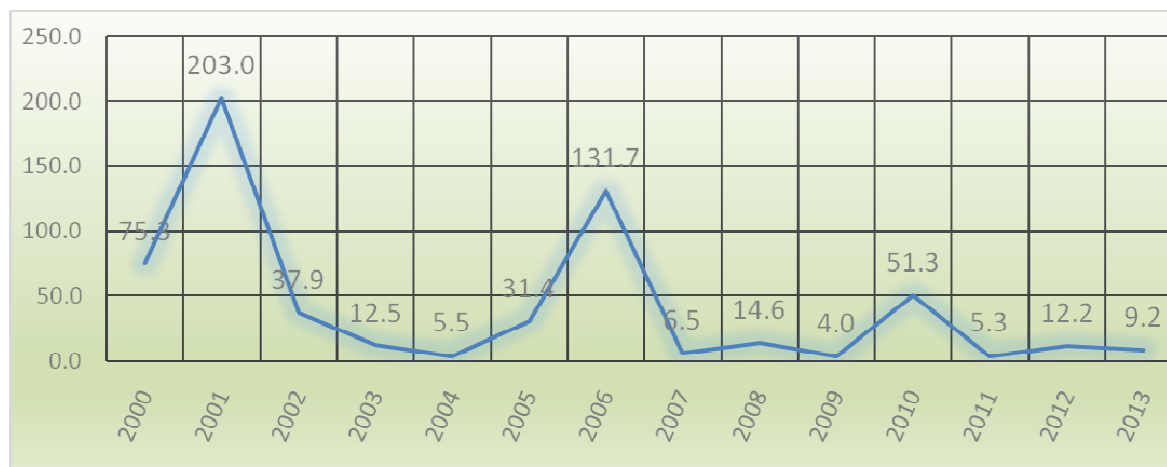

Сүргийн бүтцэд ямаа 46.5 хувийг, хонь 40.4 хувийг, үхэр 3.9 хувийг, адуу 7.1 хувийг, тэмээ 2.2 хувийг тус тус эзэлж байна. Өмнөх онтой харьцуулахад хонь эзлэх хувь 0.33 үхрийн эзлэх хувь 0.13 пунктээр нэмэгдэж, бусад 3 төрөл дээр 0.1-0.2 пунктээр буурсан хэдий ч мал сүргийн бүтцэд ямаа ихэнх хувийг эзэлсэн хэвээр байна.

Аймгийн хэмжээгээр 1000–аас дээш малтай малчин өрхийн тоо 225 болж өмнөх оноос 67 өрхөөр нэмэгджээ. 1000 –аас дээш малтай өрх Дэлгэрэх суманд 31, Айраг суманд 22, Иххэт суманд 23 тоологдсон нь хамгийн олон нь байсан бол 2000-3000 малтай өрх Айраг, Дэлгэрэх, Өргөн, Хатанбулаг, Сайншанд, Замын-Үүд сумдад тус бүр 1, Иххэт суманд 2 өрх тоологджээ.

Аминдаа малтай 4716 өрх байгаагийн 78.1 хувь буюу 3685 нь жилийн дөрвөн улирлын туршид малаа маллаж байгаа малчин өрх байна. Малчин нэг өрхөд 370, малтай нэг өрхөд 315 толгой мал ногдож байгаа нь 2012 оноос малтай болон малчин нэг өрхөд ноогдох мал 32 толгой малаар нэмэгджээ. Малчдын тоо 2013 онд 6950 болж өмнөх оноос 1.3 хувиар буюу 92 –оор нэмэгджээ.

2013 онд оны эхний нийт хээлтэгч малын 87.0 хувь буюу 490.7 мянган эх мал төллөж, гарсан төлийн 99.5 хувь буюу 500.3 мянган төл бойжжээ. Үүнийг өмнөх онтой харьцуулахад бойжсон төл 24.4 хувиар олон байна.

Зураг. Том малын зүй бусын хорогдол, мянган толгойгоор, 2000-2013 он

2013 онд 9.2 мянган толгой мал зүй бусаар хорогдсон нь оны эхний малын 0.7 хувьтай тэнцэж байна. Мандах, Улаанбадрах, Хатанбулаг, Хөвсгөл сумдад хорогдсон малын тоо нийт хорогдлын 73.7 хувийг эзэлж байна.

2013 онд тэжээвэр амьтан өсгөн үржүүлдэг өрхийн тоо 18 болж өмнөх оноос 12-оор буурчээ. 87 гахай, 565 шувуу тоологдсон нь өмнөх оноос гахай 41.2, шувуу 2.2 хувиар буурсан байна. Тэжээвэр амьтад өсгөн үржүүлдэг өрхүүд 1.1 тонн гахайн мах бэлтгэж, 550.0 мянган төгрөгийн борлуулалт, мөн 31.7 мянган ширхэг өндөг бэлтгэж 4410.9 мянган төгрөгийн борлуулалт хийсэн байна.

Энэ онд 60 худаг шинээр гаргахад 465.6 сая төгрөг зарцуулсны 73.9 хувийг улсын төсвийн хөрөнгөөр, 14.9 хувийг гадаадын болон олон улсын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 11.2 хувийг малчдын хамтын хөрөнгөөр санхүүжүүлжээ. Шинээр гаргасан худгийн тоо өмнөх оныхоос 12-аар өсөв. 132 худаг сэргээн засварласны 130 нь энгийн уурхайн, 2 нь инженерийн хийцтэй бөгөөд худгийн засвар шинэчлэлтэд нийт 117.3 сая төгрөг зарцуулав. Үүний 47.2 хувийг малчид иргэдийн хөрөнгөөр, 52.8 улсын төсвийн хөрөнгөөр засварласан байна.

Малжуулах арга хэмжээнд 190 өрхийг хамруулж нийт 9789 толгой мал олгосны 92.2 хувь нь бог мал байв. Малжуулалтанд хамрагдсан өрхийн тоо өмнөх оныхоос 39 өрхөөр нэмэгдэж, нэг өрхөд дундажаар 52 толгой мал ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 7 толгойгоор илүү байна. Малжуулалтанд нийт 470.8 сая төгрөг зарцуулсны 13.5 хувийг гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 18.8 хувийг орон нутгийн хөрөнгөөр, 67.7 хувийг бусад эх үүсвэрээр санхүүжүүлжээ.

Нийт малчин өрхийн 79.3 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 71.4 хувь нь телевизиртэй, 46.4 хувь нь автомашинтай, 48.8 хувь нь мотоциклтой мөн 78.2 хувь гар утас ашигладаг дүн гарчээ. Өмнөх оныхоос цахилгааны эх үүсгүүртэй өрх 4.9 хувиар, телевизортой өрх 5.4 хувиар, автомашинтай өрх 9.9 хувиар, мотоциклтой өрх 3.0 хувиар, гар утас хэрэглэдэг өрхийн тоо 3.0 хувиар нэмэгджээ.

2013 онд 31.4 га талбайд төмс, 35.4 га-д хүнсний ногоо тариалж, 151.6 тн төмс, 274.2 тн хүнсний ногоо хураан авлаа. Өмнөх оныхоос хураан авсан төмс 47.9 тн-оор бага, хүнсний ногоо 114.8 тн-оор илүү байна. 1 га-аас 4.8-7.7 тонн төмс, хүнсний ногоо хураан авсан нь 2012 оноос төмс 0.5 тн, хүнсний ногоо 3.2 тн-оор нэмэгдсэн байна. Тайлант онд 2208.5 тн өвс хадлан 99.4 тн гар тэжээл, 72.7 тн хужир шүү болон бусад тэжээл бэлтгэсэн мэдээ ирүүлснийг өмнөх онтой харьцуулахад бэлтгэсэн өвс 38.8 хувиар нэмэгдэв.

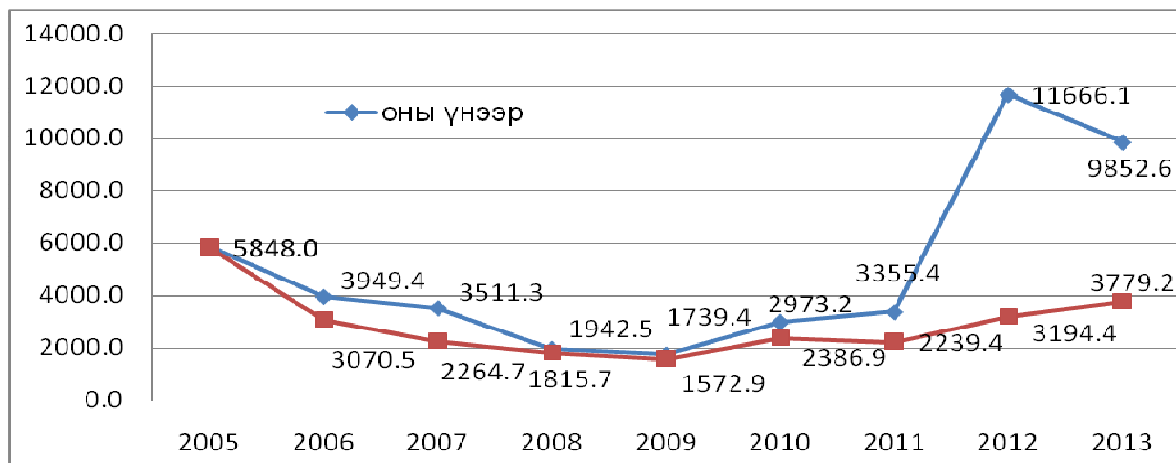
5. Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарт оны үнээр 9,8 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 13,2 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг дотоод, гадаад зах зээлд борлууллаа.

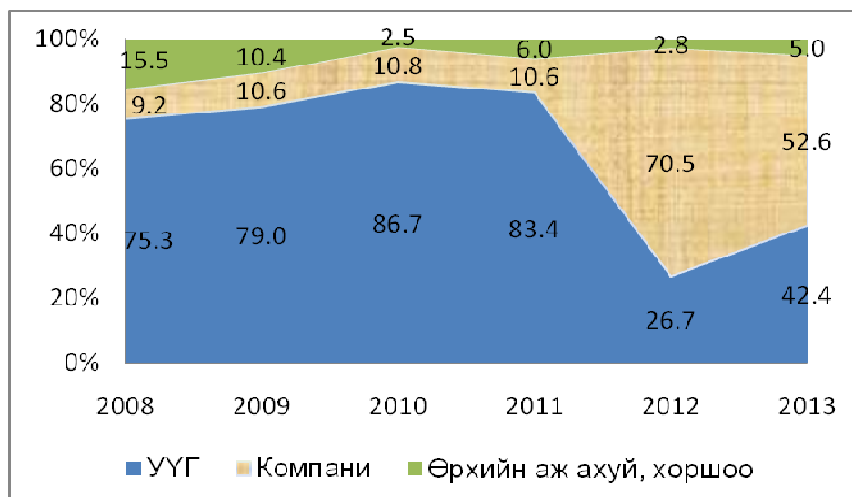
Нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт өмнөх оноос 15,5 хувиар, борлуулалт 28,1 хувиар тус тус буурсан байна. Нүүрсний олборлолт өссөн боловч 1 тонн нүүрсний борлуулалтын үнэ буурсан нь өмнөх он мөн үеэс борлуулалтын орлого буурахад нөлөөлсөн байна. Нийт бүтээгдэхүүний буурсан шалтгаан нь 2013 онд хөрс хуулалт хийгдээгүй учраас 1 тонн нүүрсний өртөг буурсантай холбоотой.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 3,8 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 18,7 хувиар нэмэгдлээ.

Зураг . Нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, оны үнээр, зэрэгцүүлэх үнээр, сая төгрөг

Зураг. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийн бүтэц, хувиар, аж ахуйн нэгжийн хариуцлагын хэлбэрээр

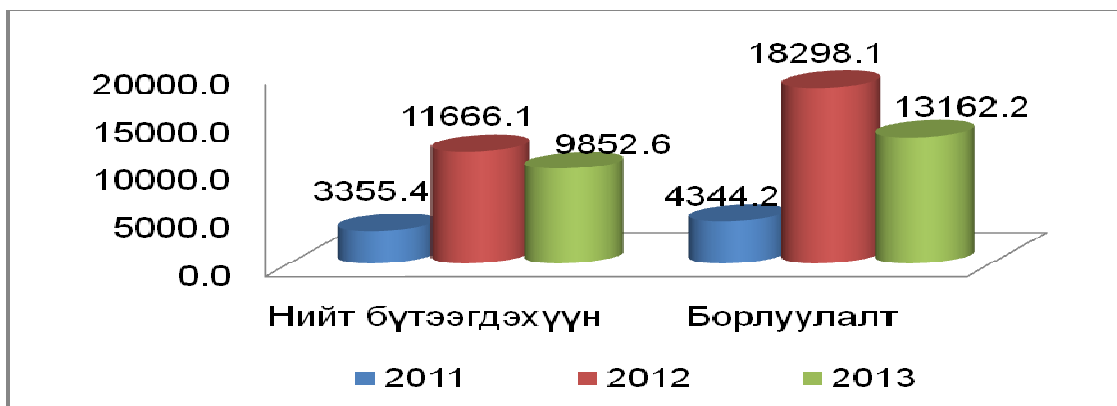
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 42.4 хувийг төрийн өмчийн байгууллага, 57.6 хувийг хувийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүд үйлдвэрлэсэн байна. Хувийн өмчийн аж ахуйн нэгжийн үйлдвэрлэлийг 2012 онтой харьцуулбал 15.7 пунктээр буурсан байна.

Аж ахуйн нэгжийн хариуцлагын хэлбэрээр авч үзвэл 2012 онд нийт үйлдвэрлэлийн 73,3 хувийг хувийн өмчийг аж ахуйн нэгж үйлдвэрлэж байсан бол 2013 онд 52,6 хувийг компани, 42,4 хувийг улсын үйлдвэрийн газар, 5,0 хувийг өрхийн аж ахуй, хоршоо, тус тус үйлдвэрлэжээ. Статистикийн мэдээлэлд хамрагдсан гол нэр төрлийн 19 бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлээс блок, савласан цэвэр ус, модон эдлэл, бялуу 2 дахин, жижиг төмөр эдлэл 74,5 хувь, талх 66,2 хувь, цахилгаан 63,9 хувь, нүүрс 24,8 хувь, оёдол 23,3 хуьт, дулаан 13,6 хувь, ус түгээлт 2,7 хувиар тус тус өсчээ.

Үйлдвэрлэлийг аж үйлдвэрийн дэд салбараар нь ангилж үзвэл уул уурхай, олборлох салбарын үйлдвэрлэл 52,0 хувь, цахилгаан, хий, усан хангамжийн үйлдвэрлэл 40,8 хувь, хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 4,0 хувь, боловсруулах салбарын бусад үйлдвэрлэл 3,2 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг. Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт 2011-2013, оны үнээр, сая төгрөг

6.Тээвэр, Холбоо

2013 онд 156.8 мянган тонн ачаа тээвэрлэж, 42478.0 мянган тонн км-ын ажил, 102.5 мянган зорчигч тээвэрлэж 3947.4 мянган хүн км-ын ажил гүйцэтгэсэн байна. Тээвэрлэлтийн нийт орлого 10273.2 сая төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оноос 4 дахин өсчээ. Өсөлтөнд ачаа ачиж буулгах, хуурай замын ачаа тээврийн үйл ажиллагаатай Этранс ложистик, Интертранс ХХК -уудын орлого нөлөөлсөн байна.

2013 онд хийгдсэн тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналт оношлогооны мэдээгээр 13372 авто машин, тээврийн хэрэгсэл хамрагдсан нь өмнөх оноос 27.3 хувь буюу 2871-ээр нэмэгджээ. Нийт тээврийн хэрэгслийн 42.7 хувийг суудлын, 29.9 хувийг ачааны автомашин, 3.1 хувийг автобус, 4.8 хувийг мотоцикл, 3.7 хувийг тусгай зориулалтын автомашин, 15.0 хувийг чиргүүл, 0.9 хувийг бусад механизмууд эзэлж байна. Харин 2013 оны жилийн эцсийн мал тооллогоор малчин өрхүүдэд тоологдсон мотоциклын тоог техникийн хяналт оношлогооны дүнтэй харьцуулж үзэхэд аймгийн хэмжээний 3 мотоцикл тутмын 1 нь хяналт оношлогоонд хамрагдсан дүн гарчээ.

Шуудан холбооны үйлчилгээний орлого 393.8 сая төгрөг болж 2009 оноос 15.2 хувиар, харин өмнөх оноос 13.7 хувиар өссөн байна. Суурин телефон цэгийн тоо 2013 онд 777 болж өмнөх оноос 10.5 хувиар буюу 91 хэрэглэгчээр буурчээ. Энэ онд нийт 10.7 мянган ширхэг албан бичиг, захидал, 401 ширхэг илгээмж (боодол) илгээсэн бол шуудангаар 580 зорчигч үйлчлүүлж 19.6 сая төгрөгийн орлого оруулжээ.

Аймгийн хэмжээнд 5 кабелийн телевиз үйлчилгээ үзүүлж нийт 234.2 сая төгрөгийн орлого оруулж, 4650 гаруй хэрэглэгчдэд үйлчилж байна. Байршлаар нь авч үзвэл Сайншанд

суманд 3, Замын-Үүд суманд 1, Өргөн, Иххэт суманд 1 кабелийн телевизийн цэг ажиллаж байна.

2013 онд Дорноговь аймагт үүрэн телефоны оператор 4 компанийн салбар ажиллаж байгааг байршлаар авч үзвэл юнителын 15, мобикомын 13, скайтелын 12, G-mobile 12 нийт 59 салбар нэгж сум, суурин газруудад үйлчилгээ үзүүлжээ. Үүрэн телефоны салбарууд энэ онд нийт 3892.0 сая төгрөгийн орлоготой ажилласан нь өмнөх оныхоос 5.8 хувиар нэмэгдсэн ба 2009 онтой харьцуулвал 2 дахин өсчээ. Үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо (давхардсан тоогоор) 69.9 мянга орчим байгаа нь өмнөх оноос 6.8 мянгаар, 2009 оноос 39.9 мянган хэрэглэгчээр нэмэгджээ.

7. Нефть

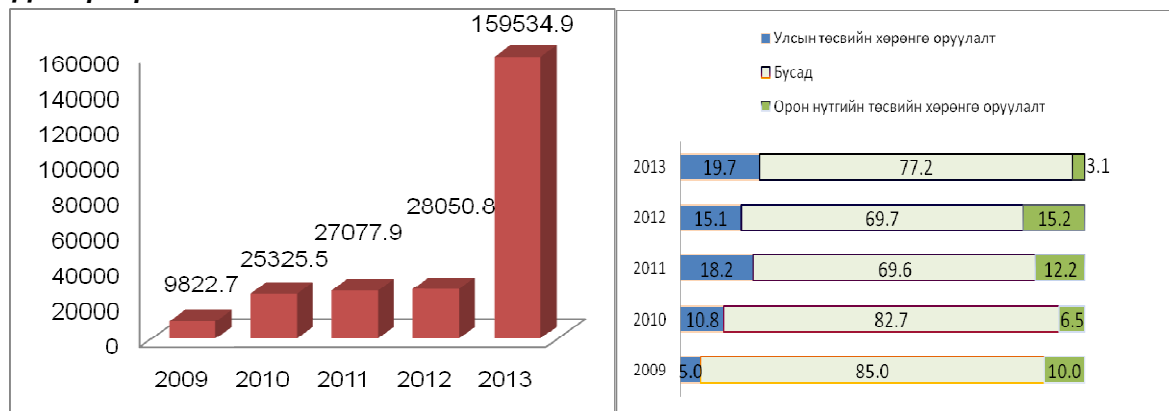
Аймгийн хэмжээнд 6 шатахуун түгээх станц үйлчилгээ үзүүлж 2013 онд нийт 72 тэр бум 435,4 сая төгрөгийн автобензин, дизел түлш татан авч, 32 тэр бум 101,7 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлжээ. Нийт татан авч буй автобензин, дизел түлшийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 38,6 хувиар буурсан бөгөөд гол шалтгаан нь Петровис Ник компаний салбар Өмнөговь аймгийн Тавантолгой, Оюу толгой, Говь уул зэрэг томоохон уурхайд нийлүүлэлт хийхээ зогсоосон нь нөлөөлжээ.

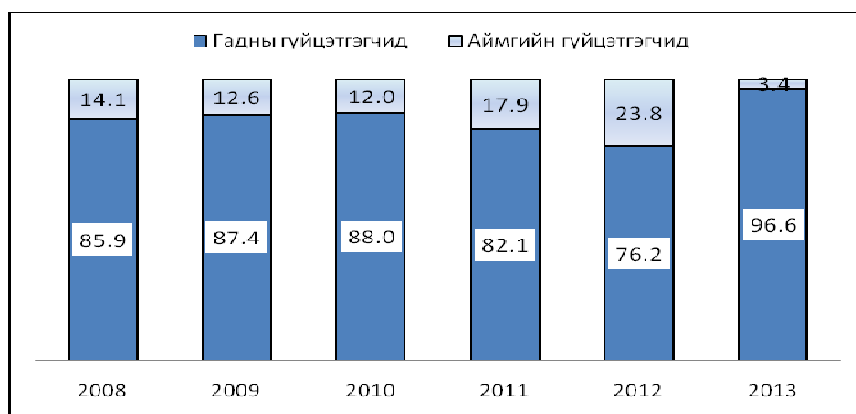
8.Барилга угсралт, их засвар

2013 онд 145 орчим объектод нийт 159534,9 сая төгрөгийн шинэ барилга, өргөтгөл, шинэчлэлт, их засварын ажил хийсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 5 дахин өссөн байна. Барилгын нийт хөрөнгө оруулалтын 19.7 хувийг улсын төсвийн, 3,1 хувийг орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар, үлдэх хувийг хөрөнгө оруулалтын бусад эх үүсвэрээр санхүүжүүлжээ.

Зураг. Барилга угсралт, их засварын ажил, мян.төг   **Зураг. Барилга угсралт, их засварын ажил, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр**

2013 онд нийт 33,0 тэрбум төгрөгийн үндсэн фондыг ашиглалтанд оруулсны 70,3 хувийг улсын төсвийн, 7,7 хувийг орон нутгийн төсвийн, 8,6 хувийг замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар, үлдэх хувийг бусад эх үүсвэрээр санхүүжүүлжээ. Шинэ барилга шинэчлэлтэнд 158,0 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулсны 21,5 хувийг улсын болон орон нутгийн, 0,9 хувийг замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар, 77,6 хувийг бусад хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрээр санхүүжүүлжээ.

Зураг . Барилга угсралт, их засварын ажлын гүйцэтгэгчдийн бүтэц

Нийт барилга угсралт, их засварын ажлын 3,4 хувийг аймгийн харьяа барилгын гүйцэтгэгч байгууллагууд гүйцэтгэснийг 2012 онтой харьцуулахад 20,4 пунктээр буурсан байна.

2013 онд Айраг суманд 810,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий гал унтраах ангийн контор, 805,0 сая.төгрөгийн үндсэн фонд бүхий төмөр замын нүхэн гарц, 226,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий Алтанширээ суманд дотуур байр, 568,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий ЦТСС ХК-ны контор, хувийн хөрөнгө оруулалтаар Сайншанд суманд 710,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 100 хүүхдийн цэцэрлэг, 805,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий төмөр замын нүхэн гарц, 1128,1 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий дулааны шугам, 2854,1 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 60 айлын орон сууц, 2854,1 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 60 айлын орон сууц, 2700,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 65 айлын орон сууц, 2200,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 44 айлын орон сууц, 1845,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 60 айлын орон сууц, 1584,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 30 айлын орон сууц, 1339,9 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 30 айлын орон сууц, 900,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 27 айлын орон сууц, 345,8 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий цахилгааны шугам, 500,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий сүм, 357,8 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 18 айлын орон сууц, 119,2 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 6 айлын орон сууц, Замын-Үүд суманд 2488,9 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 928 хүүхдийн ерөнхий боловсролын сургууль, 1750,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий үйлчилгээний төвийн барилга, 1749,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий конторын барилга, 1600,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 35 айлын орон сууц, 1438,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 50 айлын орон сууц, 1383,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 23 айлын орон сууц, 1200,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 30 айлын орон сууц, 1914,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий ложистикийн төвийн хамгаалалтын хашаа, 345,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий ложистикийн төвийн эрчим хүчний шугам, 518,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий ложистикийн төвийн цэвэр усны шугам, 300,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 6 айлын орон сууц, 179,3 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий авто машин жинлэх пүү, 550,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 20 айлын орон сууц, 946,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 1872,4 м2 талбайтай орон сууцны барилга, 150,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий 30 айлын орон сууц, 98,0 сая төгрөгийн үндсэн фонд бүхий захирагчийн албаны конторын барилга зэрэг нийт 30 гаруй барилга объект, Чойроос 35-р зөрлөг хүртэлх 176,3 км авто зам, Замын-Үүд сумын 62 км авто зам, 18 худгаас 62,2 км авто зам, Хамарийн хийдийн 42 км авто замыг ашиглалтанд хүлээлгэн өгчээ.

9.Орон сууц, нийтийн аж ахуй

2013 онд нийт 37,0 мян.м2 талбай бүхий орон сууцыг шинээр ашиглалтанд оруулсанаар 828 өрх, 2663 хүн шинэ сууцаар хангагджээ. Ашиглалтанд оруулсан орон сууцны талбайг 2012 онтой харьцуулбал 46,8 хувиар нэмэгдсэн байна.

2013 онд гүний худаг 494, ус түгээх цэг 59, цэцэрлэгт хүрээлэн 18, хөшөө баримал 56, гэрэлтүүлэгтэй гудамж талбай 54 км болжээ.

Өмнөх оноос халуун усны газар 1-ээр, хог тээврийн машины тоо 5-аар нэмэгдсэн байна.

10.Бизнес регистр

Статистикийн бизнес регистрийн санд 2013 оны жилийн эцсийн байдлаар 983 аж ахуйн нэгж бүртгэлтэй байгаагийн 648 буюу 65.9 хувь хэвийн үйл ажиллагаа явуулж, 34.1 хувь нь үйл ажиллагаа эхлээгүй, түр зогссон, бүрэн зогсоосон болон бусад шалтгаанаар үйл ажиллагаа явуулаагүй байна. 2013 онд 107 аж ахуй нэгж шинээр байгуулагдаж, 63 аж ахуйн нэгжийн бүртгэлд хөдөлгөөн өөрчлөлт болон татан буугдсан байна.

Өмнөх онтой харьцуулахад бүртгэлтэй аж ахуйн нэгжийн тоо 8,6 хувиар өссөн боловч, үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн эзлэх хувь өмнөх оноос 1,2 пунктээр буурчээ.

Нийт аж ахуйн нэгжийн 28,1 хувь нь худалдааны салбарт, 12,4 хувь нь нийгэм бие хүнд үзүүлэх үйлчилгээний салбарт, 8,7 хувь нь зочид буудал, зоогийн газрын үйл ажиллагааны салбарт, 8,6 хувь нь санхүү, албан бус даатгалын салбарт үйл ажиллагаа явуулж байна. Өмнөх оноос боловсруулах аж үйлдвэр, барилга, худалдаа, зочид буудал, зоогийн газар, тээвэр, агуулах, санхүү, үл хөдлөх, нийгэм бие хүнд үзүүлэх бусад үйл ажиллагааны салбарын аж ахуйн нэгжийн тоо 1,9-34,8 хувиар өсч, бусад салбарынх 1,9-14,3 хувиар буурчээ.

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын 75,5 хувийг 1-9 ажиллагчтай, 10,0 хувийг 10-19 ажиллагчтай, 11,4 хувийг 20-49 ажиллагчтай, 3,1 хувийг 50-с дээш ажиллагчтай аж ахуйн нэгж эзэлж байна. Өмнөх оноос аж ахуйн нэгж байгууллагын 20-49 ажиллагчтай 2.2 пунктээр нэмэгджээ.

ГАРЧИГ

I. Аймгийн эдийн засаг, нийгмийн зарим гол үзүүлэлтүүд

II. Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн байдлын тухай статистикийн тоон мэдээлэл
(эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангиллаар)

Нэг. Хүн ам

- 1.1 Хүн амын тоо, хүйс, байршлаар, оны эцэст
- 1.2 Суурин хүн амын тоо, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст
- 1.3 Суурин хүн амын сумаар, хүйсээр, оны эцэст
- 1.4 Суурин хүн амын нас, хүйсний бүтэц, хувиар, оны эцэст
- 1.5 Суурин хүн амын тоо, сумаар, байршлаар, оны эцэст
- 1.6 Өрхийн тоо, сумаар, байршлаар, оны эцэст
- 1.7 Хүн амын тоо, сумаар, байршлаар, 2013 онд
- 1.8 Хүн амын тоо, сумаар, насны ангиллаар, 2013 онд
- 1.9 Хүн амын төрөлт, нас баралт, гэрлэлт цуцлалт, сумаар, оны эцэст
- 1.10 Төрсөн, нас барсан, гэрлэсэн, гэрлэлтээ цуцлуулсан хүний тоо, оны эцэст
- 1.11 1000 хүнд ногдох төрөлт, нас баралт, гэрлэлт цуцлалт, оны эцэст
- 1.12 1000 хүн амд ногдох нас баралт, сумаар, оны эцэст
- 1.13 Үрчлэлт, хүүхдийн насны бүлгээр, оны эцэст
- 1.14 Хүн амын дундаж наслалт, оны эцэст
- 1.15 Өрхийн тоо, сумаар, байршлаар, оны эцэст
- 1.16 Өрхийн нийгмийн зарим үзүүлэлт, сумаар, оны эцэст
- 1.17 Хүн амын нийгмийн зарим үзүүлэлт, сумаар, оны эцэст
- 1.18 Хүн амын шилжилт хөдөлгөөн, оны эцэст
- 1.19 Хүн амын шилжилт хөдөлгөөн, шилжилт хөдөлгөөн хийгдсэн аймаг, нийслэлээр

Хоёр. Хөдөлмөр

- 2.1 Хүн амын ажил эрхлэлтийн үзүүлэлтүүд оны эцэст
- 2.2 Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам, сумаар, оны эцэст
- 2.3 Ажиллагчдын тоо, сумаар, оны эцэст
- 2.4 Ажиллагчдын тоо, салбараар, оны эцэст
- 2.5 Төрийн албан хаагчдын тоо, төрийн албаны ангиллаар, оны эцэст
- 2.6 Ажиллах хүчний зарим үзүүлэлтүүд, сумаар, 2013 онд
- 2.7 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо, сумаар, насны бүлгээр 2013 онд
- 2.8 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, сумаар, оны эцэст
- 2.9 Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийн тоо, бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс ажилд орсон хүний тоо, сумаар, оны эцэст
- 2.10 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо, боловсролын түвшнээр, оны эцэст
- 2.11 Ажлын байрны захиалга, эдийн засгийн салбарын ангилал 2013 онд
- 2.12 Ажлын байрны захиалга, ажил, мэргэжлийн ангилал
- 2.13 Шинээр бий болгосон ажлын байр, эдийн засгийн салбарын ангилалаар

Гурав. Нийгмийн даатгал, халамж

- 3.1 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага, төрлөөр
- 3.2 Нийгмийн даатгалд заавал даатгуулагчдын тоо, олгосон тэтгэвэрийн хэмжээ төрлөөр
- 3.3 Нийгмийн халамжийн үйлчилгээнд хамрагдсан хүний тоо, олгосон тэтгэвэр, тэтгэмжийн хэмжээ, төрлөөр

Дөрөв. Боловсрол

- 4.1 Бүх шатны сургуульд суралцагсад, хичээлийн жилд
- 4.2 Бүх шатны сургуульд элсэгчид, хичээлийн жилд
- 4.3 Бүх шатны сургууль төгсөгчид, хичээлийн жилд
- 4.4 Ерөнхий боловсролын сургуулийн зарим үзүүлэлт
- 4.5 Хамран сургалтын хувь (бохир), сумаар
- 4.6 Бага, ерөнхий боловсрол эзэмшиж байгаа охид хөвгүүдийн тооны харьцаа, сумаар
- 4.7 Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагч, багшийн харьцаа, сумаар
- 4.8 Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчдийн тоо, сумаар
- 4.9 Ерөнхий боловсролын сургуулийн багш нарын тоо, сумаар
- 4.10 Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчдаас дотуур байранд суух хүсэлт гаргасан болон, амьдарч буй хүүхдийн тоо, сумаар
- 4.11 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллагын багш нарын тоо, хамрагдсан хүүхдийн тоо, сумаар
- 4.12 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллагын тоо, нэг багшид ногдох хүүхдийн тоо, сумаар

Тав. Эрүүл мэнд

- 5.1 Эрүүл мэндийн байгууллагын үзүүлэлт, оны эцэст
- 5.2 Эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллагчдын тоо, ажил мэргэжлээр

- 5.3 Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн хүний тоо, сумаар
- 5.4 Нялхсын эндэгдэл
- 5.5 Эмнэлгийн орны тоо
- 5.6 Их эмчийн тоо, сумаар
- 5.7 Нэг их эмчид ногдох хүний тоо, сумаар
- 5.8 Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо, сумаар
- Зургаа. Соёл
  - 6.1 Соёл
- Долоо. Байгаль орчин
  - 7.1 Цаг уурын үзүүлэлт, сумдаар
  - 7.2 Аймгийн газрын нэгдмэл сангийн үндсэн ангилал
  - 7.3 Газарт учруулсан хохирол, оны эцэст, га-гаар
  - 7.4 Гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар иргэдэд өмчлүүлсэн газар, сумаар
  - 7.5 Эзэмшиж, ашиглаж байгаа газар олголт
  - 7.6 Газрын төлбөр
  - 7.7 Байгал орчны төлөв байдал, оны эцэст
- Найм. Гэмт хэрэг
  - 8.1 Бүртгэгдсэн хэргийн тоо, хэргийн өнгөөр
  - 8.2 Бүртгэгдсэн хэргийн тоо, сумаар
  - 8.3 Малын хулгайн хэргийн тоо, сумаар
  - 8.4 18-с дээш насны 1000 хүнд ногдох гэмт хэргийн тоо, сумаар
  - 8.5 Гал түймрийн тоо, учирсан хохирол, шалтгаан, урьдчилсан сэргийлэх арга хэмжээ
- Ес. Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
  - 9.1 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, салбараар, оны үнээр
  - 9.2 Хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний хэрэглээ, хангамж, 2013 онд
- Арав. Банк, зээл
  - 10.1 .Мөнгөн гүйлгээ, оны эцэст
  - 10.2. Банкуудын нэгдсэн үзүүлэлт, оны эцэст
  - 10.3.Зээл салбараар, оны эцэст
  - 10.4. Хадгаламж, зээлийн жилийн хүү, оны эцэст
- Арван нэг. Төрийн санхүү
  - 11.1 Орон нутгийн төсвийн орлого, сая.төгрөгөөр
  - 11.2 Орон нутгийн төсвийн зарлага, сая.төгрөгөөр
  - 11.3 Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлага, сумаар
  - 11.4 Улсын нэгдсэн төсөвт төвлөрүүлсэн орлого, сая.төгрөгөөр
- Арван хоёр. Үнэ
  - 12.1 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс
  - 12.2 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ, тариф
  - 12.3. Хүнсний гол нэрийн барааны нэгжийн үнэ, аймаг, нийслэлээр
  - 12.4 Гол нэрийн барааны үнэ, говийн бүсийн аймгуудаар
  - 12.5 Улаанбаатар хотод зарагдаж байгаа бензин, түлшний үнэ
  - 12.6 Аймгийн төвүүдэд зарагдаж буй автобензин, дизел түлшний үнэ
- Арван гурав. Хөдөө аж ахуй
  - 13.1 ХАА-н гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
  - 13.2 Мал сүргийн өсөлтийн үзүүлэлт
  - 13.3 Малын тоо, сумаар, төрлөөр
  - 13.4 Малчдын тоо, сумаар, мал тооллогын дүнгээр
  - 13.5 Малчин өрхийн нийгэм ахуйн зарим үзүүлэлт
  - 13.6 Малчин өрхийн малын бүлэглэлт, мал тооллогын дүнгээр
  - 13.7 Малтай болон малчин өрхийн тоо, сумаар
  - 13.8 Хамгийн олон малтай сум, таван төрлөөр
  - 13.9 Хамгийн олон малтай баг, таван төрлөөр
  - 13.10 Хамгийн олон малтай өрх, таван төрлөөр
  - 13.11 Малын тоо толгойн дээд хэмжээ хүрсэн онууд
  - 13.12 Шинээр гаргасан худгийн тоо
  - 13.13 Сэргээн засварласан худгийн тоо
  - 13.14 1000-с дээш малтай өрхийн судалгаа
  - 13.15 Газар тариалангийн үйлдвэрлэл

- 13.16 газар тариалангийн үйлдвэрлэл сумаар
- 13.17 Багуудын зарим үзүүлэлтүүд, оны эцэст
- Арван дөрөв Аж үйлдвэр
  - 14.1 Нийт бүтээгдэхүүн, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
  - 14.2 Нийт бүтээгдэхүүн ба борлуулсан бүтээгдэхүүн, оны үнээр, оны эцэст
  - 14.3 Бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, гол нэр төрлөөр, аймгийн дүнгээр
  - 14.4 Бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, гол нэр төрлөөр, сумаар, оны эцэст
  - 14.5 Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт, сумаар, оны эцэст
  - 14.6 Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, дэд салбараар, сая төгрөг
  - 14.7 Аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн бүтээмж, дэд салбараар, сая төгрөг
- Арван тав. Тээвэр , харилцаа, холбоо
  - 15.1 Авто тээвэр, оны эцэст
  - 15.2 Холбоо, шуудан, оны эцэст
  - 15.3 Үүрэн телефон, оны эцэст
  - 15.4 Кабелийн телевиз, оны эцэст
  - 15.5 Телефон утасны сүлжээний байршил, 2012 оны 12-р сарын 31-ны байдлаар
  - 15.6 Нефть хангамж, оны эцэст
- Арван зургаа Барилга угсралт, орон сууц, нийтийн аж ахуй
  - 16.1 Барилга угсралт, их засварын ажил, оны эцэст
  - 16.2 Гүйцэтгэсэн барилга угсралт , их засварын ажил, объектын нэрээр, сая.төг
  - 16.3 Ашиглалтанд оруулсан орон сууц, м2, оны эцэст
  - 16.4 Ашиглалтанд оруулсан орон сууц, өрх, хүн амын тоогоор
  - 16.5 Хот нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, оны эцэст
  - 16.6 Хот нийтийн ахуйн үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, сумаар, оны эцэст
- Арван долоо. Бизнес регистр
  - 17.1 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар
  - 17.2 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо
  - 17.3 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, ажиллагчдын тооны бүлгээр

Тэмдэглэлийн тайлбар:

- (...) - тухайн тоо баримт байхгүй
- (0) - тайлант хугацаанд гүйцэтгэлгүй
- (х) - энэ хүснэгтэнд тоо нөхөгдөхгүй
- (.) - мэдээлэгдэх хугацаа болоогүй

**ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН НИЙГЭМ,
ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖЛИЙН БАЙДАЛ
(2009-2013 он)**

Эдийн засаг, нийгмийн зарим гол үзүүлэлтүүд

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2012}$	$\frac{2013}{2009}$
1. Бэлэн хүн ам, сарын эцэст мян.хүн *	57.7	59.8	60.5	60.9	62.5	102.5	108.3
- Төрсөн хүүхдийн тоо	1438	1346	1525	1587	1582	99.7	110.0
- Нас барсан хүний тоо - бодит тоогоор	289	349	423	373	374	100.3	129.4
- Хүн амын цэвэр өсөлт - бодит тоогоор	1149	997	1102	1214	1208	99.5	105.1
- Нялхсын эндэгдэл - бодит тоогоор	29	32	18	23	23	100.0	79.3
- 1000 хүүхдэд ноогдох	20.2	23.8	11.8	14.5	14.5	100.3	72.1
2. Ажилгүй иргэний тоо - бүгд *	532	642	744	904	1265	139.9	237.8
- Үүнээс эмэгтэй	370	427	492	404	725	179.5	195.9
- Хөдөлмөрийн насны 10000 хүнд ногдох ажилгүй иргэний тоо	138.9	160.7	189.9	224.2	309.1	137.9	222.5
3. Шинээр бий болгосон ажлын байр -бүгд	1001	1332	1172	1015	1012	99.7	101.1
Үүнээс: Байнгын ажлын байранд	603	843	602	527	602	114.2	99.8
Улирлын чанартай ажлын байранд	398	489	570	488	410	84.0	103.0
4. Суралцагсад-Бүгд	12947	12733	12861	12734	12868	101.1	99.4
Үүнээс: ЕБС-д	11062	10940	10897	10869	11108	102.2	100.4
МСҮТ-д	913	843	898	852	740	86.9	81.1
ЭМШУИС-ийн салбар сургуульд	972	950	1066	1013	1020	100.7	104.9
5. Халдварт өвчний гаралт - бодит тоогоор	1102	1266	1226	1014	1043	102.9	94.6
- 10000 хүнд ногдох	190.9	219.3	212.4	175.6	166.9		
6. Гэмт хэргийн гаралт - бодит тоогоор	579	521	546	582	559	96.0	96.5
- 10000 хүнд ногдох **	154	136	137	145	137		
7. Орон нутгийн төсөв							
Орлого - бүгд. сая төг ***	7164.2	8713.3	13179.1	19385.3	34393.6	177.4	480.1
- Төлөвлөгөөний биелэлт (%)	104.6	101.0	210.6	113.3	101.4	x	x
Зарлага - бүгд. сая төг ***	3187.5	5010.0	10244.0	13306.0	36217.0	272.2	1136.2
- Төлөвлөгөөний биелэлт (%)	108.2	99.9	105.0	96.5	101.7	x	x
Зарлагын дүнд орлогын эзлэх хувь	224.8	173.9	128.7	145.7	95.0	x	x
Нэг хүнд ногдох нийт төсвийн зарлага.мян төг	55.2	83.8	169.3	218.4	579.6	265.4	10 дах
8. Малын тоо - Бүгд мянган толгой	1076.9	1056.8	1207.4	1327.9	1516.3	114.2	140.8
- Тэмээ	26.1	28.1	30.0	31.4	32.8	104.3	125.7
- Адуу	72.8	77.4	86.5	95.6	107	112.0	147.0
- Үхэр	39.9	40.4	45.6	50.3	59.4	118.1	148.9
- Хонь	408.7	421.3	477.3	531.5	611.9	115.1	149.7
- Ямаа	529.4	489.6	568.0	619.1	705.2	113.9	133.2
9. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн (сая.төг)							
- оны үнээр	1739.4	2974.3	3355.4	11666.1	9852.6	84.5	566.4
- Зэрэгцүүлэх үнээр	1572.9	2386.9	2239.4	3194.4	3779.2	118.3	240.3
10. Холбоо Шуудан							
Үйлчилгээний орлого сая, төг	341.7	238.4	301.2	346.5	393.8	113.7	115.2
Үүнээс : хүн амаас сая.төг	114.6	109.5	180.4	221.8	251.4	113.3	219.4
11. Их барилга (сая.төг)							
-Нийт барилга угсралт	9822.7	25326	27078	28050.8	159534.9	568.7	1624.1
- Үүнээс. их засвар	1500.8	1611.3	1392.7	1129.3	1534.3	135.9	102.2
-Ашиглалтанд оруулсан барилга	4117.9	4917	48756	15852.5	33084	208.7	803.4

* - 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 оны жилийн эцсийн тоогоор

** - 18 - аас дээш насны 10000 хүнд ногдохоор тооцов.

***-Урьдчилсан гүйцэтгэл

НЭГ.ХҮН АМ

1.1 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, хүйс байршлаар, мян.хүн, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2008	2013 2012
Суурин хүн ам, хүйсээр								
Бүгд	55.6	57.7	59.8	60.5	60.9	62.5	112.4	102.5
үүнээс: -эрэгтэй	27.3	28.4	29.8	30.2	30.4	31.2	114.1	102.3
-эмэгтэй	28.3	29.3	30.0	30.3	30.5	31.3	110.7	102.8
Хүйсний харьцаа	96.5	96.9	99.3	99.7	99.9	99.5		
Хот, хөдөөгийн хүн ам								
- хот, сууринд	33.0	34.6	36.2	35.6	36.1	37.9	114.8	104.9
- хөдөөд	22.6	23.1	23.6	24.9	24.8	24.6	108.9	99.1
Жилийн дундаж суурин хүн ам								
бүгд	54.6	56.7	58.8	60.2	60.7	61.7	113.0	101.6
үүнээс: -эрэгтэй	26.7	27.9	29.1	30.0	30.3	30.8	115.2	101.6
-эмэгтэй	27.9	28.8	29.7	30.2	30.4	30.9	110.9	101.7

1.2 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст

Насны бүлэг	2010		2011		2012		2013	
	Бүгд	үүнээс эмэгтэй	Бүгд	үүнээс эмэгтэй	Бүгд	үүнээс эмэгтэй	Бүгд	үүнээс эмэгтэй
Аүгд	59772	29997	60450	30247	60935	30487	62484	31326
0-4	6317	3124	6610	3230	6946	3441	7405	3653
5-9	5181	2597	5250	2609	5420	2672	5814	2861
10-14	5471	2724	5422	2721	5270	2630	5234	2612
15-19	5766	2884	5474	2714	5284	2638	5268	2672
20-24	6976	3453	6679	3283	6517	3207	6162	3013
25-29	5959	2798	6097	2906	6160	2896	6426	3109
30-34	5304	2577	5385	2546	5390	2553	5434	2553
35-39	4504	2256	4778	2372	4789	2384	4878	2431
40-44	3855	1969	3866	1982	3935	1993	4079	2025
45-49	3366	1719	3461	1781	3479	1803	3553	1871
50-54	2669	1414	2775	1452	2900	1527	3072	1617
55-59	1541	790	1737	914	1860	994	2051	1082
60-64	905	481	945	496	1058	550	1148	611
65-69	647	361	632	378	591	346	634	367
70-89	1277	824	1310	841	1300	825	1292	823
90+	34	26	29	22	36	28	34	26
0-14 нас	16969	8445	17282	8560	17636	8743	18453	9126
15-59 нас	39940	19860	40252	19950	40314	19995	40923	20373
60+	2863	1692	2916	1737	2985	1749	3108	1827

1.3 СУУРИН ХҮН АМЫН НАС, ХҮЙСНИЙ БҮТЭЦ, хувиар, оны эцэст

насны бүлэг	2010		2011		2012		2013	
	Бүгд	үүнээс эмэгтэй	Бүгд	үүнээс эмэгтэй	Бүгд	үүнээс эмэгтэй	Бүгд	үүнээс эмэгтэй
Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
0-4	10.6	10.4	10.9	10.7	11.4	11.3	11.9	11.7
5-9	8.7	8.7	8.7	8.6	8.9	8.8	9.3	9.1
10-14	9.2	9.1	9.0	9.0	8.6	8.6	8.4	8.3
15-19	9.6	9.6	9.1	9.0	8.7	8.7	8.4	8.5
20-24	11.7	11.5	11.0	10.9	10.7	10.5	9.9	9.6
25-29	10.0	9.3	10.1	9.6	10.1	9.5	10.3	9.9
30-34	8.9	8.6	8.9	8.4	8.8	8.4	8.7	8.1
35-39	7.5	7.5	7.9	7.8	7.9	7.8	7.8	7.8
40-44	6.4	6.6	6.4	6.6	6.5	6.5	6.5	6.5
45-49	5.6	5.7	5.7	5.9	5.7	5.9	5.7	6.0
50-54	4.5	4.7	4.6	4.8	4.8	5.0	4.9	5.2
55-59	2.6	2.6	2.9	3.0	3.1	3.3	3.3	3.5
60-64	1.5	1.6	1.6	1.6	1.7	1.8	1.8	2.0
65-69	1.1	1.2	1.0	1.2	1.0	1.1	1.0	1.2
70-89	2.1	2.7	2.2	2.8	2.1	2.7	2.1	2.6
90+	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
0-34 нас	68.6	67.2	67.7	66.2	67.3	65.7	66.8	65.4
35-59 нас	26.7	27.2	27.5	28.1	27.8	28.5	28.2	28.8
60< нас	4.8	5.6	4.8	5.7	4.9	5.7	5.0	5.8

1.4 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, хүйсээр, оны эцэст

	2010		2011		2012		2013	
	Бүгд	үүнээс эмэгтэй	Бүгд	үүнээс эмэгтэй	Бүгд	үүнээс эмэгтэй	Бүгд	үүнээс эмэгтэй
Бүгд	59772	29997	60450	30247	60935	30487	62484	31326
Айраг	3599	1829	3570	1796	3583	1804	3590	1811
Алтанширээ	1303	633	1284	618	1282	611	1297	627
Даланжаргалан	2581	1300	2584	1311	2625	1326	2639	1331
Дэлгэрэх	1797	882	1820	892	1843	906	1847	906
Иххэт	2144	1080	2131	1084	2143	1088	2116	1067
Мандах	1508	759	1544	762	1566	765	1565	754
Өргөн	1875	929	1916	946	1918	938	1921	948
Сайхандулаан	1234	613	1189	578	1183	570	1233	581
Улаанбадрах	1542	770	1542	774	1524	756	1482	733
Хатанбулаг	3096	1537	3062	1514	3034	1504	2972	1463
Хөвсгөл	1565	793	1587	793	1593	805	1584	793
Эрдэнэ	2582	1198	2573	1220	2537	1204	2364	1129
Сайншанд	21147	10884	21175	10822	21109	10801	22011	11343
Замын-Үүд	13799	6790	14473	7137	14995	7409	15863	7840

1.5 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, байршлаар, оны эцэст

	2010		2011		2012		2013	
	сумын	хөдөөд	сумын	хөдөөд	сумын	хөдөөд	сумын	хөдөөд
Бүгд	45287	14485	45827	14623	46276	14659	48024	14460
Айраг	2560	1039	2513	1057	2507	1076	2472	1118
Алтанширээ	368	935	334	950	326	956	323	974
Даланжаргалан	713	1868	744	1840	737	1888	728	1911
Дэлгэдүб	405	1392	400	1420	405	1438	412	1435
Иххэт	1279	865	1197	934	1257	886	1170	946
Мандах	424	1084	447	1097	410	1156	720	845
Өргөн	1121	754	1140	776	1140	778	1116	805
Сайхандулаан	368	866	325	864	314	869	326	907
Улаанбадрах	360	1182	354	1188	366	1158	352	1130
Хатанбулаг	584	2512	586	2476	601	2433	594	2378
Хөвсгөл	385	1180	410	1177	423	1170	421	1163
Эрдэнэ	1774	808	1729	844	1686	851	1516	848
Сайншанд	21147	0	21175	0	21109	0	22011	0
Замын-Үүд	13799	0	14473	0	14995	0	15863	0

1.6 ӨРХИЙН ТОО, сумаар, байршлаар, оны эцэст

	2010		2011		2012		2013	
	Бүгд	үүнээс	Бүгд	үүнээс	Бүгд	үүнээс	Бүгд	үүнээс
Бүгд	17796	4321	18397	4535	17901	4418	18554	4449
Айраг	1114	330	1140	340	1112	342	1111	360
Алтанширээ	391	275	400	290	398	293	412	303
Даланжаргалан	827	614	817	597	833	609	851	629
Дэлгэрэх	486	370	496	382	497	384	504	394
Иххэт	728	296	790	376	691	285	668	297
Мандах	421	295	455	311	472	333	481	266
Өргөн	572	229	584	237	581	235	598	250
Сайхандулаан	374	254	371	267	363	267	387	282
Улаанбадрах	473	365	491	375	472	354	472	355
Хатанбулаг	917	727	976	774	908	720	908	716
Хөвсгөл	442	330	452	335	458	336	460	333
Эрдэнэ	739	236	739	251	696	260	674	264
Сайншанд	6229	0	6513	0	6251	0	6529	0
Замын-Үүд	4083	0	4173	0	4169	0	4499	0

1.7 ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, байршлаар, 2013 онд

	Хүн амын тоо бүгд			аймгийн төв, тосгонд			сумын төвд			хөдөөд		
	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй
Бүгд	62484	31158	31326	37874	18691	19183	10150	5042	5108	14460	7425	7035
Айраг	3590	1779	1811	0	0	0	2472	1218	1254	1118	561	557
Алтанширээ	1297	670	627	0	0	0	323	162	161	974	508	466
Даланжаргала	2639	1308	1331	0	0	0	728	342	386	1911	966	945
Дэлгэдүб	1847	941	906	0	0	0	412	195	217	1435	746	689
Иххэт	2116	1049	1067	0	0	0	1170	562	608	946	487	459
Мандах	1565	811	754	0	0	0	720	369	351	845	442	403
Өргөн	1921	973	948	0	0	0	1116	549	567	805	424	381
Сайхандулаан	1233	652	581	0	0	0	326	167	159	907	485	422
Улаанбадрах	1482	749	733	0	0	0	352	177	175	1130	572	558
Хатанбулаг	2972	1509	1463	0	0	0	594	297	297	2378	1212	1166
Хөвсгөл	1584	791	793	0	0	0	421	203	218	1163	588	575
Эрдэнэ	2364	1235	1129	0	0	0	1516	801	715	848	434	414
Сайншанд	22011	10668	11343	22011	10668	11343	0	0	0	0	0	0
Замын-Үүд	15863	8023	7840	15863	8023	7840	0	0	0	0	0	0

1.8 ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, насны ангилалаар, 2013 онд

	Хүүхэд 0-14 нас			Хөдөлмөрийн нас 15-59			тэтгэвэрийн нас 60<			үүнээс 85 <настай		
	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй
Бүгд	18453	9327	9126	40923	20550	20373	3108	1281	1827	112	27	85
Айраг	1003	486	517	2398	1220	1178	189	73	116	9	2	7
Алтанширээ	366	196	170	855	442	413	76	32	44	7	3	4
Даланжаргала	801	386	415	1694	865	829	144	57	87	5	2	3
Дэлгэдүб	576	296	280	1152	598	554	119	47	72	3	0	3
Иххэт	611	319	292	1354	667	687	151	63	88	5	2	3
Мандах	414	204	210	1049	566	483	102	41	61	7	1	6
Өргөн	570	291	279	1244	644	600	107	38	69	2	0	2
Сайхандулаан	381	210	171	795	415	380	57	27	30	2	0	2
Улаанбадрах	401	188	213	970	522	448	111	39	72	2	1	1
Хатанбулаг	902	448	454	1913	996	917	157	65	92	11	2	9
Хөвсгөл	489	234	255	992	518	474	103	39	64	7	0	7
Эрдэнэ	704	342	362	1535	848	687	125	45	80	4	1	3
Сайншанд	6381	3276	3105	14314	6825	7489	1316	567	749	41	10	31
Замын-Үүд	4854	2451	2403	10658	5424	5234	351	148	203	7	3	4

1.9 ХҮН АМЫН ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ, сумаар, оны эцэст

	Хүн ам		Төрсөн хүүхдийн тоо			Нас барсан хүний тоо			Гэрлэлт		Цуцлалт	
	2012	2013	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	2012	2013	2011	2012
Бүгд	60935	62484	1582	833	749	374	227	147	291	323	62	42
Айраг	3583	3590	91	51	40	34	20	14	20	18	4	0
Алтанширээ	1282	1297	33	19	14	10	9	1	4	8	2	0
Даланжаргала	2625	2639	56	30	26	19	12	7	10	9	2	2
Дэлгэдүб	1843	1847	47	20	27	13	6	7	10	10	1	1
Иххэт	2143	2116	55	27	28	8	2	6	3	5		2
Мандах	1566	1565	34	15	19	6	3	3	7	14	1	2
Өргөн	1918	1921	42	25	17	9	7	2	9	10		1
Сайхандулаан	1183	1233	34	20	14	3	3	0	3	5	1	1
Улаанбадрах	1524	1482	31	18	13	8	3	5	5	14		0
Хатанбулаг	3034	2972	61	36	25	13	7	6	12	4	2	2
Хөвсгөл	1593	1584	35	20	15	13	9	4	10	17	2	0
Эрдэнэ	2537	2364	47	24	23	16	5	11	8	16		0
Сайншанд	21109	22011	594	303	291	155	95	60	112	107	30	17
Замын-Үүд	14995	15863	422	225	197	67	46	21	78	86	17	14

1.10 ТӨРСӨН, НАС БАРСАН, ГЭРЛЭСЭН, ГЭРЛЭЛТЭЭ ЦУЦЛУУЛСАН ХҮНИЙ ТОО оны эцэст

Он	Төрсөн хүүхдийн тоо			Нас барсан хүний тоо			Гэрлэгсэд	Гэрлэлт цуцалсан
	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй		
2008	1279	653	626	311	197	114	625	31
2009	1438	744	694	289	162	127	653	51
2010	1346	687	659	349	223	126	216	69
2011	1525	761	764	423	289	134	244	62
2012	1587	798	789	373	248	125	291	62
2013	1582	833	749	374	227	147	323	42

1.11 1000 ХҮНД НОГДОХ төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1000 хүнд ногдох төрөлт	23.2	25.4	22.9	25.4	26.1	25.6
1000 хүнд ногдох нас баралт	5.6	5.0	5.9	7.0	6.1	6.1
18 ба түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдох гэрлэлт	17.4	17.3	6.2	6.1	7.3	7.9
18 ба түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдох цуцлалт	0.86	1.40	1.57	1.55	1.55	1.03

1.12 1000 ХҮН АМД НОГДОХ ТӨРӨЛТ сумаар, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Бүгд	23.2	25.4	22.9	25.4	26.1	25.6
Айраг	24.1	21.2	18.3	24.8	19.9	25.4
Алтанширээ	13.0	31.4	19.2	22.4	26.5	25.6
Даланжаргалан	26.5	28.2	20.6	24.0	27.6	21.3
Дэлгэхэр	25.5	29.3	27.9	22.7	23.5	25.5
Иххэт	22.1	25.5	18.5	23.9	23.9	25.8
Мандах	19.9	22.7	21.7	19.7	21.2	21.7
Өргөн	23.4	17.7	20.6	27.4	25.0	21.9
Сайхандулаан	25.7	19.8	27.7	30.5	26.1	28.1
Улаанбадрах	14.7	23.7	20.1	22.0	22.8	20.6
Хатанбулаг	23.8	26.3	19.4	21.1	25.9	20.3
Хөвсгөл	23.0	25.9	40.1	22.8	26.4	22.0
Эрдэнэ	17.2	27.6	18.5	22.1	20.0	19.2
Сайншанд	23.3	26.0	23.0	27.5	27.2	27.6
Замын-Үүд	24.3	25.2	24.9	25.5	28.6	27.4

1.13 1000 ХҮН АМД НОГДОХ НАС БАРАЛТ сумаар, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Бүгд	5.6	5.0	5.9	7.0	6.1	6.1
Айраг	7.0	6.4	6.1	8.1	8.1	9.5
Алтанширээ	8.4	3.8	11.5	8.5	6.2	7.8
Даланжаргалан	5.6	6.3	6.2	4.6	5.8	7.2
Дэлгэрэх	5.7	4.5	5.6	7.2	8.7	7.0
Иххэт	9.0	5.1	10.6	8.9	7.5	3.8
Мандах	9.0	7.9	6.6	7.9	3.2	3.8
Өргөн	3.3	4.4	7.0	5.3	3.7	4.7
Сайхандулаан	6.6	7.4	7.3	4.1	7.6	2.5
Улаанбадрах	10.0	5.8	8.4	7.1	5.2	5.3
Хатанбулаг	5.3	5.0	5.3	4.5	7.5	4.3
Хөвсгөл	6.8	3.9	9.0	7.0	7.5	8.2
Эрдэнэ	6.0	2.9	4.4	5.8	4.7	6.5
Сайншанд	5.8	6.0	5.8	8.1	7.4	7.2
Замын-Үүд	2.9	2.9	4.2	6.3	3.8	4.3

1.14 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, оны эцэст

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	66.54	67.23	67.96	68.05	68.32	68.70
Дорноговь аймаг	65.80	66.50	67.25	67.31	68.44	70.40

1.15 ӨРХИЙН ТОО. сумаар, байршлаар, оны эцэст

	Бүгд		Үүнээс							
			аймгийн төвд		тосгонд		сумын төвд		хөдөөд	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Бүгд	17901	18554	6251	6529	4169	4499	3063	3077	4418	4449
Айраг	1112	1111					770	751	342	360
Алтанширээ	398	412					105	109	293	303
Даланжаргалаг	833	851					224	222	609	629
Дэлгэрэх	497	504					113	110	384	394
Иххэт	691	668					406	371	285	297
Мандах	472	481					139	215	333	266
Өргөн	581	598					346	348	235	250
Сайхандулаан	363	387					96	105	267	282
Улаанбадрах	472	472					118	117	354	355
Хатанбулаг	908	908					188	192	720	716
Хөвсгөл	458	460					122	127	336	333
Эрдэнэ	696	674					436	410	260	264
Сайншанд	6251	6529	6251	6529						
Замын - Үүд	4169	4499			4169	4499				

1.16 ӨРХИЙН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ. сумаар, оны эцэст

	2 ихэр хүүхдийн тоо	5 хүүхэдтэй өрхийн тоо	6 хүүхэдтэй өрхийн тоо	6, түүнээс дээш гишүүнтэй өрхийн тоо 18 хүртэлх	насны 4, түүнээс дээш хүүхэдтэй гэтгэвэр тэтгэмж тогтоогдоогүй ахмад	Ганц биеэрээ амьдарч байгаа өндөр	Эмэгтэй тэргүүлэгчтэй өрх	Гэр бүлгүй өрх	толгойлсон эрэгтэй
Бүгд	142	123	129	1066	1295	12	799	2674	958
Айраг	14	13	6	81	35	2	63	231	40
Алтанширээ	5	16	6	14	13		21	22	7
Даланжаргалаг	1	8	2	46	42	1	56	136	56
Дэлгэрэх	2	2		3	14	1	21	52	36
Иххэт	6	4	3	55	41		57	155	113
Мандах	2	2	1	38	14		3	60	25
Өргөн	8	5	5	27			30	84	39
Сайхандулаан	3	1	2	9	12		53	36	11
Улаанбадрах	1			24	6		16	46	37
Хатанбулаг	4	8	2	65	38		92	158	25
Хөвсгөл	6	32	21	8	27		20	213	89
Эрдэнэ	4	1			9	2	32	106	51
Сайншанд	59	31	68	508	1004	3	286	1103	405
Замын - Үүд	27		13	188	40	3	49	272	24

1.17 ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумаар, оны эцэст

	Бүтэн өнчин хүүхэд					Хагас өнчин хүүхэд				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Бүгд	59	51	62	54	58	777	736	725	710	668
Айраг	4	4	3	3	2	62	77	75	69	66
Алтанширээ	1	2	2			26	27	21	16	21
Даланжаргалаг	1	2	1	1	1	41	47	30	27	28
Дэлгэрэх		0	0			18	25	15	14	20
Иххэт	1	1	0	3	5	49	18	60	63	36
Мандах		1	1	1	1	25	25	34	14	11
Өргөн	1	0	0	1	1	26	15	20	15	13
Сайхандулаан		0	1	1	1	5	12	12	12	10
Улаанбадрах	1	1	2	2	2	33	35	23	23	16
Хатанбулаг	2	3	2	1		81	47	45	46	29
Хөвсгөл	2	2	1	2	1	32	30	22	19	29
Эрдэнэ	1	1	2	1	2	29	21	25	27	23
Сайншанд	33	22	29	23	25	265	266	232	228	234
Замын - Үүд	12	12	18	15	17	85	91	111	137	132

Хүснэгт 1.16-ийн үргэлжлэл

	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо					0-14 насны хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Бүгд	1823	1812	1858	2030	2091	190	238	211	194	192
Айраг	263	182	220	242	181	11	19	14	12	2
Алтанширээ	35	35	40	40	44	5	4	7	5	2
Даланжаргала	56	59	62	86	78	12	9	7	8	6
Дэлгэрэх	49	50	49	54	61	2	2	0		
Иххэт	126	106	91	92	287	9	12	10	9	12
Мандах	63	62	57	50	65	11	9	12	10	5
Өргөн	77	86	90	88	51	4	4	4	3	2
Сайхандулаан	48	70	56	68	87	2	4	13	18	11
Улаанбадрах	39	49	45	51	892	7	6	8	8	6
Хатанбулаг	85	87	77	77	42	10	9	9	9	17
Хөвсгөл	62	57	50	48	48	6	9	5	4	3
Эрдэнэ	60	43	79	55	61	6	6	1	5	15
Сайншанд	668	733	761	814	58	86	111	99	81	69
Замын - Үүд	192	193	181	265	136	19	34	22	22	42

1.18 ХҮН АМЫН ШИЛЖИЛТ ХӨДӨЛГӨӨН оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Шилжиж ирсэн хүний тоо	2042	1458	1777	1583	877	1673
Шилжин явсан хүний тоо	1364	1529	1523	1328	1002	1554
Цэвэр шилжилт	678	-71	254	255	-125	119
Шилжилт хөдөлгөөний цэвэр коэффициент . Өувиар	1.22	-0.12	0.42	0.42	-0.21	0.19

1.19 ХҮН АМЫН ШИЛЖИЛТ ХӨДӨЛГӨӨН шилжилт хийгдсэн аймаг нийслэлээр, оны эцэст

	шилжиж ирсэн хүний тоо				шилжин явсан хүний тоо			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	1777	1583	877	1673	1523	1328	1002	1554
Архангай	7	26	8	12	9	9	5	18
Баян-Өлгий	3	2	0	6	5	2	8	2
Баянхонгор	41	32	27	19	8	13	4	11
Булган	21	24	4	28	4	7	5	8
Говь-Алтай	9	10	13	29	2	0	0	4
Дорнод	67	62	23	52	26	18	9	26
Дундговь	86	74	36	96	13	15	15	43
Завхан	45	34	9	11	9	8	3	6
Өвөрхангай	16	23	37	52	7	4	3	14
Өмнөговь	53	32	20	59	106	97	66	78
Сүхбаатар	119	79	58	97	57	63	21	78
Сэлэнгэ	92	96	45	88	60	59	34	40
Төв	46	22	19	34	27	20	14	36
Увс	10	7	14	13	3	4	4	9
Ховд	24	34	11	26	6	8	1	3
Хөвсгөл	34	45	20	36	11	15	16	14
Хэнтий	86	119	59	109	70	66	37	68
Дархан-Уул	91	76	54	56	84	44	19	62
Улаанбаатар	781	666	351	726	862	735	649	885
Орхон	51	38	29	59	41	40	21	40
Говьсүмбэр	95	82	40	65	113	101	68	109

2.1 ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД оны эцэст

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
Бүгд							
Хөдөлмөрийн насын хүн ам	38293	39940	39171	40314	40923	106.9	101.5
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам	20722	22147	23115	24428	26770	129.2	109.6
Үүнээс:							
Ажиллагчид	20190	21505	22371	23524	25505	126.3	108.4
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	532	642	744	904	1265	237.8	139.9
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин %	54.1	55.5	59.0	60.6	65.4	11.3	4.8
Ажил эрхлэлтийн түвшин%	97.4	97.1	96.8	96.3	95.3	-2.2	-1.0
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэний хувь	2.6	2.9	3.2	3.7	4.7	2.2	1.0
Бүгдээс Эмэгтэй							
Хөдөлмөрийн насын хүн ам	19368	19860	19406	19995	20373	105.2	101.9
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам	9773	10168	10511	11389	12533	128.2	110.0
Үүнээс:							
Ажиллагчид	9403	9741	10019	10985	11808	125.6	107.5
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	370	427	492	404	725	195.9	179.5
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин %	50.5	51.2	54.2	57.0	61.5	11.1	4.6
Ажил эрхлэлтийн түвшин%	96.2	95.8	95.3	96.5	94.2	-2.0	-2.2
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэний хувь	3.8	4.2	4.7	3.5	5.8	2.0	2.2

2.2 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИДЭВХИТЭЙ ХҮН АМ, сумаар, оны эцэст

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
Бүгд	20722	22147	23115	24428	26770	129.2	109.6
Айраг	968	1185	1190	975	1150	118.8	117.9
Алтанширээ	585	593	598	613	648	110.8	105.7
Даланжаргалан	760	916	1019	990	1019	134.1	102.9
Дэлгэрэх	887	920	984	946	920	103.7	97.3
Иххэт	695	731	734	752	758	109.1	100.8
Мандах	679	670	666	776	758	111.6	97.7
Өргөн	619	704	741	693	689	111.3	99.4
Сайхандулаан	493	513	520	564	597	121.1	105.9
Улаанбадрах	739	743	820	785	796	107.7	101.4
Хатанбулаг	1394	1458	1431	1566	1612	115.6	102.9
Хөвсгөл	761	681	790	807	781	102.6	96.8
Эрдэнэ	946	1175	1128	1218	1174	124.1	96.4
Сайншанд	5928	6260	6468	7358	8002	135.0	108.8
Замын үүд	5268	5598	6026	6385	7866	149.3	123.2

2.3 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, сумаар, оны эцэст

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
Бүгд	20190	21505	22371	23524	25505	126.3	108.4
Айраг	953	1134	1093	955	1066	111.9	111.6
Алтанширээ	581	589	586	591	644	110.8	109.0
Даланжаргалан	750	906	954	970	982	130.9	101.2
Дэлгэрэх	882	874	946	887	895	101.5	100.9
Иххэт	687	728	718	724	735	107.0	101.5
Мандах	675	665	645	729	742	109.9	101.8
Өргөн	599	693	720	690	624	104.2	90.4
Сайхандулаан	485	505	512	559	560	115.5	100.2
Улаанбадрах	732	723	789	759	767	104.8	101.1
Хатанбулаг	1386	1451	1405	1554	1566	113.0	100.8
Хөвсгөл	756	667	756	762	727	96.2	95.4
Эрдэнэ	936	1164	1110	1214	1139	121.7	93.8
Сайншанд	5600	5864	6223	6875	7334	131.0	106.7
Замын үүд	5168	5542	5914	6255	7724	149.5	123.5

2.4 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, салбараар, оны эцэст

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
Бүгд	20190	21505	22371	23524	25505	126.3	108.4
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	6488	6670	6928	7001	6855	105.7	97.9
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	579	884	800	730	677	116.9	92.7
Боловсруулах аж үйлдвэр	356	366	125	128	224	62.9	175.0
Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэл, усан хангамж	598	713	770	772	1073	179.4	139.0
Барилга	548	1509	1152	1465	883	161.1	60.3
Бөөний, жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	1893	2229	3127	2733	2677	141.4	98.0
Зочид буудал зоогийн газар	1084	585	531	1059	635	58.6	60.0
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	2492	2870	2873	2299	4505	180.8	196.0
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл	330	413	438	630	588	178.2	93.3
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	627	192	552	520	211	33.7	40.6
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	2212	2376	2025	2525	2117	95.7	83.8
Боловсрол	1369	1224	1491	1681	1544	112.8	91.9
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	955	697	1016	1174	863	90.4	73.5
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	629	688	500	571	2392	380.3	418.9
Бусад	30	89	43	236	261	870.0	110.6

2.5 ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО, төрийн албаны ангиллаар оны эцэст

Төрийн албаны ангилал	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2009	2013 2012
Бүгд	2359	2850	2810	3319	3553	1194	107.1
Төрийн улс төрийн алба	96	102	99	95	86	-10.0	90.5
Төрийн захиргааны алба	264	373	354	420	455	191.0	108.3
Төрийн тусгай алба	77	85	122	324	334	257.0	103.1
Төрийн үйлчилгээний алба	1922	2290	2235	2480	2678	756.0	108.0

2.6 АЖИЛЛАХ ХҮЧНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД сумаар, 2013 онд

	Ажиллагчдын тоо	Үүнээс : Өндөр настан	ХХэлтэс т бүртгэл тэй ажил гүй	Хөдөл мөрийн насны ажил эрхлээ гүй хүн	Хөдөл мөрийн насны өдрийн ангид	Хөдөлмөрийн насын хөдөлмөрийн чадваргүй хүн ам
Бүгд	25505	219	1265	6878	5621	1873
Айраг	1066	9	84	692	427	138
Алтанширээ	644	0	4	73	96	38
Даланжаргалан	982	1	37	439	173	64
Дэлгэрэх	895	46	25	111	108	59
Иххэт	735	24	23	296	198	126
Мандах	742	0	16	90	150	51
Өргөн	624	0	65	382	94	79
Сайхандулаан	560	0	37	72	110	16
Улаанбадрах	767	57	29	83	138	11
Хатанбулаг	1566	6	46	83	147	76
Хөвсгөл	727	0	54	82	71	58
Эрдэнэ	1139	8	35	118	120	131
Сайншанд	7334	40	668	2896	2671	785
Замын үүд	7724	28	142	1461	1118	241

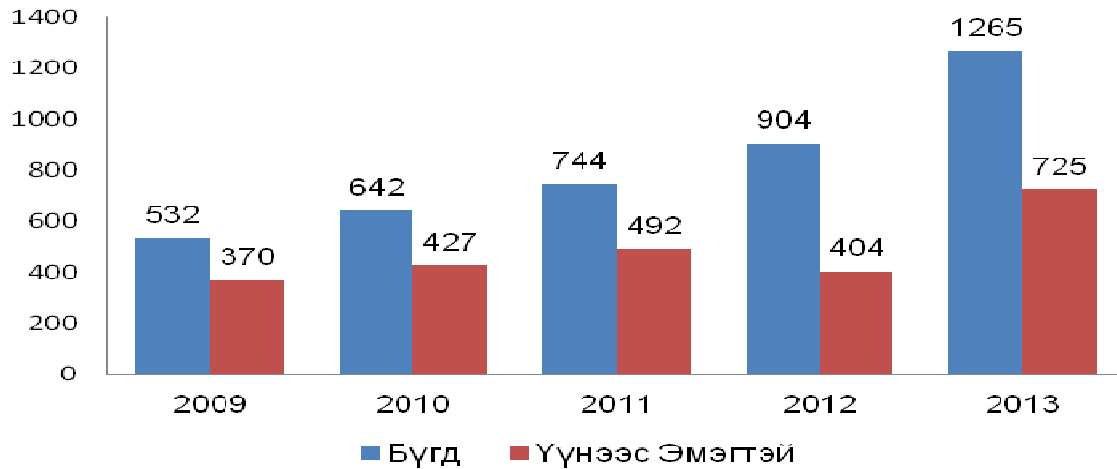
2.7 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО. сумаар, насны бүлгээр 2013 онд

	2013		Бүгдээс: насны бүлгээр							
	Бүгд	Эмэгтэй	16-24	Эмэгтэй	25-34	Эмэгтэй	35-44	Эмэгтэй	45-60	Эмэгтэй
Бүгд	1265	725	367	217	427	252	249	152	222	104
Айраг	84	39	27	13	18	11	21	10	18	5
Алтанширээ	4	2	2	1	1	1	1	0	0	0
Даланжаргалан	37	21	11	7	12	6	11	6	3	2
Дэлгэрэх	25	13	10	6	6	1	7	5	2	1
Иххэт	23	17	7	5	10	6	5	5	1	1
Мандах	16	3	7	1	5	1	1	1	3	0
Өргөн	65	24	22	6	22	8	13	7	8	3
Сайхандулаан	37	14	10	6	16	4	5	3	6	1
Улаанбадрах	29	15	5	2	8	5	11	6	5	2
Хатанбулаг	46	27	21	10	17	10	5	5	3	2
Хөвсгөл	54	21	17	7	17	4	6	4	14	6
Эрдэнэ	35	16	15	8	10	4	5	2	5	2
Сайншанд	668	402	172	114	240	155	136	78	120	24
Замын - Үүд	142	111	41	31	45	36	22	20	34	55

2.8 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, сумаар, оны эцэст

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{20012}$
Бүгд	532	642	744	904	1265	2.4 дахин	139.9
Айраг	15	51	97	20	84	5.6 дахин	4.2
Алтанширээ	4	4	12	22	4	110.0	18.2
Даланжаргалан	10	10	65	20	37	3.7 дахин	185.0
Дэлгэрэх	5	46	38	59	25	5.0 дахин	42.4
Иххэт	8	3	16	28	23	2.9 дахин	82.1
Мандах	4	5	21	47	16	4.0 дахин	34.0
Өргөн	20	11	21	3	65	3.2 дахин	21.6 дахин
Сайхандулаан	8	8	8	5	37	4.6 дахин	7.4
Улаанбадрах	7	20	31	26	29	4.1 дахин	111.5
Хатанбулаг	8	7	26	12	46	5.7 дахин	3.8
Хөвсгөл	5	14	34	45	54	10.8 дахин	120.0
Эрдэнэ	10	11	18	4	35	3.5 дахин	8.7 дахин
Сайншанд	328	396	245	483	668	2.3 дахин	138.3
Замын-Үүд	100	56	112	130	142	142.0	109.2

Зураг БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, хүйсээр, оны эцэст

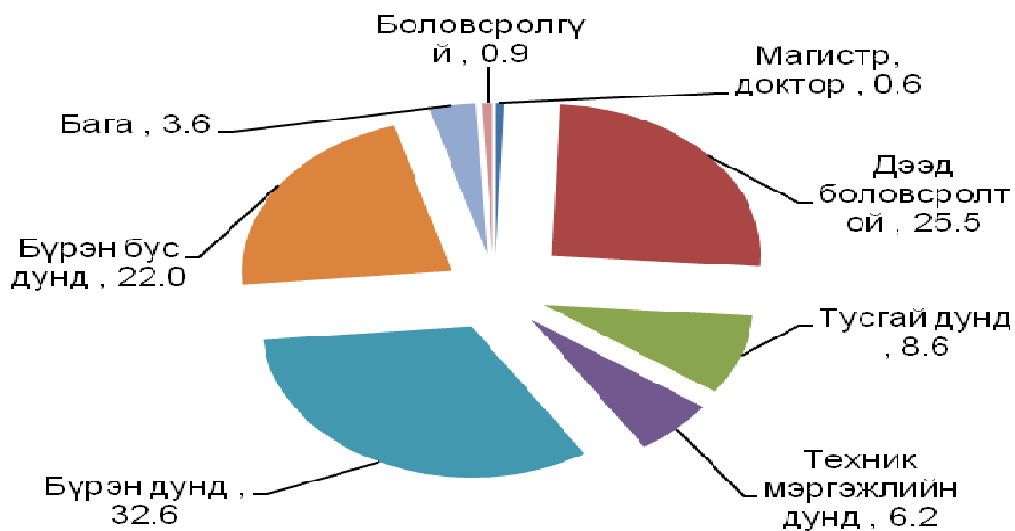
2.9 ШИНЭЭР БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДЭЭС АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, оны эцэст

						Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс ажилд орсон хүний тоо				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Бүгд	1322	916	2118	1782	1799	956	795	1082	878	1040
Айраг	40	41	304	117	144	25	22	121	97	69
Алтанширээ	9	0	35	22	20	5	0	17	0	23
Даланжаргалан	21	17	41	41	82	17	29	5	21	61
Дэлгэрэх	10	50	66	59	43	9	10	15	0	50
Иххэт	3	17	54	31	42	6	22	27	3	41
Мандах	3	13	34	116	27	1	12	4	69	40
Өргөн	36	72	60	48	127	17	144	12	45	67
Сайхандулаан	52	12	16	19	74	45	0	2	14	42
Улаанбадрах	29	24	53	4	33	25	18	16	0	19
Хатанбулаг	54	38	73	101	132	39	36	41	75	90
Хөвсгөл	59	17	174	18	91	47	3	131	6	72
Эрдэнэ	88	64	47	47	62	82	42	23	2	29
Сайншанд	714	482	779	197	711	478	344	508	67	342
Замын үүд	204	69	382	962	211	160	113	160	479	95

2.10 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, боловсролын түвшнээр, оны эцэст

	2009	2010	2011	2012	2013	2012
						2012
Бүгд	532	642	744	904	1 265	139.9
Үүнээс эмэгтэй	370	427	492	404	725	179.5
Магистр, доктор	0	0	0	0	8	0.0
Дээд боловсролтой	115	142	182	172	323	187.8
Тусгай дунд	22	19	37	35	109	311.4
Техник мэргэжлийн дунд	19	21	16	84	78	92.9
Бүрэн дунд	226	340	353	287	413	143.9
Бүрэн бус дунд	88	73	119	264	278	105.3
Бага	59	46	32	42	45	107.1
Боловсролгүй	3	1	5	20	11	55.0

Зураг БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭН, боловсролоор, хувиар, 2013 онд

2.11 АЖЛЫН БАЙРНЫ ЗАХИАЛГА, эдийн засгийн салбарын ангилал 2013 оны эцэст

Салбарын ангилал	Бүгд
Бүгд	1633
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй,загас барилт	179
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	275
Боловсруулах үйлдвэрлэл	81
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	8
Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	5
Барилга	99
Бөөний ба жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	166
Тээвэр агуулахын үйл ажиллагаа	66
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	144
Мэдээлэл, холбоо	29
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	55
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	0
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	3
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	11
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	185
Боловсрол	59
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл үйлчилгээ	40
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	7
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	194
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн	22
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	5

2.12 АЖЛЫН БАЙРНЫ ЗАХИАЛГА, ажил, мэргэжлийн ангилал оны эцэст

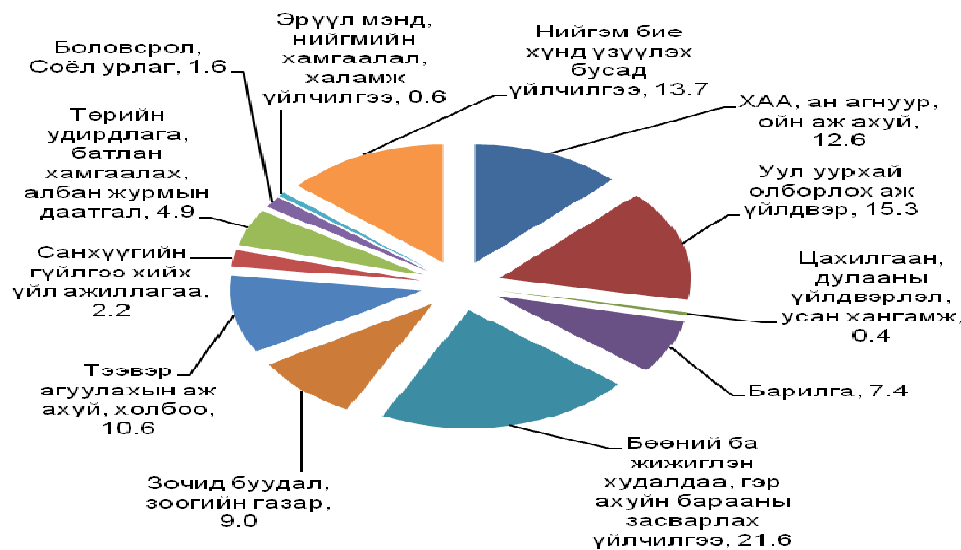
Үзүүлэлт	Бүгд
Бүгд	1633
Менежир	52
Мэргэжилтэн	153
Техникч болон туслах дэд/ мэргэжилтэн	93
Контор, үйлчилгээний ажилтан	203
Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	336
ХАА, ой загас агнуурын ажилтан	180
Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний ажилтан	285
Суурин төхөөрөг, машин механизмын операторч, угсрагч	60
Энгийн ажил мэргэжил	229
Зэвсэгт хүчний ажил мэргэжил	42

2.13 ШИНЭЭР БИЙ БОЛГОСОН АЖЛЫН БАЙР, эдийн засгийн салбарын ангилалаар 2013 о

Салбарын ангилал	Бүгд	Үүнээс: Ажлын байрны шинж, чанараар	
		Байнга	Улирал
Бүгд	1012	602	410
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй	128	44	84
Загас агнуур	0	0	0
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	155	4	151
Боловсруулах аж үйлдвэр.	0	0	0
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	4	4	0
Барилга	75	17	58
Бөөний ба жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	219	202	17
Зочид буудал, зоогийн газар	91	71	20
Тээвэр агуулахын аж ахуй, холбоо	107	48	59
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	22	22	0
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	50	50	0
Боловсрол, Соёл урлаг	16	16	0
Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгаалал, халамж үйлчилгээ	6	3	3
Нийгэм бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	139	121	18
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн аж ахуй	0	0	0
Олон улсын байгууллагын үйл ажиллагаа	0	0	0

Зураг ШИНЭЭР БИЙ БОЛГОСОН АЖЛЫН БАЙР, эдийн засгийн салбарын бүтэц 2013 оны э

ГУРАВ. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

3.1 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА төрлөөр оны эцэст

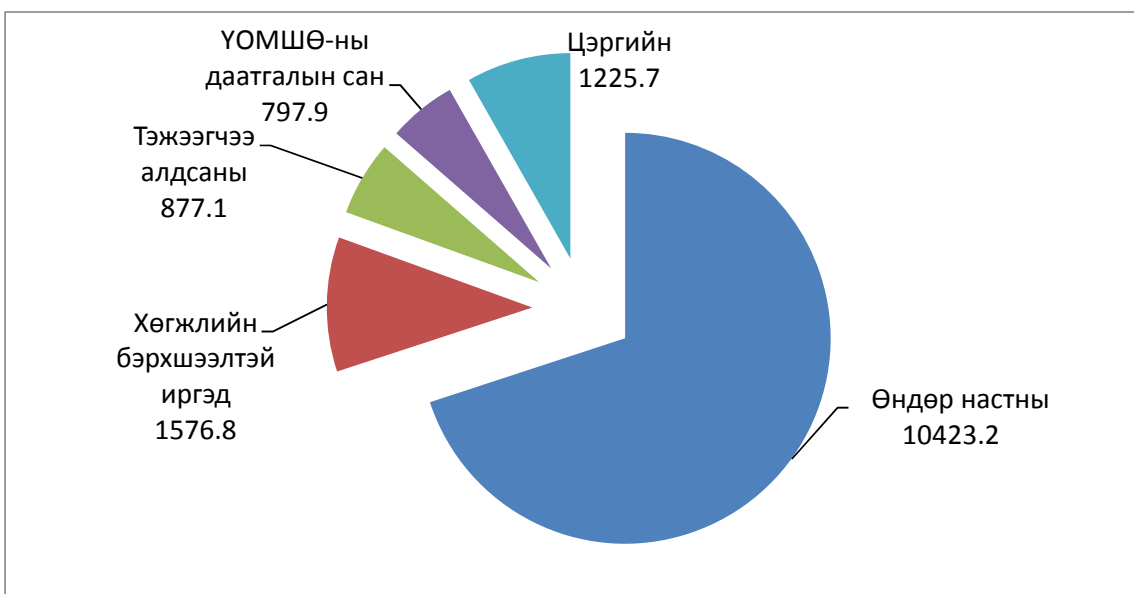
	Олгосон тэтгэвэр тэтгэмж /сая төгрөг/		2013 2012
	2012.12	2013.12	
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая.төг	16 837.2	19 763.6	117.4
Үүнээс:			
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	10 592.5	12 643.9	119.4
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	771.3	1 362.9	176.7
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	3 473.5	3 843.7	110.7
ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн	1 256.3	1 582.9	126.0
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	743.6	330.2	44.4
Нийгмийн даатгалын зарлага, сая.төг	20 492.6	22 729.1	110.9
Үүнээс:			
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	13 702.9	15 552.7	113.5
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	1 204.4	1 444.4	119.9
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	3 880.7	3 987.4	102.7
ҮОМШӨ**-ний даатгалын сангийн	1 027.0	1 235.3	120.3
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	677.6	509.3	75.2

** - ҮОМШӨ- Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин

3.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛД ЗААВАЛ ДААТГУУЛАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭВРИЙН ХЭМЖЭЭ, төрлөөр оны эцэст

	2012.12	2013.12	2013 2012
1. Заавал даатгуулагчдын тоо	17,143	16,615	96.9
Үүнээс:			
Аж ахуй нэгж, байгууллага	8926	8851	99.2
Төсөвт байгууллага	8217	7764	94.5
2. Олгосон тэтгэвэр, сая төг	14,255.8	14,900.7	104.5
Үүнээс:			
Өндөр настны	9961.8	10423.2	104.6
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	1458.3	1576.8	108.1
Тэжээгчээ алдсаны	889.9	877.1	98.6
ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн	806.1	797.9	99.0
Цэргийн	1139.7	1225.7	107.5

Зураг ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖИЙН БҮТЭЦ хувиар 2013 онд

3.3 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНД ХАМРАГДСАН ХҮНИЙ ТОО,
ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖИЙН ХЭМЖЭЭ, төрлөөр оны эцэст

	Хүний тоо		2013 2012	Олгосон тэтгэвэр тэтгэмж /мян төгрөг/		2013 2012
	2012. 12	2013. 12		2012.12	2013.12	
1 Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	8,978	8,539	95.11	2,939,728.7	3,291,410.3	112
Халамжийн тэтгэвэр	1,213	1,279	105.4	1,225,274.1	1,451,780.7	118.5
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	7,765	7,260	93.5	1,714,454.6	1,839,629.6	107.3
Үүнээс:						
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн тэтгэмж	2,270	1,840	81.1	705,743.7	802 469.6	113.7
Ахмад настныг асарч буй иргэнд	316	350	110.8	146,173.5	170 003.6	116.3
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй иргэнд	246	244	99.2	106,766.9	122 841.7	115.1
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг асарч буй иргэнд	206	172	83.5	90,301.0	77 601.9	85.9
Бүтэн өнчин хүүхэд асран хамгаалж үрчлэн авч өсгөсний	27	34	125.9	13,523.6	17 356.8	128.3
Гэр бүлийн тухай хуулийн 25.5-д заасан хүүхдийг гэр бүлдээ авч асран хамгаалж байгаа иргэнд	10	11	110.0	4,736.5	5 753.6	121.5
Ганц бие ахмад настныг гэр бүлдээ авч асран хамгаалж байгаа	5	5	100.0	2,023.8	2 382.4	117.7
Ганц бие хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг гэр бүлдээ авч асран	7	8	114.3	3,065.6	4 760.0	155.3
Алдарт эхийн одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж	4,678	4,596	98.2	642,120.0	636 460.0	99.1
3. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	77,595	7,920	10.2	14,561,571.8	1,174,978.9	8.1
Ахмад настнуудад үзүүлсэн 1 удаагийн хөнгөлөлт, тусламж	3,710	3,000	80.9	132,908.2	196 200.0	147.6
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт	834	1,142	136.9	269,988.5	158 548.2	58.7
Нийгмийн халамжийн дэмжлэг, мөнгөн тэтгэмж	1,615	1,444	89.4	149,980.4	332 352.0	221.6
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	59	52	88.1	71,909.4	57 968.0	80.6
Хүний хөгжил сангийн хишиг, хүүхдийн мөнгө	71,377	2,282	3.2	13,936,785.3	429 910.7	3.1

ДӨРӨВ. БОЛОВСРОЛ

4.1 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
Суралцагч-Бүгд	12947	12733	12861	12734	12868	99.4	101.1
Үүнээс:							
Ерөнхий боловсролын сургууль	11062	10940	10897	10869	11108	100.4	102.2
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв	913	843	898	852	740	81.1	86.9
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	972	950	1066	1013	1020	104.9	100.7
Сургуулийн тоо-Бүгд	22	22	23	24	25	113.6	104.2
Үүнээс:							
Ерөнхий боловсролын сургууль	20	20	20	21	22	110.0	104.8
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв	1	1	2	2	2	200.0	100.0
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	1	1	1	1	1	100.0	100.0

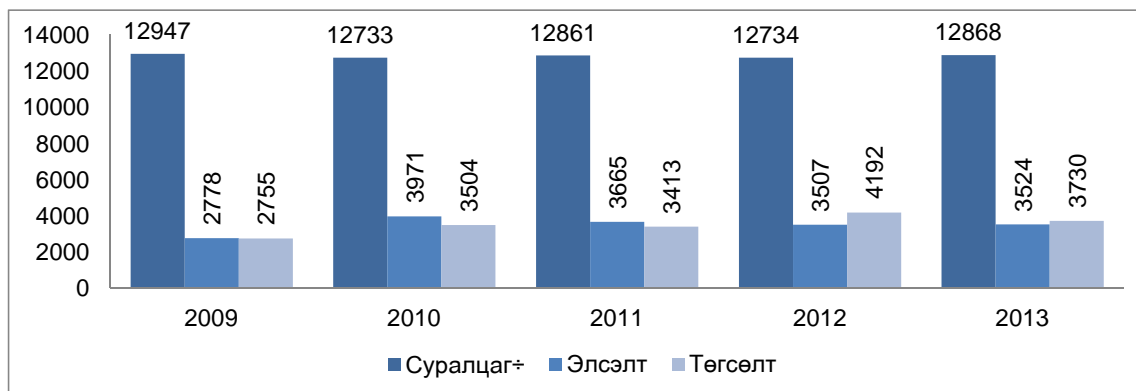
4.2 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД ЭЛСЭГЧИД

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
Элсэлт-Бүгд	2778	3971	3665	3507	3524	126.9	100.5
Ерөнхий боловсролын сургууль-Бүгд	2168	3334	2885	2793	2850	131.5	102.0
Үүнээс: Бага боловсролоор элсэгчид	1067	1041	1004	1157	1296	121.5	112.0
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Төмөр замын мэргэжил, сургалт үйлдвэрлэлийн төв	362	437	496	459	405	111.9	88.2
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	248	200	284	255	269	108.5	105.5

4.3 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬ ТӨГСӨГЧИД

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
Төгсөлт-бүгд	2755	3504	3413	4192	3730	135.4	89.0
Үүнээс:							
Ерөнхий боловсролын сургууль	2262	2893	2892	3601	3084	136.3	85.6
5-р анги	502	1040	1130	1256	1374	273.7	109.4
9-р анги	998	1191	1130	1508	978	98.0	64.9
11-р анги	762	662	632	837	732	96.1	87.5
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Төмөр замын мэргэжил, сургалт үйлдвэрлэлийн төв	282	378	339	240	442	156.7	184.2
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	211	233	182	351	204	96.7	58.1
ЕБС-ийн сурлагын Стандарт хангалт %	96.0	96.5	96.6	96.8	97.1	101.1	100.3
А, В-ийн эзлэх %	46.7	45.0	43.0	45.4	45.6	97.6	100.4

Зураг. БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧ, ЭЛСЭЛТ, ТӨГСӨЛТ

4.4 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Хамран сургалтын хувь				
Суурь боловсролын	115.1	96.4	99.1	106.7
Бага боловсролын	93	98.1	98.3	98.8
Сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхэд				
Бүгд	16	22	23	7
Үүнээс: эмэгтэй	6	8	10	4
Багшийн тоо				
Бүгд	531	531	555	552
Үүнээс: эмэгтэй	443	444	459	454
Бага ангийн	210	206	205	199
Суурь ангийн	231	246	271	237
Ахлах ангийн	90	79	79	116
1-р ангид элсэгчдийн тоо				
Бүгд	1041	1004	1157	1296
Үүнээс: эмэгтэй	515	500	589	600
Дотуур байранд амьдардаг суралцагчид				
Бүгд	905	828	843	865
Үүнээс: эмэгтэй	453	445	448	473

4.5. ХАМРАН СУРГАЛТЫН ХУВЬ (áîðåä), сумаар

	Суурь боловсрол			Бага боловсрол		
	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2011/2012	2012/2013	2013/2014
БҮГД	96.4	99.1	106.7	98.1	98.3	98.8
Айраг	98.9	97.7	106.5	98.9	100.3	97.3
Алтанширээ	68.4	66.3	67.8	87.3	79.4	79.5
Даланжаргалан	70.4	63.1	70.0	85.1	80.7	90.2
Дэлгэрэх	69.9	65.8	75.0	97.8	85.5	86.7
Иххэт	85.2	91.4	101.3	96.3	92.7	92.6
Мандах	101.9	65.4	85.0	93.4	88.2	93.1
Өргөн	65.7	60.4	76.8	88.9	87.9	82.5
Сайхандулаан	56.8	43.2	48.4	54.2	54.2	59.0
Улаанбадрах	67.3	50.0	75.5	75.7	77.0	79.7
Хатанбулаг	58.3	52.1	63.8	73.3	70.5	74.3
Хөвсгөл	79.8	69.0	81.1	92.1	94.9	96.0
Эрдэнэ	83.2	69.9	77.5	78.1	74.6	81.9
Сайншанд	124.7	138.0	139.0	116.6	116.1	112.7
Замын-Үүд	92.4	98.8	108.4	93.3	99.0	100.4

4.6 БАГА, ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИЖ БАЙГАА ОХИД ХӨВГҮҮДИЙН ТООНЫ ХАРЬЦАА*, сумаар

	Ерөнхий боловсрол эзэмшигч охид хөвгүүдийн тооны харьцаа			Бага боловсрол эзэмшигч охид хөвгүүдийн тооны харьцаа		
	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2011/2012	2012/2013	2013/2014
БҮГД	1.06	1.07	1.05	1.01	1.01	0.98
Айраг	1.08	1.12	1.09	1.20	1.08	0.94
Алтанширээ	1.14	1.07	0.92	1.04	1.10	1.07
Даланжаргалан	1.01	1.04	1.07	1.19	1.10	1.06
Дэлгэрэх	1.04	1.04	0.87	0.90	1.19	1.00
Иххэт	1.23	1.11	1.10	1.20	1.09	0.95
Мандах	0.89	0.91	0.89	0.90	0.93	0.85
Өргөн	0.99	1.09	1.03	0.99	1.09	1.03
Сайхандулаан	0.86	1.06	0.98	0.80	1.00	0.86
Улаанбадрах	1.03	1.02	1.17	1.02	1.09	1.10
Хатанбулаг	0.97	1.03	1.01	1.02	1.09	1.11
Хөвсгөл	1.03	1.09	1.05	1.23	1.18	1.32
Эрдэнэ	1.23	1.23	1.01	1.17	1.06	0.86
Сайншанд	1.09	1.10	1.08	0.97	0.95	0.94
Замын-Үүд	1.02	1.01	1.04	0.97	1.00	1.01

*-Бага, ерөнхий боловсрол эзэмшиж байгаа охидын тоог хөвгүүдийн тоонд хуваана.

4.7 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАГЧ БАГШИЙН ХАРЬЦАА*, сумаар

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2013-2010
БҮГД	20.6	20.5	19.6	20.1	-0.5
Айраг	20.7	18.6	19.3	20.0	-0.7
Алтанширээ	14.6	14.3	11.6	11.7	-2.9
Даланжаргалан	17.3	17.2	16.0	16.5	-0.7
Дэлгэрэх	21.8	19.4	17.5	19.2	-2.6
Иххэт	18.1	17.0	17.7	18.4	0.3
Мандах	20.3	18.9	15.5	16.6	-3.7
Өргөн	16.9	15.7	16.0	15.8	-1.1
Сайхандулаан	11.5	9.8	9.2	9.9	-1.5
Улаанбадрах	15.8	13.2	12.9	13.5	-2.3
Хатанбулаг	19.5	17.2	15.8	16.2	-3.3
Хөвсгөл	15.5	15.8	15.2	17.7	2.2
Эрдэнэ	17.2	16.0	14.8	16.9	-0.3
Сайншанд	22.2	23.0	21.1	20.6	-1.6
Замын-Үүд	22.9	23.9	23.7	25.6	2.7

4.8 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД ӨДРӨӨР СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, сумаар

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	$\frac{2013}{2010}$	$\frac{2013}{2012}$
БҮГД	10940	10897	10869	11108	101.5	102.2
Айраг	745	689	674	680	91.3	100.9
Алтанширээ	175	171	151	152	86.9	100.7
Даланжаргалан	380	379	353	364	95.8	103.1
Дэлгэрэх	284	271	245	250	88.0	102.0
Иххэт	398	375	372	350	87.9	94.1
Мандах	264	246	201	216	81.8	107.5
Өргөн	270	251	240	252	93.3	105.0
Сайхандулаан	126	108	101	109	86.5	107.9
Улаанбадрах	190	185	168	176	92.6	104.8
Хатанбулаг	430	378	347	341	79.3	98.3
Хөвсгөл	233	221	213	230	98.7	108.0
Эрдэнэ	361	335	296	304	84.2	102.7
Сайншанд	4590	4711	4804	4842	105.5	100.8
Замын-Үүд	2494	2577	2704	2842	114.0	105.1

4.9 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БАГШ НАРЫН ТОО, сумаар

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	$\frac{2013}{2010}$	$\frac{2013}{2012}$
БҮГД	531	531	555	552	104.0	99.5
Айраг	36	37	35	34	94.4	97.1
Алтанширээ	12	12	13	13	108.3	100.0
Даланжаргалан	22	22	22	22	100.0	100.0
Дэлгэрэх	13	14	14	13	100.0	92.9
Иххэт	22	22	21	19	86.4	90.5
Мандах	13	13	13	13	100.0	100.0
Өргөн	16	16	15	16	100.0	106.7
Сайхандулаан	11	11	11	11	100.0	100.0
Улаанбадрах	12	14	13	13	108.3	100.0
Хатанбулаг	22	22	22	21	95.5	95.5
Хөвсгөл	15	14	14	13	86.7	92.9
Эрдэнэ	21	21	20	18	85.7	90.0
Сайншанд	207	205	228	235	113.5	103.1
Замын-Үүд	109	108	114	111	101.8	97.4

4.10 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧДААС ДОТУУР БАЙРАНД СУУХ ХҮСЭЛТЭЙ БОЛОН АМЬДАРЧ БУЙ ХҮҮХДИЙН ТОО

	Хүсэлт гаргасан хүүхэд			Амьдарч буй хүүхэд		
	2011-2012	2012-2013	2012-2013	2011-2012	2012-2013	2012-2013
БҮГД	836	843	865	828	843	865
Айраг	60	53	54	60	53	54
Алтанширээ	50	47	30	50	47	30
Даланжаргалан	11	18	13	11	18	13
Дэлгэрэх	48	50	50	48	50	50
Иххэт	48	45	48	48	45	48
Мандах	70	50	55	70	50	55
Өргөн	32	40	34	32	40	34
Сайхандулаан	33	33	42	33	33	42
Улаанбадрах	50	45	40	50	45	40
Хатанбулаг	126	124	131	119	124	131
Хөвсгөл	67	67	67	67	67	67
Эрдэнэ	41	35	32	40	35	32
Сайншанд	165	196	236	165	196	236
Замын-Үүд	35	40	33	35	40	33

4.11 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ НАРЫН ТОО, ХАМРАГДСАН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

	Багш нарын тоо				Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоо			
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
БҮГД	90	89	100	108	3102	3441	3639	4059
Айраг	3	3	7	8	155	142	218	190
Алтанширээ	2	2	2	2	77	80	77	86
Даланжаргалан	4	4	4	4	138	174	193	191
Дэлгэрэх	2	2	2	3	131	170	177	163
Иххэт	4	4	4	4	170	164	169	145
Мандах	2	2	2	2	81	103	122	95
Өргөн	2	2	2	3	92	106	116	123
Сайхандулаан	1	1	2	2	35	65	90	103
Улаанбадрах	3	3	3	3	116	121	119	120
Хатанбулаг	3	3	5	5	152	159	183	189
Хөвсгөл	2	2	3	3	89	129	132	130
Эрдэнэ	3	3	3	3	169	178	148	146
Сайншанд	52	51	50	52	1 425	1550	1546	1694
Замын-Үүд	7	7	11	14	272	300	349	684

4.12 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, 1 БАГШИД НОГДОХ ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

	Цэцэрлэгийн тоо				1 багшид ногдох хүүхдийн тоо			
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
БҮГД	24	24	24	25	34	39	36	38
Айраг	1	1	1	1	52	47	31	24
Алтанширээ	1	1	1	1	39	40	39	43
Даланжаргалан	1	1	1	1	35	44	48	48
Дэлгэрэх	1	1	1	1	66	85	89	54
Иххэт	1	1	1	1	43	41	42	36
Мандах	1	1	1	1	41	52	61	48
Өргөн	1	1	1	1	46	53	58	41
Сайхандулаан	1	1	1	1	35	65	45	52
Улаанбадрах	1	1	1	1	39	40	40	40
Хатанбулаг	2	2	2	1	51	53	37	38
Хөвсгөл	1	1	1	1	45	65	44	43
Эрдэнэ	1	1	1	1	56	59	49	49
Сайншанд	9	9	9	9	27	30	31	33
Замын-Үүд	2	2	2	4	39	43	32	49

ТАВ. ЭРҮҮЛ МЭНД

5.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст

	2009	2010	2011	2012	2013	<u>2013</u> 2009	<u>2013</u> 2012
Эрүүл мэндийн байгууллага	81	87	88	94	93	114.8	98.9
- Эрүүл мэндийн газар (төв	1	1	1	1	1	100.0	100.0
- Нэгдсэн эмнэлэг	2	2	2	2	2	100.0	100.0
- Уламжлалт монгол эмнэл	1	1	1	1	1	100.0	100.0
- Цэргийн эмнэлэг/Төмөр зэ	4	4	4	4	4	100.0	100.0
- Сумын эмнэлэг	12	12	12	12	12	100.0	100.0
-Сум дундын эмнэлэг	1	1	1	1	1	100.0	100.0
- Багийн бага эмч	29	34	35	35	33	113.8	94.3
- Өрхийн эмнэлэг	3	3	3	4	5	166.7	125.0
- Хувийн эмнэлэг	13	14	15	20	20	153.8	100.0
Үүнээс: ортой	2	2	2	2	2	100.0	100.0
- Эхчүүдийн амрах байр	15	15	14	14	14	93.3	100.0
Эмнэлгийн ор бүгд	356	366	361	366	366	102.8	100.0
Үүнээс : Төрөхийн ор	37	37	46	46	46	124.3	100.0
Эмчилгээ үйлчилгээ-бүгд /мян /							
- Эмчлүүлсэн хүний тоо	12.9	13.8	13.6	13.3	12.8	99.2	96.2
- Эмнэлгийн ор хоног	100.8	104.6	102.1	99.1	91.7	91.0	92.5
- Амбулаторийн үзлэг	377.7	395.6	403.1	404.6	393.0	104.1	97.1
- Урьдчилан сэргийлэх тарг	9.5	8.5	8.8	12.0	13.7	144.2	114.2
Үүнээс:							
Монголын уламжлалт анагаах ухааны төв							
- Эмчлүүлсэн хүний тоо /мэ	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	120.0	120.0
- Эмнэлгийн ор хоног /мя	5.2	5.4	5.3	5.4	5.8	111.5	107.4
- Амбулаторийн үзлэг /мян	1.8	2.3	3.5	3.0	2.9	161.1	96.7
Хувийн эмнэлэг							
- Эмчлүүлсэн хүний тоо /м:	0.6	0.7	0.8	0.9	0.8	133.3	88.9
- Эмнэлгийн ор хоног /мя	5.1	5.9	6.2	7.0	6.3	123.5	90.0
- Амбулаторийн үзлэг /мя	9.6	8.4	14.6	15.5	18.3	190.6	118.1
Нялхсын эндэгдэл	29	32	18	23	23	79.3	100.0
Эхийн эндэгдэл					1		

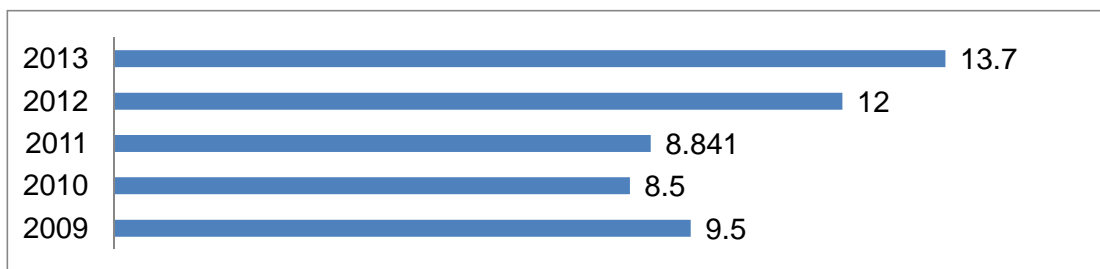
5.2 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, ажил мэргэжлээр

	2009	2010	2011	2012	2013	<u>2013</u> 2009	<u>2013</u> 2012
Бүгд	820	856	868	925	972	118.5	105.1
Үүнээс:							
Их эмч	186	184	179	183	205	110.2	112.0
Эм зүйч	18	17	20	22	19	105.6	86.4
Бага эмч	75	71	72	56	51	68.0	91.1
Сувилагч	174	185	180	178	196	112.6	110.1
Эх баригч	18	17	19	18	17	94.4	94.4
Бусад	349	382	398	468	484	138.7	103.4

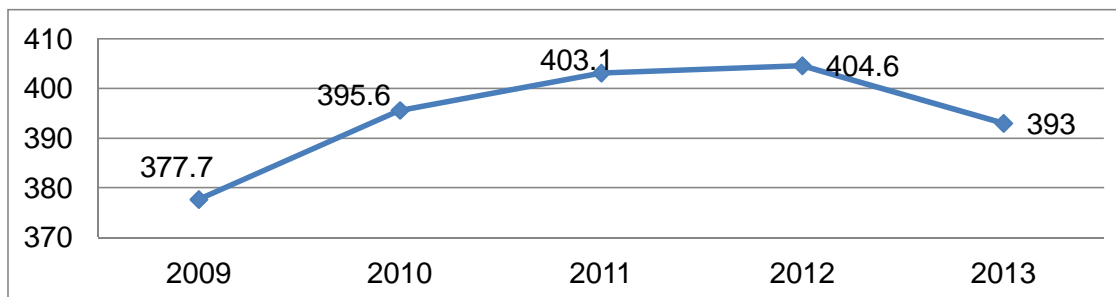
5.3 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
БҮГД	12926	13822	13570	13270	12843	99.4	96.8
Айраг	464	430	439	416	375	80.8	90.1
Алтанширээ	266	192	201	195	188	70.7	96.4
Даланжаргалан	205	230	228	201	189	92.2	94.0
Дэлгэрэх	281	256	246	236	205	73.0	86.9
Иххэт	331	297	269	227	272	82.2	119.8
Мандах	244	259	255	194	175	71.7	90.2
Өргөн	241	235	222	197	233	96.7	118.3
Сайхандулаан	149	150	161	123	110	73.8	89.4
Улаанбадрах	207	222	198	228	168	81.2	73.7
Хатанбулаг	221	220	244	208	248	112.2	119.2
Хөвсгөл	234	277	236	158	220	94.0	139.2
Эрдэнэ	246	227	228	205	168	68.3	82.0
Зүүнбаян	315	378	277	373	270	85.7	72.4
Замын-Үүд	1835	1722	1737	1739	1910	104.1	109.8
Нэгдсэн Эмнэлэг	5664	6460	6233	6200	6626	117.0	106.9
Төмөр зам	710	837	912	871	0	0.0	0.0
УАУТ	525	540	543	529	554	105.5	104.7
Улаан-Үүл	51	62	64	66	50	98.0	75.8
ЗБЦА	51	39	51	25	54	105.9	216.0
Суллинхээр	57	55	38	23	11	19.3	47.8
Ачлал	323	391	441	490	413	127.9	84.3
Идэр-Өлзийт	306	343	347	366	404	132.0	110.4

Зураг. УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТАРИЛГА, /мян.хүн/

Зураг. АМБУЛАТОРИЙН ҮЗЛЭГ, /мян.хүн/

5.4 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдохоор, сумаар

	2009	2010	2011	2012	2013	2013- 2009	2013- 2012
БҮГД	20.2	23.8	11.8	14.5	14.5	-5.6	0.0
Айраг	13.2	0.0	0.0	14.1	11.0	-2.2	-3.1
Алтанширээ	0.0	0.0	34.5	0.0	0.0	0.0	0.0
Даланжаргалан	28.2	0.0	0.0	0.0	0.0	-28.2	0.0
Дэлгэрэх	0.0	20.0	0.0	0.0	63.8	63.8	63.8
Иххэт	17.9	0.0	39.2	0.0	0.0	-17.9	0.0
Мандах	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өргөн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайхандулаан	0.0	29.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Улаанбадрах	27.8	0.0	0.0	0.0	0.0	-27.8	0.0
Хатанбулаг	0.0	0.0	15.4	0.0	0.0	0.0	0.0
Хөвсгөл	0.0	16.1	27.8	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэ	0.0	21.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайншанд	32.4	52.3	18.9	29.5	21.9	-10.5	-7.6
Замын-Үүд	22.8	9.1	5.5	11.9	14.2	-8.6	2.3

5.5 ЭМНЭЛЭГИЙН ОРНЫ ТОО, сумаар

	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2009	2013 2012
БҮГД	356	366	361	366	366	102.8	100.0
Айраг	8	10	10	10	10	125.0	100.0
Алтанширээ	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Даланжаргалан	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Дэлгэрэх	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Иххэт	10	8	8	8	8	80.0	100.0
Мандах	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Өргөн	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Сайхандулаан	5	5	5	5	5	100.0	100.0
Улаанбадрах	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Хатанбулаг	8	8	8	8	8	100.0	100.0
Хөвсгөл	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Эрдэнэ	6	6	6	6	6	100.0	100.0
Зүүнбаян	8	8	8	8	8	100.0	100.0
Замын-Үүд	55	55	55	55	55	100.0	100.0
Нэгдсэн эмнэлэг	140	140	140	140	160	114.3	114.3
Төмөр зам	20	20	15	15		0.0	0.0
УАУТ	15	15	15	15	15	100.0	100.0
Улаан-Уул	7	8	8	8	8	114.3	100.0
Сулинхээр	7	5	5	5	5	71.4	100.0
ЗБЦА	5	6	6	6	6	120.0	100.0
Хувийн эмнэлэгүүд	20	30	30	35	30	150.0	85.7

5.6 ИХ ЭМЧИЙН ТОО, сумаар

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
БҮГД	186	184	179	183	205	110.2	112.0
Айраг	3	2	2	2	4	133.3	200.0
Алтанширээ	2	2	2	2	2	100.0	100.0
Даланжаргала	3	1	2	3	4	133.3	133.3
Дэлгэрэх	2	2	2	1	1	50.0	100.0
Иххэт	3	2	1	1	2	66.7	200.0
Мандах	2	2	2	1	1	50.0	100.0
Өргөн	2	3	2	2	1	50.0	50.0
Сайхандулаан	3	2	2	2	2	66.7	100.0
Улаанбадрах	3	2	2	1	1	33.3	100.0
Хатанбулаг	2	5	4	2	1	50.0	50.0
Хөвсгөл	2	2	1	2	2	100.0	100.0
Эрдэнэ	4	4	4	1	2	50.0	200.0
Сайншанд	134	132	130	138	148	110.4	107.2
Замын-Үүд	21	23	23	25	34	161.9	136.0

5.7 НЭГ ИХ ЭМЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, сумаар

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
БҮГД	310	325	338	333	305	98.2	91.5
Айраг	1199	1800	1785	1792	898	74.8	50.1
Алтанширээ	653	652	642	641	649	99.3	101.2
Даланжаргала	851	2581	1292	875	660	77.5	75.4
Дэлгэрэх	891	899	910	1843	1847	207.4	100.2
Иххэт	725	1072	2131	2143	1058	145.9	49.4
Мандах	764	754	772	1566	1565	204.8	99.9
Өргөн	908	625	958	959	1921	211.6	200.3
Сайхандулаан	406	617	595	592	617	152.0	104.2
Улаанбадрах	514	771	771	1524	1482	288.1	97.2
Хатанбулаг	1493	619	766	1517	2972	199.1	195.9
Хөвсгөл	766	783	1587	797	792	103.5	99.4
Эрдэнэ	599	646	643	2537	1182	197.4	46.6
Сайншанд	153	160	163	153	149	97.3	97.2
Замын-Үүд	611	600	629	600	467	76.4	77.8

5.8 НЭГ СУВИЛАГЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, сумаар

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
БҮГД	332	323	336	342	319	96.1	93.1
Айраг	720	720	714	717	718	99.8	100.2
Алтанширээ	327	326	428	427	324	99.3	75.9
Даланжаргала	511	430	431	438	377	73.8	86.2
Дэлгэрэх	356	359	364	369	369	103.7	100.2
Иххэт	544	536	533	536	423	77.8	79.0
Мандах	382	377	386	392	391	102.4	99.9
Өргөн	454	375	479	480	480	105.8	100.2
Сайхандулаан	243	411	297	296	308	126.6	104.2
Улаанбадрах	309	308	308	305	741	240.1	243.1
Хатанбулаг	746	387	437	607	594	79.7	98.0
Хөвсгөл	383	391	317	319	792	206.9	248.6
Эрдэнэ	479	287	322	846	473	98.7	55.9
Сайншанд	203	207	212	203	191	94.4	94.3
Замын-Үүд	675	657	724	714	547	81.0	76.6

ЗУРГАА. СОЁЛ

6.1 СОЁЛ УРЛАГ

	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоо	1	1	1	1	1	100.0	100.0
Уран бүтээл, тоо	2	8	4	4	2	100.0	50.0
Тоглолт, тоо	123	240	254	159	114	92.7	71.7
Үзэгчид, мян хүн	10.2	43.5	54.5	16.5	55.8	547.1	338.2
Музейн тоо	14	14	14	14	14	100.0	100.0
Үүнээс: Сумын музей	12	12	12	12	12	100.0	100.0
Үзэгчид бүгд мян хүн	8.9	10.1	9.8	7.1	8.9	100.0	125.4
Номын сангийн тоо	14	14	14	14	14	100.0	100.0
Үүнээс: Нийтийн	1	1	1	1	1	100.0	100.0
Суудлын тоо	240	261	247	274	274	114.2	100.0
Үүнээс: Нийтийн	80	80	80	80	80	100.0	100.0
Номын фондын ном, мян ш	138.1	139.2	141.0	144.4	141.2	102.2	97.8
Үүнээс: Нийтийн	56.7	57.4	58.0	58.8	59.8	105.5	101.7
Фондонд шинээр авсан, мян ш	7.7	1.2	1.6	3.4	3.4	44.2	100.0
Соёлын төвийн тоо	13	13	13	13	13	100.0	100.0
Суудлын тоо	2410	2410	2410	2410	2410	100.0	100.0
Зохиогдсон ажлын тоо	997	1304	1356	1495	1611	161.6	107.8
Үүнд хамрагдагчид, мян хүн	99.2	121.5	137.6	141.2	147.0	148.2	104.1

ДОЛОО. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

7.1.ЦАГ УУРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сумдаар

№	СТАНЦЫН НЭР	Агаарын дундаж температур /C°/	Агаарын үнэмлэхүй хамгийн их температур /C°/	Агаарын үнэмлэхүй хамгийн бага температур /C°/	Хөрсний гадаргын хамгийн их температур /C°/	Хөрсний гадаргын хамгийн бага температур /C°/
1	Айраг	3.3	35	-32	58	-36
2	Алтанширээ	3.2	39	-33	60	-37
3	Дэлгэрэх	2.8	34	-33	67	-36
4	Иххэт	1.1	35	-35	56	-36
5	Мандах	3.1	34	-29	61	-34
6	Өргөн	3.8	33	-34	58	-34
7	Сайхандулаан	4.0	39	-32	65	-34
8	Улаанбадрах	5.0	37	-30	63	-34
9	Хатанбулаг	6.0	36	-27	55	-32
10	Хөвсгөл	5.0	38	-30	59	-34
11	Эрдэнэ	4.0	36	-38	62	-40
12	Сайншанд	4.2	35	-31	59	-35
13	Замын-Үүд	3.4	35	-33	62	-36

№	СТАНЦЫН НЭР	Хур тунадасны нийлбэр /мм/	Хур тунадастай хоногийн тоо	Салхины хамгийн их хурд/м/с/	10м/с-ээс их салхитай өдрийн тоо	Цасан шуургатай өдрийн тоо
1	Айраг	168.6	46	14	48	2
2	Алтанширээ	143.2	49	20	26	0
3	Дэлгэрэх	270.9	69	22	95	5
4	Иххэт	191.6	52	20	47	3
5	Мандах	163.8	60	20	99	9
6	Өргөн	170.7	60	24	54	5
7	Сайхандулаан	143.1	47	20	51	2
8	Улаанбадрах	174.9	42	20	28	1
9	Хатанбулаг	147.1	57	20	54	5
10	Хөвсгөл	170.5	58	20	128	8
11	Эрдэнэ	192.5	70	30	89	2
12	Сайншанд	150.9	61	28	148	6
13	Замын-Үүд	161.9	65	26	119	5

7.2 ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН ҮНДСЭН АНГИЛАЛ, оны эцэст

	мянган-га				
	2009	2010	2011	2012	2013
Аймгийн нийт газар нутаг	10947.23	10947.23	10947.23	10947.23	10947.23
Үүнээс:					
Хөдөө аж ахуйн газар	9707.26	9703.77	9695.45	9681.50	9677.23
Хот, тосгон бусад суурин газар	25.47	28.66	35.66	41.45	45.19
Зам шугам сүлжээний газар	47.85	48.15	49.47	50.67	51.15
Ойн сан бүхий газар	158.43	158.43	158.43	158.43	158.48
Усны сан бүхий газар	27.76	27.76	27.76	27.77	27.77
Улсын тусгай хэрэгцээний газар	980.46	980.46	980.46	987.41	987.41

Эх сурвалж: Аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

7.3 ГАЗАРТ УЧРУУЛСАН ХОХИРОЛ, оны эцэст, га-гаар

	2009	2010	2011	2012	2013
Аймгийн нийт газар нутгийн хэмжээ	10947230	10947230	10947230	10947230	10947230
Газарт учруулсан хохирол-бүгд	22806.6	318.4	913.2	822.4	514.9
үүнээс					
- бэлчээр ба бусад	21145.9		263.0	3.8	21.5
- хот тосгон бусад суурин газарт	459.6	296.6	107.0	125.8	440.8
- тариалангийн газар					
- ойн сан бүхий газарт				60.0	
- усны сан бүхий газарт					
- ухагдаж эвдэрсэн газар	1201.1	21.8	543.2	632.8	52.6
үүнээс шалтгаанаар					
- геологийн эрэл	606.9			420.8	12.1
- ашигт малтмалын	594.2	21.8	543.2	60.6	1.7
- батлан хамгаалах,					
- барилга, инженерийн				1.4	
зам, тээвэр, холбооны					
- барилга засвар,				150.0	38.8

Эх сурвалж: Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуучлалын газар

7.4 ГЭР БҮЛИЙН ХЭРЭГЦЭЭНИЙ ЗОРИУЛАЛТААР ИРГЭДЭД ӨМЧЛҮҮЛСЭН ГАЗАР, сумаар

	Өмчлөх хүсэлт ирүүлсэн өрхийн тоо		Өмчлүүлэх шийдвэр гаргасан өрхийн тоо		Өмчлүүлсэн газрын хэмжээ / га-гаар/	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
	Айраг	0	38	0	38	
Алтанширээ	0	0	0	0		
Даланжаргалан	73	61	73	61	3.52	9.32
Дэлгэрэх	23	75	23	75	2.17	7.30
Иххэт	58	37	58	37	5.11	3.53
Мандах	45	109	45	109	3.15	7.05
Өргөн	71	0	71	0	3.85	
Сайхандулаан	3	0	3	0	0.35	
Улаанбадрах	0	112	0	112		7.07
Хатанбулаг	0	49	0	49		3.48
Хөвсгөл	0	40	0	40		3.06
Эрдэнэ	1	15	1	15	2.03	1.71
Сайншанд	2803	1039	2771	1032	609.58	272.40
Замын үүд						
Бүгд	3077	1575	3045	1568	629.76	317.58

7.5 ЭЗЭМШИЖ, АШИГЛАЖ БАЙГАА ГАЗРЫН ХЭМЖЭЭ

	Эзэмшиж, ашиглаж байгаа газар- Бүгд				Үүнээс: шинээр нэмэгдсэн			
	2012		2013		2012		2013	
	тоо	га	тоо	га	тоо	га	тоо	га
1 Иргэн	8408	4976.6	9163	5242.2	758	326.8	755	265.6
2 ААНБ	1104	605992	1166	611961.2	224	11048.5	62	992.6
Дүн	9512	610969	10329	617203.4	982	11375.3	817	1258.2

7.6 ГАЗРЫН ТӨЛБӨР, мян төгрөгөөр

	Тооцсон төлбөр		Төлөгдсөн		Барагдуулалтын хувь	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1 Иргэн	17695.4	15916.8	12483.71	15003.3	70.5	94.3
2 ААНБ	254557.0	422387.0	229149.19	443016.8	90.0	104.9
Дүн	272252.4	438303.8	241632.9	458020.1	88.8	104.5

Эх сурвалж: Аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

7.7 БАЙГАЛ ОРЧНЫ ТӨЛӨВ БАЙДАЛ оны эцэст

		Хэмжих нэгж	2009	2010	2011	2012	2013
1	Ойжуулалт	Тарьсан мод	36626	44381	90248	91138	114644
		Үүнээс: Ургасан	27973	32665	74000	74732	89422
		Ургалтын хувь	76.3	73.6	81.9	82.0	78.0
2	Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	59	62	25	118	134
	Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	279	297	144	272	267
3	Нөхөн сэргээлт	Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай	36.8	49.6	140.1	131.35	87.66
		Нөхөн сэргээлтийн зардал	20689.4	433984.8	12338.7	809414.9	336300
4	Ховор амьтны нөөц	Аргаль	x	2050	x	x	2106
		хулан	-"	x	2875	x	4161
		Янгир	-"	x	120	x	137
		Хар сүүлт	-"	x	583	x	6403
	Тусгай хамгаалалттай нийт газар	тоо	146	152	158	175	192
		тоо	5	5	8	8	8
	Улсын хамгаалалттай	га	713640.0	713640.0	776777.9	776777.9	776777.9
5	Үүнээс: Аймгийн хамгаалалттай	тоо	14	14	25	26	40
		га	15094.6	15094.6	204494.4	209415.3	310506.3
		тоо	127	132	25	141	144
	Сумын хамгаалалттай	га	93016.6	135902.5	120465.0	213560.2	231830.2

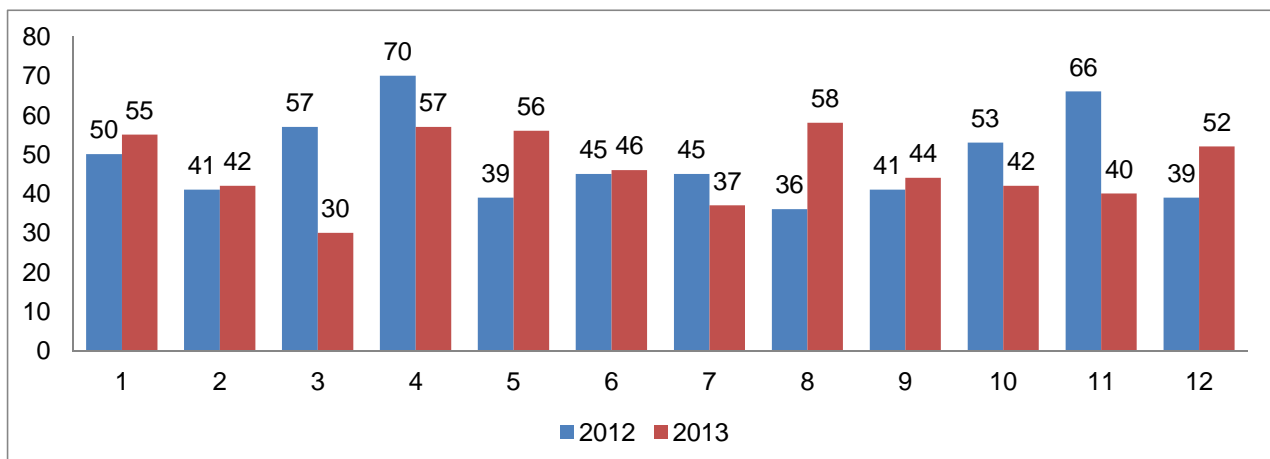
Эх сурвалж: Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуучлалын газар

НАЙМ. ГЭМТ ХЭРЭГ

8.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, хэргийн өнгөөр, аймгийн дүнгээр

	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2012	Хэргийн өнгийн бүтэц	
							2012	2013
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг - Бүгд	579	521	546	582	559	96.0	100.0	100.0
Хүний амь, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	6	15	9	19	10	52.6	3.3	1.8
Дээрмийн гэмт хэрэг	4	3	4	10	5	50.0	1.7	0.9
Танхайн гэмт хэрэг	30	29	25	20	17	85.0	3.4	3.0
Хүчингийн гэмт хэрэг	6	8	13	13	10	76.9	2.2	1.8
ИЭЧЭМ эсрэг гэмт хэрэг	216	200	207	220	187	85.0	37.8	33.5
Бусдын эд зүйлийг булаах гэмт хэрэг	-	-	2	6	2	33.3	1.0	0.4
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	126	102	126	141	135	95.7	24.2	24.2
үүнээс: - иргэдийн өмчийн	76	68	87	95	99	104.2	16.3	17.7
- малын хулгайн	36	24	26	36	30	83.3	6.2	5.4
- ААНБ-ын өмчийн	14	10	13	10	6	60.0	1.7	1.1
Ашиглалийн гэмт хэрэг	7	5	8	7	9	128.6	1.2	1.6
Залилангийн хэрэг	8	11	7	9	11	122.2	1.5	2.0
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	31	24	70	47	77	163.8	8.1	13.8
Албан тушаалын хэрэг	2	2	5	5	1	20.0	0.9	0.2
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	2	1	0	4			0.7	0.0
Контарвант / спирт / -ын хэрэг	57	40	29	20	44	220.0	3.4	7.9
Бусад гэмт хэрэг	84	81	41	61	51	83.6	10.5	9.1
Онц хүнд гэмт хэрэг	6	7	9	12	8	66.7	2.1	1.4
Хүнд гэмт хэрэг	36	45	31	44	39	88.6	7.6	7.0
-согтуугаар үйлдсэн	208	202	215	246	226	91.9	42.3	40.4
-гудамж, олон нийтийн	95	70	88	89	77	86.5	15.3	13.8
Гэмт хэргийн тоо	160	152	157	187	163	87.2	32.1	29.2
-бүлэглэн үйлдсэн	94	51	58	64	53	82.8	11.0	9.5
-хүүхэд оролцсон	16	10	15	25	22	88.0	4.3	3.9
-эмэгтэй хүн оролцсон	109	74	62	73	64	87.7	12.5	11.4
Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг	89	76	72	65	81	124.6	11.2	14.5
06.00 -14.00	193	184	167	173	170	98.3	29.7	30.4
14.00 -19.00	111	108	83	100	87	87.0	17.2	15.6
19.00 - 22.00	186	153	224	244	221	90.6	41.9	39.5
22.00 - 06.00								
Гэмт хэргийн улмаас	13	23	16	31	29	93.5	5.3	5.2
-нас барсан хүний тоо	326	270	291	267	240	89.9	45.9	42.9
-гэмтэж бэртсэн хүний								

Зураг. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, сараар, 2013 он

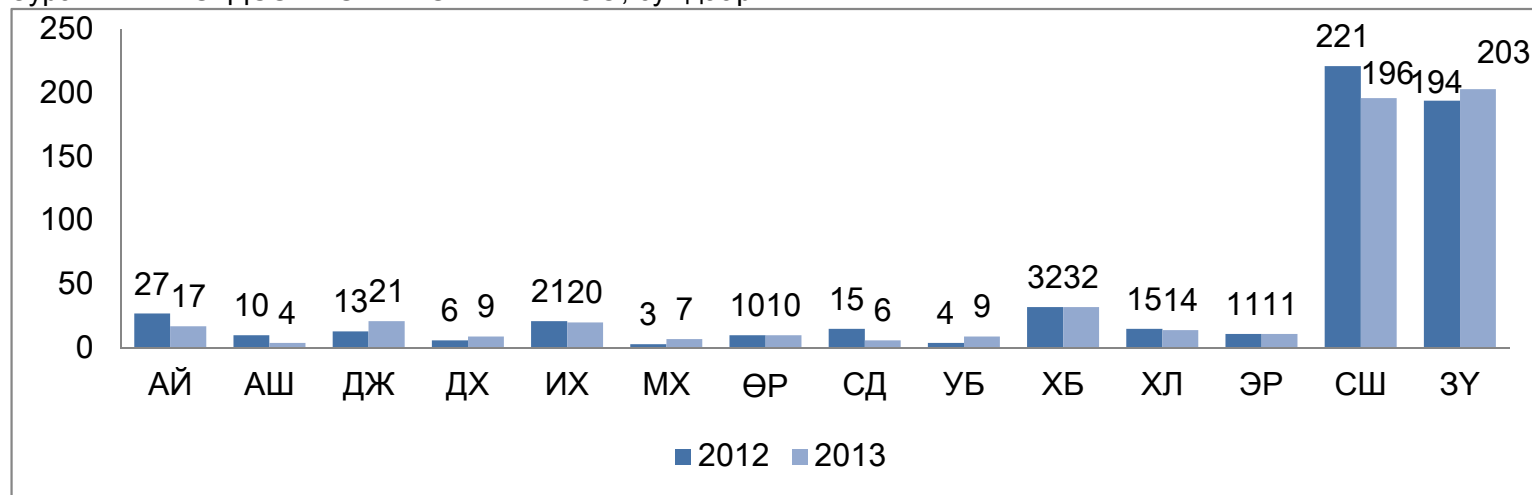

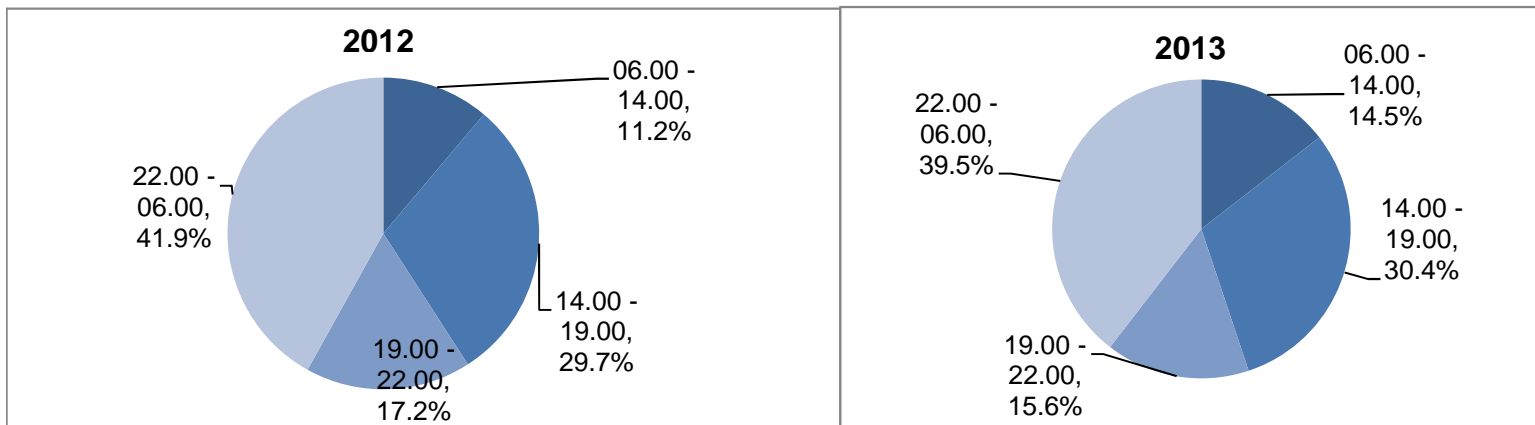
8.2 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, сумаар

	БҮГД					Үүнээс: хэргийн төрлөөр						Бусад
	2009	2010	2011	2012	2013	Хүний амь	ИЭЧЭМ Эсрэг	Танхай	Өмчийн хулгайн			
									ААНБ	ИӨХ	Малын	
ДҮН	579	521	546	582	559	10	187	17	6	99	30	210
Айраг	34	25	29	27	17	1	3	1		4	3	5
Алтанширээ	7	1	7	10	4		1	1		1	1	0
Даланжаргалан	20	17	11	13	21		10		1			6
Дэлгэрэх	6	6	5	6	9		3					5
Иххэт	15	15	8	21	20	2	9	1		3	1	4
Мандах	0	5	1	3	7		3					4
Өргөн	9	2	5	10	10	1	4			2	1	2
Сайхандулаан	8	8	11	15	6		3					1
Улаанбадрах	5	5	5	4	9		3					2
Хатанбулаг	19	20	10	32	32		6	1		1	5	19
Хөвсгөл	5	5	4	15	14	1	4		1	3	2	3
Эрдэнэ	6	10	11	11	11		5			1	1	4
Сайншанд	191	198	218	221	196	2	71	9	4	48	2	60
Замын-Үүд	254	204	221	194	203	3	62	4		36		98

Зураг. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, сумдаар

Зураг. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН БҮТЭЦ, хэрэг үйлдэгдсэн цагаар

8.3 МАЛЫН ХУЛГАЙН ХЭРГИЙН ТОО, сумаар, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2008}$	$\frac{2013}{2012}$
БҮГД	49	36	24	26	36	30	61.2	83.3
Айраг	5	6	2	4	2	3	60.0	150.0
Алтанширээ	1	1	1	2	6	1	100.0	16.7
Даланжаргалан	2		2	4	4	6	300.0	150.0
Дэлгэрэх	4	4	2			5	125.0	
Иххэт	9	7	7	2	3	1	11.1	33.3
Мандах	4		1				0.0	
Өргөн	4	3			3	1	25.0	33.3
Сайхандулаан	3	2		2	5	1	33.3	20.0
Улаанбадрх	1	1	1	1	1	2	200.0	200.0
Хатанбулаг	4	5			6	5	125.0	83.3
Хөвсгөл	4	2		3	1	2	50.0	200.0
Эрдэнэ		1				1		
Сайншанд	6	2	5	8	5	2	33.3	40.0
Замын үүд	2	2	3				0.0	

8.4 18-ААС ДЭЭШ НАСНЫ 1000 ХҮНД НОГДОХ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, сумаар, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2008}$	$\frac{2013}{2012}$
БҮГД	14.7	15.4	13.0	13.7	14.5	13.7	93.2	94.2
Айраг	9.4	14.8	10.6	12.4	11.4	7.2	76.8	63.1
Алтанширээ	8.3	8.2	1.2	8.2	11.9	4.7	56.9	39.5
Даланжаргалан	10.8	12.8	10.4	6.7	7.9	12.5	115.7	159.0
Дэлгэрэх	3.5	5.2	5.2	4.3	5.1	7.6	214.9	150.3
Иххэт	11.7	10.4	10.6	5.7	15.0	14.4	123.6	96.3
Мандах	9.0	0.0	5.1	1.0	2.9	6.6	73.4	230.0
Өргөн	6.0	7.6	1.6	3.9	7.8	7.9	131.3	100.8
Сайхандулаан	20.1	10.6	10.4	15.0	20.4	7.8	38.6	38.1
Улаанбадрах	13.3	5.0	4.9	4.9	3.9	9.1	67.9	230.2
Хатанбулаг	4.8	10.2	10.3	5.2	16.6	16.8	347.7	101.1
Хөвсгөл	8.4	5.1	5.0	3.9	14.7	13.8	163.1	93.7
Эрдэнэ	4.7	3.9	5.7	6.4	6.5	7.1	151.7	109.6
Сайншанд	14.6	13.9	13.8	15.2	15.6	13.4	92.2	86.3
Замын-Үүд	27.3	30.6	22.5	23.3	19.8	19.7	72.4	99.5

8.5 ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, учирсан хохирол, шалтгаан, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ, оны эцэст

		2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2012}$
Гал түймрийн тоо		18	24	30	23	27	117.4
Учирсан хохирол /мян.төг/		280197.0	26383.0	39163.6	90623.0	74000.0	81.7
Гал түймрийн улмаас нас барсан хүний тоо			1	5	4	1	25.0
үүнээс: хүүхэд			1				
Гал түймрийн шалтгаан	Цахилгаан угсралтын буруугаас	2				1	
	Техникийн гэмтлээс	1		1	2	4	
	Цахилгаан ашиглалтын буруугаас	4	10	11	5	1	20.0
	Гагнуурын галаас	2	1	2			
	Ил задгай гал, лаа, шүдэнз, тамхины галаас	3	2	5		3	
	Пийшин, зуухны зөрчлөөс	1	9	4	2	4	200.0
	Хүүхдийн болгоомжгүй үйлдлээс	2			5	3	60.0
	Санаатай	2	1	2	2		0.0
	Архидан согтуурснаас	1	1	3	1		0.0
	Бусад					8	
Шалтгаан олдоогүй				2	6	3	50.0
Гал түймрийн аюулаас аварсан	Хүн					20	
	Хөрөнгө	454034.0	452050.0	151890.2	275100.0	1826986.0	664.1
Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан	Айл өрх	1776	1950	4070	25564	3884	15.2
	Аж ахуйн нэгж, байгууллага	315	323	385	622	550	88.4

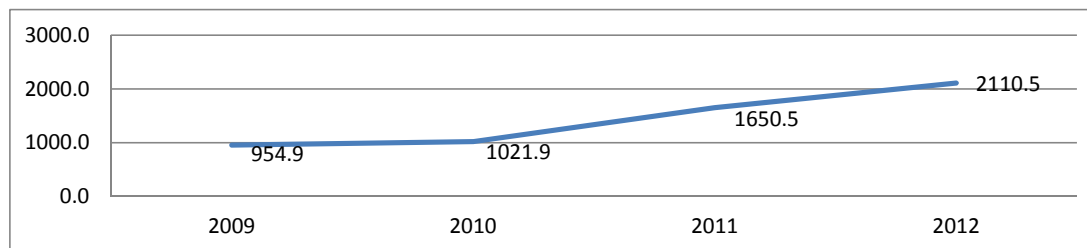
ЕС. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

9.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар, оны үнээр

Салбар	Онууд				2012 2011
	2009	2010	2011	2012	
1 хүнд ногдох ДНБ, мян. төг	954.9	1021.9	1650.5	2110.5	127.9
ДНБ салбараар, сая.төг	55,096.1	61,107.6	99,857.8	128,530.4	128.7
Мал аж ахуй, газар тариалан	24,596.6	30,118.3	39,830.9	51,105.1	128.3
Олборлох үйлдвэр	268.9	347.2	141.9	1,577.8	11 дах
Боловсруулах үйлдвэр	617.5	-159.4	941.9	309.8	32.9
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулах хангамж	972.0	997.3	1,579.9	1,423.1	90.1
Бохир ус хаягдлын менежментийн болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	88.9	141.1	230.1	563.3	244.8
Барилга	184.7	411.7	840.5	814.2	96.9
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн, барааны засварлах үйл ажиллагаа	4,471.8	3,898.6	16,480.0	20,806.3	126.3
Тээвэр, агуулахын үйл ажиллагаа	6,507.3	4,662.1	5,253.1	7,633.4	145.3
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	354.8	475.5	1,242.9	1,704.4	137.1
Мэдээлэл, холбоо	54.7	91.8	190.2	144.1	75.8
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	1,398.7	315.6	5,448.7	7,319.3	134.3
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	4,099.1	7,495.0	11,494.0	11,088.2	96.5
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	842.6	820.6	816.6	1,077.2	131.9
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	25.8	34.2	67.2	94.2	140.2
Төрийн удирдлага батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн хамгааллын үйл ажиллагаа	2,945.9	3,035.9	4,353.1	7,912.1	181.8
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	5,017.4	5,505.6	7,262.6	9,527.0	131.2
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	2,002.4	2,168.0	2,833.7	4,221.7	149.0
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	456.9	533.9	665.2	1,013.0	152.3
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	190.1	214.9	185.3	196.2	105.9

Тайлбар: ҮСХ-оос ирүүлсэн ДНБ-ий тооцооллоор засварлан дахин мэдээлж байна.

Зураг.НЭГ ХҮНД НОГДОХ ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, 2009-2012 он, оны үнээр, мян т

9.2 ХҮНСНИЙ ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ, ХАНГАМЖ, 2013 онд

	Жишсэн дундаж 1 хүнд ноогдох хоногийн дундаж хэрэглээ	Жишсэн дундаж хүн амд ногдох жилийн хэрэглээ \тонн\	Хангамж /тонн/	
			Өөрийн аймгийн үйлдвэр лэлээс	бусад эх үүсвэрээс
Жилийн дундаж өрхийн тоо	18227			
Жилийн дундаж хүн амын тоо	61709			
Жишсэн дундаж хүн ам	62002			
Мах, махан бүтээгдэхүүн	253	5654.6	7884.3	
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	410	9151.5	18334.5	
Цөцгийн тос	13	297.6		297.6
Гурил, гурилан бүтээгдэхүүн	357	7961.1	136.5	7824.6
Будаа	63	1413.6		1413.6
Чихэр, сахарын зүйл	57	1264.8		1264.8
Загас, загасан бүтээгдэхүүн	0	0.0		0.0
Өндөг \ мянган ширхэг \	0.06	1413.6	31.7	1381.9
Төмс	110	2455.3	151.6	2303.7
Хүнсний ногоо	67	1488.0	85.3	1402.7
Жимс, жимсгэнэ	23	520.8	188.9	331.9
Ургамлын болон өөхөн тос	20	0.2		0.2

* - Мах, сүүний үйлдвэрлэлтийг 2013 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнг ашиглан тос

АРАВ. БАНК, ЗЭЭЛ

10.1 МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ оны эцэст, сая. төг

Үзүүлэлт	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2009	2013 2012
Монгол банкнаас авсан	14689.6	21877.6	33701.8	39263.2	39303.5	267.6	100.1
- Цэвэр орлого	128165.5	151456.0	257461.7	366678	400628.4	312.6	109.3
Монгол банкинд өгсөн	20749.3	29493.3	58162.8	68001.2	67842.4	327.0	99.8
- Цэвэр зарлага	116419.0	135276.1	260003.4	362048	400566.8	344.1	110.6
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	16919.0	27410.9	50009.4	63343.0	97384.2	575.6	153.7
Зээлдэгчийн тоо	11847	15558	15555	15666	16858	142.3	107.6
- чанаргүй зээл	771.6	300.3	235.3	308.1	284.9	36.9	92.5
Иргэдийн хадгаламж	9038.4	12417.0	18657.2	26265.5	27405.3	303.2	104.3
Хадгаламж эзэшигчийн тоо	24173	25813	31643	38896	46785	193.5	120.3

10.2 БАНКУУДЫН НЭГДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ оны эцэст, сая.төг

Үзүүлэлт	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2009	2013 2012
Бэлэн мөнгө	1202.0	1240.3	1887.6	2344.4	2615.0	217.6	111.5
Нийт зээл	16879.8	27410.9	50009.3	63343.0	97384.2	576.9	153.7
Үүнээс чанаргүй зээл	771.6	300.3	235.3	308.1	284.9	36.9	92.5
Үндсэн хөрөнгө	513.3	390.0	908.9	1111.1	1288.1	250.9	115.9
Нийт актив	18851.6	29869.2	55856.0	67611.0	102496.0	543.7	151.6
Харилцах	3255.6	5385.6	7059.0	8462.6	9683.6	297.4	114.4
Хугацаатай хадгаламж	6650.0	8503.3	12671.4	18574.0	18029.4	271.1	97.1
Хугацаагүй хадгаламж	2388.3	3913.6	5985.8	7691.1	9375.7	392.6	121.9
Өөрийн хөрөнгө	1448.4	1813.7	3935.5	5252.6	8199.2	566.1	156.1
Нийт пассив	18978.7	28055.5	51920.5	62358.0	94297.0	496.9	151.2
Ашиг/алдагдал	1448.4	1813.7	3935.5	5252.6	8199.2	566.1	156.1
Нийт орлого	4621.3	5098.9	8474.4	11149.0	14597.0	315.9	130.9
Үүнээс хүүний орлого	2709.7	4482.3	7033.3	9887.3	12607.0	465.3	127.5
Нийт зардал	3164.0	3285.2	4538.9	5896.1	6397.5	202.2	108.5
Үүнээс хүүний зардал	1135.1	1257.4	1708.9	2332.4	2516.0	221.7	107.9
Олгосон зээл	13 992.6	34 382.7	83 384.3	61 499.9	121 958.9	871.6	198.3
Төлөгдсөн зээл	13 660.6	23 210.5	60 847.3	48 499.3	87 845.7	643.1	181.1
Салбар нэгжийн тоо	38	38	40	44	44	115.8	100.0

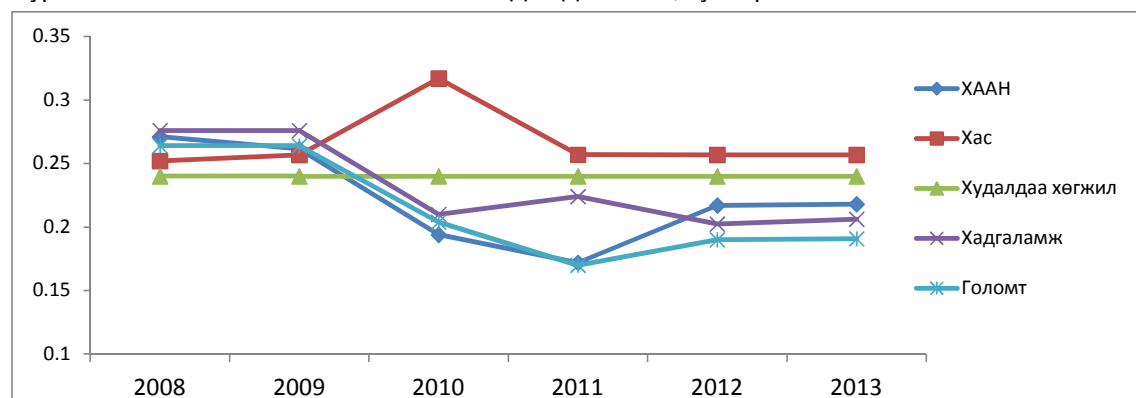
10.3 ЗЭЭЛ салбараар, оны эцэст, сая.төг

Үзүүлэлт	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2009	2013 2012
Нийт зээл	16879.8	27410.9	50009.4	63343.0	97384.2	576.9	153.7
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй	96.8	617.0	1124.7	1310.3	3882.7	4011.1	296.3
Уул уурхай, олборлох үйлдв	132.8	20.2	0.0	8.5	67.0	50.5	788.2
Боловсруулах үйлдвэр	1739.9	58.2	47.7	106.1	73.4	4.2	69.2
Цахилгаан, дулааны үйлдвэ	315.0	45.0	42.6	238.1	498.9	158.4	209.5
Барилга	484.0	4633.3	920.9	465.3	8358.5	1727.0	1796.4
Худалдаа	1527.6	2396.4	6729.1	8133.6	10425.8	682.5	128.2
Тээвэр	196.9	477.6	596.0	2633.9	2778.4	1411.1	1411.1
Аялал жуулчлал	445.2	0.0	0.0	0.0			
Бусад	11941.6	19163.2	40548.4	50447.2	71299.5	597.1	597.1

10.4 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН ХҮҮ оны эцэст

Банкууд	2009	2010	2011	2012	2013	2013- 2012
Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү, хувиар						
ХААН	26.1%	19.4%	17.2%	21.7%	21.8%	0.1%
Хас	25.7%	31.7%	25.7%	25.68%	25.68%	0.0%
Худалдаа хөгжил	24.0%	24.0%	24.0%	24.0%	24.0%	0.0%
Монгол шуудан	22.7%	x	x	x	x	
Анод	25.6%	x	x	x	x	
Хадгаламж	27.6%	21.0%	22.4%	20.24%	20.63%	0.4%
Голомт	26.4%	20.4%	17.0%	19.0%	19.1%	0.1%
Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү, хувиар						
ХААН	8.4-18%	5.8-11.5%	10.0-15.0%	7.8-15.0 %	7.8-16.1%	x
Хас	9.12-18%	6.6-13.0%	6.6-13.5 %	8.2-13.5 %	8.5-13.5%	x
Худалдаа хөгжил	6.0-17.8%	6.0-12.5%	6.0-14.6 %	8.4-14.6 %	10.2-13.7%	x
Монгол шуудан	8.4-18.6%	x	x	x	x	x
Анод	6.0-7.2%	x	x	x	x	x
Хадгаламж	6.0-16.8%	7.2-15.0%	6.0-16.8 %	2.0-15.0 %	8.4-16.0%	x
Голомт	8.4-19.2%	6.6-13.68%	6.0-15.0 %	8.4-19.4 %	8.5-15.4%	x

Зураг. ТӨГРӨГИЙН ЗЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ХҮҮ, хувиар

АРВАН НЭГ.ТӨРИЙН САНХҮҮ

11.1.ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая.төгрөгөөр

	2012.12.	2013.12.			2013 2012
		Төлөвлөгө	Гүйцэтгэл	хувь	
Нийт орлого ба тусламжийн дүн	19385.3	33907.9	34393.6	101.4	177.4
А. Урсгал орлого	14497.6	14369.1	15043.8	104.7	103.8
1. Татварын орлого	13674.2	12932.0	13107.7	101.4	95.9
1.1 Орлогын албан татвар	8931.7	10106.8	10002.9	99.0	112.0
1.2 Өмчийн татвар	193.3	369.6	385.9	104.4	199.6
1.3 Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар	512.4	530.2	586.8	110.7	114.5
1.4Бусад	4036.8	1925.4	2132.1	110.7	52.8
2. Татварын бус орлого	823.4	1437.1	1936.1	134.7	235.1
Б. Тусламжийн орлого	1008	19386.2	19298.1	99.5	1914.5
В. Хөрөнгийн орлого	3879.7	152.6	51.7	33.9	1.3

11.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА сая.төгрөгөөр

	2012.12.	2013.12.			2013 2012
		Төлөвлөгө	Гүйцэтгэл	хувь	
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	13306.0	35613.4	36217.0	101.7	272.2
1. Урсгал зардал	6985.2	33267.1	33687.2	101.3	482.3
1.1.Бараа үйлчилгээний зардал	6707.7	28301.5	28769.8	101.7	428.9
1.1.1 Цалин хөлс ба нэмэгдэл урамшил	3779.3	16827.0	16544.3	98.3	437.8
1.1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд	399.4	1886.8	1815.9	96.2	454.7
1.1.3 Бараа үйлчилгээний бусад	2529	9587.7	10409.6	108.6	411.6
1.2 Татаас, урсгал шилжүүлэг	277.5	4965.6	4917.4	99.0	1772.0
1.2.1 Өрх гэрт олгох шилжүүлэг	146.6	4423.9	4375.5	98.9	(х)
2 Хөрөнгийн зардал	6320.8	2346.3	2529.8	107.8	1725.6

11.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА сумаар, сая төгрөгөөр

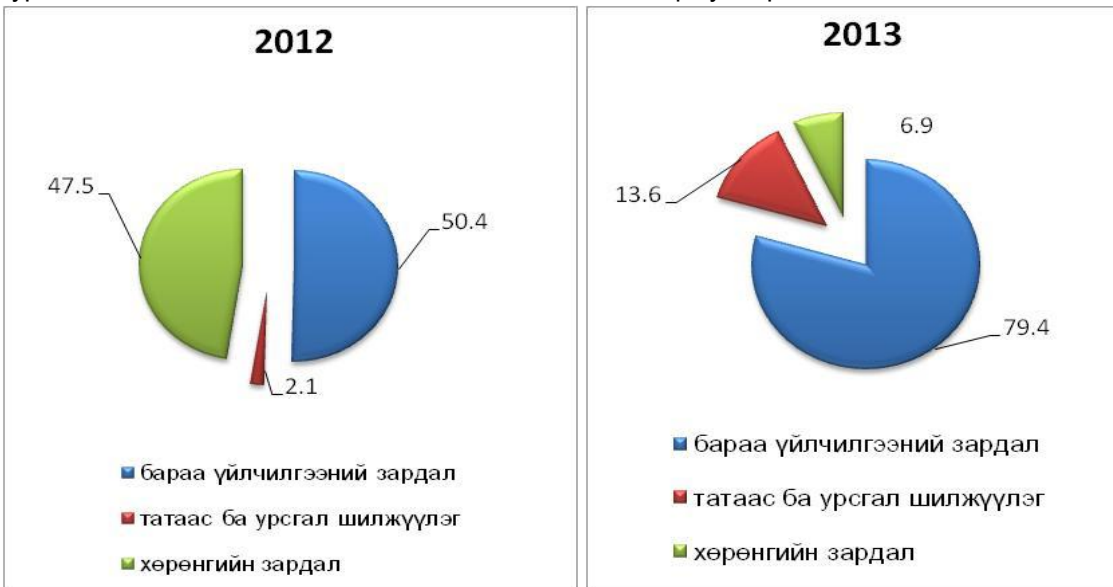
Үзүүлэлт	Орон нутгийн төсвийн орлого			Орон нутгийн төсвийн зарлага		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь	Төлөвлөгө	Гүйцэтгэл	хувь
Дүн	33907.9	34393.6	101.4	35613.4	36217.0	101.7
Айраг	1261.9	1282.0	101.6	1528.7	1568.2	102.6
Алтанширээ	611.4	616.4	100.8	849.8	856.6	100.8
Даланжаргалан	861.1	876.7	101.8	1109.1	1113.4	100.4
Дэлгэрэх	700.6	711.0	101.5	932.2	935.6	100.4
Иххэт	1099.00	1105.5	100.6	1447.5	1460.6	100.9
Мандах	691.7	703.8	101.7	946.2	996.7	105.3
Өргөн	721.9	732.7	101.5	966.8	972.4	100.6
Сайхандулаан	555.9	559.6	100.7	786.8	805.5	102.4
Улаанбадрах	656.5	663.6	101.1	917.8	936.7	102.1
Хатанбулаг	1051.1	1092.9	104.0	1238	1280.3	103.4
Хөвсгөл	747.0	758.6	101.6	958.9	959.7	100.1
Эрдэнэ	820.8	833.3	101.5	1095.4	1096.5	100.1
Сайншанд	7366.9	7458.9	101.2	7973.3	8037.8	100.8
Замын-Үүд	4368.7	4466.3	102.2	2892.1	3387.3	117.1
СЭЗБЗХ	12393.4	12532.3	101.1	11970.8	11809.7	98.7

Зураг. ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН БҮТЭЦ, хувиар

Зураг.ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ, хувиар

11.4 УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО, сая төгөргөөр

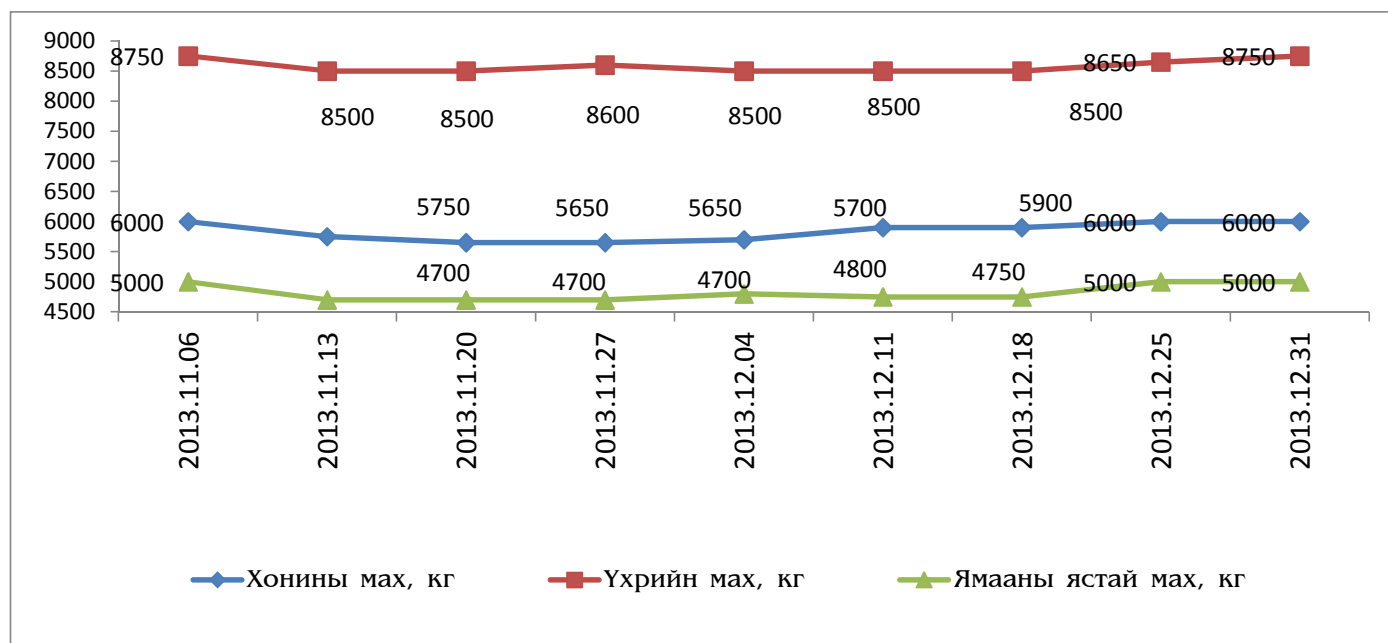
	2012.12.	2013.12.			2013 2012
		Төлөвлөгө ө	Гүйцэтгэл	хувь	
Татварын орлого-БҮГД	1938.0	2385.0	2983.1	125.1	153.9
1. ААНБ-ын орлогын албан татвар	300.9	290.0	404.7	139.6	134.5
2. Дотоодын бараа үйлчилгээний	978.9	1000	1516.7	151.7	154.9
3. Онцгой албан татвар	11.6	13	14.3	110.0	123.3
4. Ашигт малтмалын нөөц ашигласны	425.7	1025.6	787.8	76.8	185.1
5. Агаарын бохирдлын төлбөр	187.4	56.4	194.3	344.5	103.7
6. Өсөн нэмэгдэх ашигт малтмалын	33.5	0.0	65.3	(x)	194.9

АРВАН ХОЁР ҮНЭ

 12.1.ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, 2013 оны 12 дугаар сард, бүлэгээр
 (Сайншанд сумын төвийн зах зээлийн үнийн ажиглалтаар)

Бараа үйлчилгээний бүлэг	ЖИН	2013-12 2010-12	2013-12 2012-12	2013-12 2013-11
Ерөнхий индекс	1.0000	151.1	122.1	101.5
Хүнсний бараа, ундаа, ус	0.3596	152.3	110.7	101.9
Согтууруулах ундаа, тамхи	0.0255	173.5	107.2	100.0
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.1799	187.1	149.2	103.1
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	0.0960	132.2	115.5	100.0
Гэр ахуйн тавилга, бараа	0.0617	130.9	119.8	101.8
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	0.0164	113.2	96.4	100.0
Тээвэр	0.1433	153.7	146.5	100.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	0.0486	100.8	100.0	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.0205	92.9	96.1	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	0.0015	167.9	117.5	100.0
Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр	0.0075	187.7	110.1	101.8
Бусад бараа, үйлчилгээ	0.0393	129.1	114.5	100.2

Зураг. ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ҮНЭ, 2013 ОНЫ 11-12 ДУГААР САР, ҮНИЙН СУДАЛГАА, 7хоногоор

12.2.ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНЭ ТАРИФ, /Сайншанд сумын ажиглалтаар/

1.Хүнсний бараа, төгрөгөөр

	2009.XII	2010.XII	2011.XII	2012.XII	2013.XII	2013.XII 2012.XII
1. Гурил дээд зэрэг	850	900	800	825	1117	135.4
1-р зэрэг	720	700	700	725	800	110.3
2. Талх ш	550	530	550	600	650	108.3
3.Цагаан будаа	1200	1500	1550	1550	2000	129.0
4. Шар будаа	1130	1230	1600	1575	1550	98.4
5. Хонины мах	2000	2800	3800	5350	6000	112.1
6. Үхрийн мах	3000	3800	5500	7450	8750	117.4
7. Хиам	3500	3800	4800	6150	6500	105.7
8. Шингэн сүү	1700	1800	1800	2000	2000	100.0
9. Тараг	1730	1800	1800	2000	2000	100.0
10. Элсэн чихэр	1400	1600	1550	1550	1567	101.1
11. Хатуу чихэр /барбарис/	3500	3500	3700	3700	4500	121.6
12.Мишка зөөлөн чихэр	4630	6000	6500	8000	9000	112.5
13. Ногоон цай	4000	4500	4500	4500	4750	105.6
14. Төмс	500	630	733	700	600	85.7
15. Байцаа	800	850	833	800	1250	156.3
16. Сонгино	800	800	1000	800	1500	187.5
17. Шилтэй өргөст хэмх	1200	1200	1500	1650	1750	106.1
18. Давс 1кг монгол	300	300	300	325	400	123.1
19. Ургамлын тос	2300	2500	2650	2700	3500	129.6
20. Архи	3950	4000	3980	5800	5800	100.0

	2009.XII	2010.XII	2011.XII	2012.XII	2013.XII	2013.XII 2012.XII
2. Орон сууц , цахилгаан						
1. Халаалт. М2(НӨТ-тэй)	160	198	198	198	494.6	249.8
2. Цэвэр ус тн (нөттэй)	330	660	660	660	660	100.0
3. Цахилгаан квт	70.4	82.5	83.2	83.2	86.9	104.4
3. Тээвэр холбооны үйлчилгээ						
1. ТЗ-ын билет зөөлөн хатуу	21500	21500	21500	21500	21500	100.0
2. Телевизор	1500	1500	2000	2000	850	42.5
3. Хот хоорондын яриа 1мин	850	850	850	850	60	7.1
4. Автобензин А80	1430	1390	1520	1500	1530	102.0

12.3 ХҮНСНИЙ ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ НЭГЖИЙН ҮНЭ , аймаг, нийслэлээр

Аймаг	1-р зэргийн гурил кг					Хонины мах кг					Ямааны мах кг				
	XII/4	XII/11	XII/18	XII/25	XII/31	XII/4	XII/11	XII/18	XII/25	XII/31	XII/4	XII/11	XII/18	XII/25	XII/31
Баян-Өлгий	760	760	760	760	760	5000	5000	5330	5000	5000	4500	4500	4500	4500	4500
Говь-Алтай	950	950	950	950	950	5200	5200	5500	5500	5500	4300	4200	4500	4500	4500
Завхан	1100	1100	1100	1100	1100	6500	6500	6500	6500	6500	5500	5500	5500	5500	5500
Увс	900	900	900	900	900	5770	5770	5800	6000	6000	4830	4830	5000	5000	4870
Ховд	900	900	900	900	900	6500	6500	6500	6500	6500	6000	6000	6000	6000	6000
Архангай	760	760	760	760	760	6000	6000	6000	6500	6500	5000	5000	5000	5500	5500
Баянхонгор	900	900	900	900	900	5400	5300	5300	5500	5800	4300	4000	4000	4500	4500
Булган	1000	1000	1000	1000	1000	6500	6500	6500	6500	6500	5000	-	-	-	-
Орхон	690	720	720	720	720	6330	6330	6330	6330	6500	5000	5000	5000	5000	5500
Өвөрхангай	900	900	900	900	900	5500	5600	5800	5800	5900	4500	4800	4800	4800	4900
Хөвсгөл	850	850	850	850	850	6500	6500	7000	7000	7000	6000	6000	6000	6000	6000
Говьсүмбэр	750	750	750	750	750	5300	5400	5400	5600	5800	4300	4200	4200	4500	4700
Дархан-Уул	900	900	900	900	900	6200	6200	6200	6200	6500	5000	5100	5100	5100	5500
Дорноговь	800	800	800	800	800	5700	5900	5900	5950	6000	4800	4750	4750	4850	5000
Дундговь	850	850	850	850	850	5800	6000	6000	6000	6500	5500	5800	5800	5800	6000
Өмнөговь	970	970	970	970	970	6800	6500	6500	6500	6500	6000	5500	5500	5500	5500
Сэлэнгэ	700	700	700	700	700	7000	6500	6500	6500	6500	6000	5500	5500	5500	5500
Төв	700	700	700	700	700	6000	6000	6000	6500	6500	5000	5000	5000	5000	5500
Дорнод	640	640	640	640	640	6500	6500	6500	6500	6500	5500	5500	5500	5500	5400
Сүхбаатар	920	920	920	920	920	5500	5750	5750	5750	6000	4250	4500	4500	4500	5000
Хэнтий	900	900	900	900	900	6500	6500	6500	6500	6800	5000	5000	5500	5500	6000

Аймаг	Үхрийн мах, кг					Цагаан будаа кг					Элсэн чихэр, кг				
	XII/4	XII/11	XII/18	XII/25	XII/31	XII/4	XII/11	XII/18	XII/25	XII/31	XII/4	XII/11	XII/18	XII/25	XII/31
Баян-Өлгий	5000	5000	5000	5000	5000	2030	2030	2100	2030	2030	1770	1770	1770	1770	1770
Говь-Алтай	8000	8000	7500	8000	8000	2000	2000	2000	2000	2000	1700	1700	1700	1700	1700
Завхан	8000	8000	8000	8000	8000	2000	2000	2000	2000	2000	1700	1700	1700	1700	1700
Увс	5930	5930	5870	5930	5930	2100	2100	2100	2100	2100	1800	1800	1800	1800	1800
Ховд	6500	6500	6500	6500	6500	1800	1800	1800	1800	1800	2000	2000	2000	2000	2000
Архангай	7500	7800	7500	7800	7800	2200	2200	2150	2150	2200	1700	1700	1600	1600	1600
Баянхонгор	7200	7200	7200	7300	7500	2100	2100	2100	2100	2100	1800	1800	1800	1800	1800
Булган	7500	7500	7500	7000	7500	2200	2200	2200	2200	2200	1800	1800	1800	1800	1800
Орхон	7100	7100	7200	7200	7433	2070	2070	2070	2070	2070	1500	1500	1500	1500	1500
Өвөрхангай	7000	7500	7500	7500	7500	2100	2100	2100	2100	2100	1700	1700	1700	1700	1700
Хөвсгөл	6500	6500	6500	6500	6500	2400	2400	2400	2400	2400	1850	1850	1850	1850	1850
Говьсүмбэр	6700	6800	6800	6800	6800	2100	2100	2100	2100	2100	1600	1800	1700	1700	1700
Дархан-Уул	7000	7000	7200	7200	7700	2200	2200	2200	2200	2200	1700	1700	1700	1700	1700
Дорноговь	8500	8500	8500	8500	8750	2000	2000	2000	2000	2000	1600	1600	1600	1600	1600
Дундговь	-	-	-	-	-	2100	2000	2000	2000	2200	1600	1800	1900	1900	2000
Өмнөговь	-	-	-	-	-	2070	2070	2000	2000	2000	1930	1930	1930	1930	1930
Сэлэнгэ	8000	7500	7000	7000	7000	2100	2000	2000	2000	2000	1800	1700	1700	1700	1700
Төв	7500	7500	7500	7500	7500	2100	2100	2100	2100	2100	1550	1550	1550	1550	1550
Дорнод	7500	7300	7300	7500	7400	1900	1900	1900	1900	1900	1700	1700	1700	1700	1700
Сүхбаатар	6250	6250	6250	6250	6500	1900	1900	1900	1900	1900	1570	1600	1600	1600	1600
Хэнтий	8000	8000	8000	8000	8000	2200	2200	2200	2200	2200	1600	1600	1600	1600	1600

12.4 ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ҮНЭ, говийн бүсийн аймгуудаар, төгрөгөөр

/ 12 сарын 21-ний байдлаар /

№	НЭРТӨРӨЛ	Дорноговь	Өмнөговь	Дундговь	Говьсүмбэр
1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА					
1	Гурил, дээд зэрэг	1117	1233	1267	1133
2	Гурил, 1-рээрэг	800	950	783	783
3	Гурил, 2-р зэрэг	650	800	716	646
4	Гоймон, 320 гр, "Алтан тариа" ХК,	817	816	777	850
5	Талх, орон нутгийн үйлдвэрийн, ш	600	900	850	700
6	Гурилан боов, 0.5кг	1500	1500	1000	2266
7	Жигнэмэг, Юбиллейние	867	967	906	900
8	Цагаан будаа, задгай, кг	2000	2000	1967	2133
9	Шар будаа, задгай, кг,	1550	1833	1533	1567
10	Элсэн чихэр, кг	1567	1866	1516	1600
1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН					
11	Хонины мах, кг	6000	6500	5800	5500
12	Үхрийн мах, кг	8750	-	-	7200
13	Адууны мах, кг	5750	6500	5500	5900
14	Ямааны мах	5000	5500	5300	4650
15	Дотор мах, цувдай, цусгүй	2000	3000	1500	2200
16	Хиам, чанасан, 1кг	6500	8750	9000	8667
1.3. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ					
17	Парацетамол, 10ш, Моносфарм	316	350	300	250
18	Ампциллин, 500 mg, 10ш	1567	1500	1317	1400
19	Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	283	300	250	267
20	Хлорфенамен, Монос	833	1000	800	1033
21	Пенициллин, тариагаар, 1 сая	250	220	213	283
22	Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	1050	1250	916	867
1.4. ОРОН СУУЦНЫ УРСГАЛ ЗАСВАРЫН БАРАА, МАТЕРИАЛ					
23	Цагаан тосон будаг, 1 л, байшинтай,	2500	3000	2500	3300
24	Цемент, 1 уут, БНХАУ	10250	10000	9500	11500
25	Вакуум цонхны 1м.кв-ын үнэ, 2 давхар шилтэй, хуванцар хүрээтэй	65000	80000	78000	90000
26	Хадаас, 100 гр, 70 мм	300	350	250	300
27	Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	170000	220000	155000	0
28	Гэрийн гадуур бүрээс, цагаан ямбүү, 5	55000	65000	47667	55000
1.5 ОРОН СУУЦТАЙ ХОЛБОГДСОН БУСАД ЗАРДАЛ					
29	Халаалт, 1м2	494.6	334.4	300	300
1.6. СУУЦНЫ ЦАХИЛГААН ХАНГАМЖТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДЛУУД					
30	Орон сууцны цахилгаан, 1 кВт	86.90	96.60	87.00	86.90
31	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт	86.90	96.60	87.00	86.90
1.7. ХАТУУ ТҮЛШ					
32	Түлшний мод, шуудайгаар	7500	2000	1500	2500
33	Нүүрс, 1 шуудай, 40 кг	7500	640	3400	3500
1.8. ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛ					
34	Бензин, А-80, 1 литр	1530	1630	1540	1450
35	Бензин, А-92, 1 литр	1767	1850	1770	1710
36	Дизелиэн түлш, 1 литр	1867	1870	1850	1800
1.9. АВТО ЗАМЫН ЗОРЧИГЧ ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
37	Хот доторх таксины хөлс, 1 км	600	2000	700*	500
38	УБ- аймгийн төвийн таксины хөлс, нэг талдаа	(,,)	28000	15000	15000

* 1 километрийн үнэ

- Тухайн сард худалдаанд байхгүй

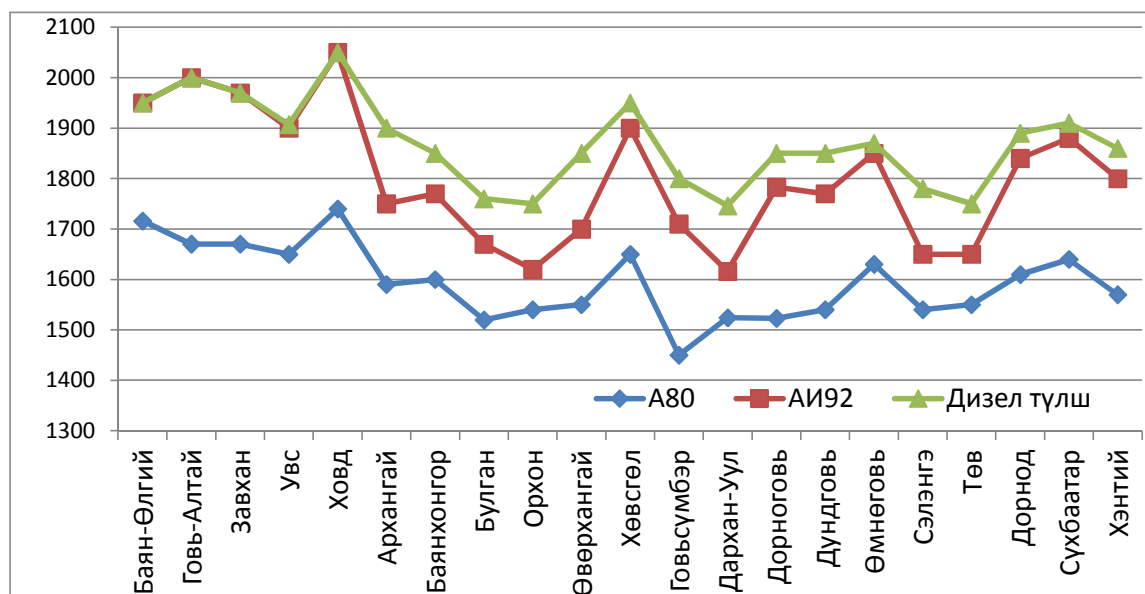
12.5. УЛААНБААТАР ХОТОД ЗАРАГДАЖ БАЙГАА АВТОБИНЗЕН, ДИЗЕЛЬ, ХИЙН ТҮЛШНИЙ ҮНЭ, 12-р сарын 31-ны байдлаар

	Жаст ойл	Петрови с	Магнай трейд	Сод Монгол	Шунх лай	Аойааэ ; ү
1 Аи-95	литр		1850	1850	1850	1750
2 Аи-76, 80	литр	1530	1530	1530	1530	1530
3 Аи-92, 93	литр	1620	1620	1620	1620	1620
4 Мон 93	литр		1620			1620
4 Дизель түлш	литр	1750	1750	1750	1750	1750

12.6. АЙМГИЙН ТӨВҮҮДЭД ЗАРАГДАЖ БАЙГАА АВТОБИНЗЕН, ДИЗЕЛЬ, ХИЙН ТҮЛШНИЙ ҮНЭ, 2013 оны 12-р сарын 31-ны байдлаар

а/а	Аейаа	АИ-80	АИ-92	Дизелий н түлш	а/а	Аейаа	АИ-80	АИ-92	Дизелий н
1	Баян-Өлгий	1 716	1 950	1 950	12	Говьсүмбэ	1 450	1 710	1 800
2	Говь-Алтай	1 670	2 000	2 000	13	Дархан-Уу	1 524	1 616	1 746
3	Завхан	1 670	1 970	1 970	14	Дорногов	1 523	1 783	1 850
4	Увс	1 650	1 900	1 907	15	Дундговь	1 540	1 770	1 850
5	Ховд	1 740	2 050	2 050	16	Өмнөговь	1 630	1 850	1 870
6	Архангай	1 590	1 750	1 900	17	Сэлэнгэ	1 540	1 650	1 780
7	Баянхонгор	1 600	1 770	1 850	18	Төв	1 550	1 650	1 750
8	Булган	1 520	1 670	1 760	19	Дорнод	1 610	1 840	1 890
9	Орхон	1 540	1 620	1 750	20	Сүхбаатар	1 640	1 880	1 910
#	Өвөрхангай	1 550	1 700	1 850	21	Хэнтий	1 570	1 800	1 860
#	Хөвсгөл	1 650	1 900	1 950					

Зураг. БЕНЗИН А80, АИ92, ДИЗЕЛИЙН ТҮЛШ, аймгуудаар, төгрөгөөр, 2013 оны 12-р сарын 31-ны

АРВАН ГУРАВ. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

13.1 ХАА-н ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2012
МАХ амьдын							
жингээо БҮГД	тонн	11097.6	13912.8	11377.1	15827.7	17383.7	139.1
тэмээ	тонн	1388.8	1228.5	1062.9	1858.6	1923.9	174.9
адуу	тонн	1651.3	2038.6	1943.0	2406.3	2994.2	123.8
үхэр	тонн	1611.1	2212.8	1971.4	2619.6	2364.5	132.9
хонь	тонн	3438.2	4495.7	3727.3	5047.8	5707.7	135.4
ямаа	тонн	2997.5	3926.6	2670.2	3894.0	4392.3	145.8
гахайн мах	тонн	10.6	10.6	2.3	1.4	1.1	60.9
өндөг	мян.шир	0.0	12.4	53.5	11.5	31.7	21.5
СҮҮ		6731.0	10927.0	14303.1	15077.4	18334.5	105.4
ингэний	тонн	684.6	796.5	912.0	904.5	919.3	99.2
гүүний	тонн	586.6	1448.5	1892.6	2030.2	2527.4	107.3
үнээний	тонн	3639.0	5221.6	6622.9	7247.1	8719.7	109.4
хонины	тонн	741.9	1323.7	1695.9	1772.2	2198.1	104.5
ямааны	тонн	1078.9	2136.7	3179.7	3123.4	3970.0	98.2
НООС НООЛУУР							
тэмээний	тонн	89.4	122.1	131.7	140.6	147.2	106.8
бодын хялгас	тонн	9.0	8.0	13.0	14.5	16.1	111.5
хонины уртын ноос	тонн	367.5	457.7	471.8	534.6	595.3	113.3
ямааны ноолуур	тонн	173.5	211.8	195.8	227.2	247.7	116.0
ямааны хялгас	тонн	20.6	127.1	117.5	136.3	148.6	116.0
АРЬС ШИР							
тэмээ	мян.шир	3.8	2.7	3.6	4.1	4.2	113.9
адуу	мян.шир	7.7	7.9	8.2	9.3	11.5	113.4
үхэр	мян.шир	5.9	8.5	8.5	10.0	9.1	117.6
хонь	мян.шир	64.7	94.7	98.4	106.2	119.9	107.9
ямаа	мян.шир	61.3	112.4	94.1	111.5	125.5	118.5
хурга	мян.шир	2.8	0.5	0.5	0.5	0.5	100.0
ишиг	мян.шир	2.4	0.8	0.8	0.8	0.8	100.0
ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН							
Төмс	тонн	183.7	161.6	225.2	199.5	151.6	88.6
Хүнсний ногоо							
байцаа	тонн	6.4	3.4	3.1	5.1	6.7	164.5
манжин	тонн	11.9	15.2	16.6	11.7	7.7	70.5
лууван	тонн	17.2	26.7	14.9	15.2	12.2	102.0
сонгино	тонн	10.6	15.9	6.0	8.1	29.3	135.0
өргөст хэмх	тонн	14.0	11.2	15.2	17.8	16.2	117.1
улаан лооль	тонн		4.8	6.8	4.8	8.6	70.6
тарвас	тонн	76.2	47.0	82.6	91.4	188.9	110.7
бусад	тонн	8.4	45.8	4.8	5.3	4.6	110.4
Даршны ургамал							
хадлан	тонн	22.0	0.5	0.3	3.0	3.0	1000.0
гар тэжээл	тонн	1269.4	1619.1	1394.5	1591.7	2208.5	114.1
гар тэжээл	тонн	249.2	131.2	97.6	97.6	99.4	100.0

13.2 МАЛ СҮРГИЙН ӨСӨЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, мян.тол

		2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2009}$	$\frac{2013}{2012}$
МАЛЫН ТОО. мянган толгой								
1.1 Бүгд	Бодод шилжүүлснээр	286.0	291.4	327.7	359.0	405.7	141.9	113.0
	Толгойн тоогоор	1076.9	1056.8	1207.4	1327.9	1516.3	140.8	114.2
	Тэмээ	26.1	28.1	30.0	31.4	32.8	125.7	104.3
	Адуу	72.8	77.4	86.5	95.6	107.0	147.0	112.0
	Үхэр	39.9	40.4	45.6	50.3	59.4	148.9	118.1
	Хонь	408.7	421.3	477.3	531.5	611.9	149.7	115.1
	Ямаа	529.4	489.6	568.0	619.1	705.2	133.2	113.9
1.2 Үүнээс:	Иргэдийн	1050.6	1032.1	1180.7	1301.7	1486.4	141.5	114.2
	Тэмээ	24.8	26.9	28.7	30.2	31.6	127.4	104.6
	Адуу	71.5	76.1	85.1	94.1	105.5	147.6	112.1
	Үхэр	38.7	39.4	44.5	49.1	58.0	149.9	118.2
	Хонь	395.7	408.9	464.1	518.8	598.1	151.1	115.3
	Ямаа	519.9	480.8	558.3	609.5	693.2	133.3	113.7
ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО. мянган толгой								
1.3 Бүгд		447.0	464.7	501.4	563.8	630.6	141.1	111.8
	Ингэ	9.7	10.3	11.3	12.1	12.8	132.0	106.2
	Гүү	20.2	22.1	25.1	28.4	32.0	158.4	112.8
	Үнээ	16	16.7	18.6	20.4	23.4	146.3	114.4
	Эм хонь	179.0	192.7	208.5	236.9	269.1	150.3	113.6
	Эм ямаа	222.1	222.9	237.9	266.1	293.3	132.1	110.2
1.4 Үүнээс:	Иргэдийн бүгд	436.6	454.7	491.3	553.2	618.9	141.8	111.9
	Ингэ	9.3	10.1	11.0	11.7	12.5	134.4	106.8
	Гүү	19.9	21.8	24.8	28.0	31.7	159.3	113.2
	Үнээ	15.6	16.3	18.2	20.0	22.9	146.8	114.8
	Эм хонь	173.8	187.5	203.3	231.7	263.6	151.7	113.8
	Эм ямаа	218	219.0	234.0	261.8	288.2	132.2	110.1
1.5 Сүрэгт хээлтэгчийн эзлэх хувь								
	Аймгийн	41.5	44.0	41.5	42.5	41.6	100.2	97.9
	Иргэдийн	40.5	44.1	41.6	42.5	41.6	102.8	98.0
БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО.мянган толгой								
1.6 Бүгд		342.1	283.6	394.5	402.3	500.3	146.2	124.4
	Ботго	4.2	5.1	5.9	5.8	5.9	140.5	101.7
	Унага	14.9	13.6	17.8	19.1	23.8	159.7	124.6
	Тугал	12.6	11.5	14.7	16.0	19.3	153.2	120.6
	Хурга	142	133.0	172.4	180.9	223.2	157.2	123.4
	Ишиг	168.4	120.4	183.7	180.5	228.1	135.5	126.4
1.7 Үүнээс:	Иргэдийн	334.9	274.9	386.0	393.1	492.1	146.9	125.2
	Ботго	4.0	4.9	5.8	5.7	5.8	145.0	101.8
	Унага	14.7	13.4	17.6	18.8	23.5	159.9	125.0
	Тугал	12.3	11.3	14.3	15.6	18.9	153.7	121.2
	Хурга	138.0	128.1	167.7	176.1	219.1	158.8	124.4
	Ишиг	165.9	117.2	180.6	176.9	224.8	135.5	127.1
1.8 100 эхээс бойжуулсан төл дүнгээр								
	/Аймгийн дүнгээр/	72	61	85	78	89	123.6	114.1
	Ботго	45	53	57	50	49	108.9	98.0
	Унага	81	67	81	68	84	103.7	123.5
	Тугал	90	72	88	78	94	104.4	120.5
	Хурга	91	74	89	85	94	103.3	110.6
	Ишиг	88	54	82	74	86	97.7	116.2
1.9 Үүнээс:	Иргэдийн	88	54	84	54	89	101.1	164.8
ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУСЫН ХОРОГДОЛ.мянган толгой								
1.10 Бүгд		3.9	51.3	5.3	12.2	9.3	239.3	76.2
	Тэмээ	0.1	0.3	0.2	0.2	0.2	229.9	100.0
	Адуу	0.2	0.9	0.3	0.4	0.4	200.0	100.0
	Үхэр	0.2	1.8	0.2	0.4	0.3	150.0	75.0
	Хонь	1.5	10.7	2.0	3.6	3.6	240.0	100.0
	Ямаа	1.9	37.6	2.6	7.6	4.8	252.6	63.2
1.11 Үүнээс:	Иргэдийн	3.6	49.4	5.0	11.4	9.0	250.0	78.9
1.12 Том малын зүй бусын хорогдол	оны эхний малд эзлэх хувь	0.4	4.8	0.5	0.9	0.7	175.0	77.8
1.13 Үүнээс:	Иргэдийн	0.4	4.6	0.5	0.9	0.7	175.0	77.8

Үзүүлэлт	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2009	2013 2012
----------	------	------	------	------	------	--------------	--------------

ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН, ЗАХ ЗЭЭЛД БОРЛУУЛСАН МАЛЫН ТОО. Мян.толгой

1.14 Хүнсэнд хэрэглэсэн, зах зээлд борлуулсан мал, тол, - БҮГД	165.0	207.5	192.6	223.0	223.0	135.2	100.0
Тэмээ	2.6	2.6	2.4	3.5	3.8	146.2	109.2
Адуу	6.4	7.7	7.7	8.9	10.6	165.6	119.8
Үхэр	6.3	8.0	8.2	9.1	9.6	152.4	105.9
Хонь	71.1	90.8	90.9	100.7	109.8	154.4	109.0
Ямаа	78.6	98.4	83.4	100.9	115.4	146.8	114.3

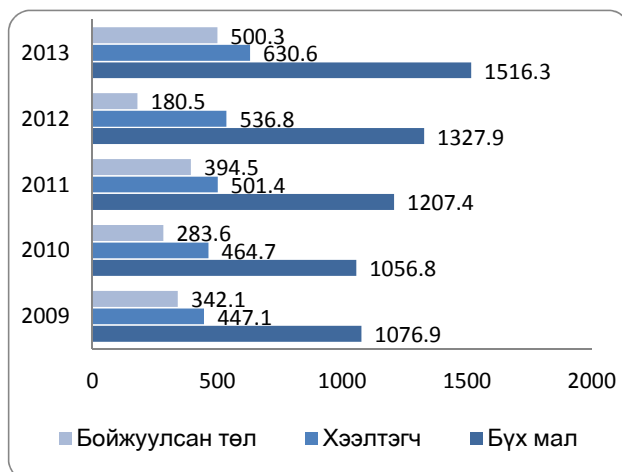
ЦЭВЭР ЭРЛИЙЗ, НУТГИЙН ШИЛДЭГ ОМГИЙН БОЛОН НУТГИЙН САЙЖРУУЛСАН ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО.толгойгоор

1.15 Цэвэр үүлдрийн мал, тол-БҮГД	11497	12125	12453	16171	14961	130.1	92.5
Үхэр	9	11	8	9	0	0.0	0.0
Хонь	10732	11434	11755	12930	13135	122.4	101.6
Ямаа	756	680	690	3232	1826	241.5	56.5
1.16 Нутгийн шилдэг омгийн мал, тол-БҮГД	112188	112442	126569	145807	161593	144.0	110.8
Тэмээ	351	294	305	586	646	184.0	110.2
Адуу	2086	2195	2221	2236	2542	121.9	113.7
Хонь	611	689	881	1723	801	131.1	46.5
Ямаа	109140	109264	123162	141262	157604	144.4	111.6
1.17 Сайжруулсан нутгийн үүлдрийн мал, тол-БҮГД	236248	239378	247238	253143	272307	115.3	107.6
Тэмээ	150	164	225	175	168	112.0	96.0
Адуу	3337	3792	3637	3699	3808	114.1	102.9
Үхэр	401	483	658	739	800	199.5	108.3
Хонь	18957	21325	25070	21410	29334	154.7	137.0
Ямаа	213403	213614	217648	227120	238197	111.6	104.9

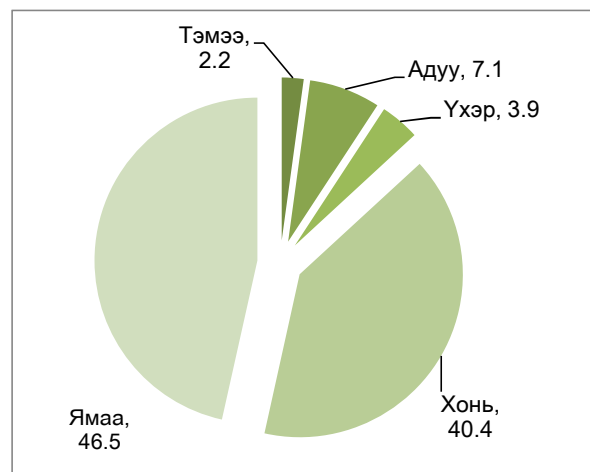
ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО.толгой

1.18 Гахайн тоо, тол-БҮГД	250	172	247	148	87	34.8	58.8
Үүнээс : Иргэдийн	210	166	223	130	70	33.3	53.8
1.19 Үндсэн мэргийн тоо, тол-БҮГД	113	44	82	38	25	22.1	65.8
1.20 Үйлдвэрлэсэн мах, а.жин, тн	10.6	7.45	2.3	1.4	1.1	10.4	78.6
1.21 Шувууны тоо-БҮГД	333	286	992	578	565	169.7	97.8
Үүнээс : Иргэдийн	333	286	930	555	475	142.6	85.6
1.22 Өндөглөгчийн тоо-БҮГД	215	199	629	357	423	196.7	118.5
1.23 Өндөг, мян.шир	12.2	12.4	53.5	11.5	31.7	259.8	275.7
1.24 Гахайтай өрхийн тоо-БҮГД	23	14	19	13	8	34.8	61.5
1.25 Шувуутай өрхийн тоо -БҮГД	16	11	22	17	10	62.5	58.8

Зураг. МАЛЫН ТОО, ХЭЭЛТЭГЧ, БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ

Зураг. СҮРГИЙН БҮТЭЦ, 2013 онд

13.3 МАЛЫН ТОО, сумаар, төрлөөр

						2013	2013
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2012
БҮГД							
ДҮН	1076910	1056778	1207381	1327930	1516371	140.8	114.2
Айраг	67758	68008	79969	91946	111232	164.2	121.0
Алтанширээ	66365	69918	81658	90317	99903	150.5	110.6
Даланжаргалан	82179	82383	93764	107607	126251	153.6	117.3
Дэлгэрэх	119738	127110	135202	147084	159547	133.2	108.5
Иххэт	66984	72498	85288	95211	110539	165.0	116.1
Мандах	69634	64857	76834	89900	105179	151.0	117.0
Өргөн	59054	67421	77924	83705	96802	163.9	115.6
Сайхандулаан	62800	63362	74544	87204	103095	164.2	118.2
Улаанбадрах	91160	86978	96670	100904	113537	124.5	112.5
Хатанбулаг	184778	148972	169717	182289	201589	109.1	110.6
Хөвсгөл	85388	72320	84029	92173	107381	125.8	116.5
Эрдэнэ	53087	60612	69003	69176	78704	148.3	113.8
Сайншанд	49321	52418	60795	68141	77446	157.0	113.7
Замын-Үүд	18664	19921	21984	22273	25166	134.8	113.0
ТЭМЭЭ							
ДҮН	26083	28121	30023	31446	32845	125.9	104.4
Айраг	762	823	935	888	894	117.3	100.7
Алтанширээ	849	851	870	773	742	87.4	96.0
Даланжаргалан	493	511	540	578	677	137.3	117.1
Дэлгэрэх	1175	1201	1249	1299	1300	110.6	100.1
Иххэт	139	152	157	166	180	129.5	108.4
Мандах	3899	4116	4383	4673	5133	131.6	109.8
Өргөн	894	985	1048	1090	1093	122.3	100.3
Сайхандулаан	2103	2315	2726	2875	3156	150.1	109.8
Улаанбадрах	3271	3474	3719	3871	3940	120.5	101.8
Хатанбулаг	5366	5707	6137	6378	6413	119.5	100.5
Хөвсгөл	3201	3326	3387	3658	3816	119.2	104.3
Эрдэнэ	1754	1909	2035	2114	2186	124.6	103.4
Сайншанд	1618	2087	2123	2302	2482	153.4	107.8
Замын-Үүд	559	664	714	781	833	149.0	106.7
АДУУ							
ДҮН	72770	77364	86458	95555	107025	147.1	112.0
Айраг	5413	5330	6036	6877	8093	149.5	117.7
Алтанширээ	4967	5049	5379	6007	6750	135.9	112.4
Даланжаргалан	4657	4353	4909	5635	6651	142.8	118.0
Дэлгэрэх	9780	10845	11388	12633	13643	139.5	108.0
Иххэт	3558	3770	4322	5049	5851	164.4	115.9
Мандах	3277	3423	3996	4636	5410	165.1	116.7
Өргөн	4978	5631	6385	6844	7629	153.3	111.5
Сайхандулаан	4294	4651	5052	5869	6945	161.7	118.3
Улаанбадрах	6533	7058	7780	8425	9355	143.2	111.0
Хатанбулаг	8934	9374	10838	11798	12393	138.7	105.0
Хөвсгөл	6077	6376	7257	7633	8402	138.3	110.1
Эрдэнэ	5696	6558	7220	7530	8406	147.6	111.6
Сайншанд	3159	3346	3963	4559	5237	165.8	114.9
Замын-Үүд	1447	1600	1933	2060	2260	156.2	109.7

						2013	2012
	2009	2010	2011	2012	2013	2007	2011
ҮХЭР							
ДҮН	39965	40446	45646	50298	59393	148.6	118.1
Айраг	2083	2226	2537	2875	3414	163.9	118.7
Алтанширээ	2421	2695	3243	3609	4263	176.1	118.1
Даланжаргалан	2398	2474	2987	3528	4457	185.9	126.3
Дэлгэрэх	5650	6155	6854	7543	8252	146.1	109.4
Иххэт	2986	3320	3641	4252	5074	169.9	119.3
Мандах	928	991	1249	1441	1719	185.2	119.3
Өргөн	2782	3212	3651	3886	4443	159.7	114.3
Сайхандулаан	1392	1486	1819	2250	2683	192.7	119.2
Улаанбадрах	3505	3444	3684	3799	4356	124.3	114.7
Хатанбулаг	8566	6925	7433	8023	10002	116.8	124.7
Хөвсгөл	2673	2440	2612	2681	3042	113.8	113.5
Эрдэнэ	2252	2471	2857	3096	3682	163.5	118.9
Сайншанд	1488	1662	2033	2284	2760	185.5	120.8
Замын-Үүд	841	945	1046	1031	1246	148.2	120.9

ХОНЬ							
ДҮН	408661	421260	477277	531494	611922	149.7	115.1
Айраг	31320	33292	37559	43109	52334	167.1	121.4
Алтанширээ	31496	33188	38356	42606	47677	151.4	111.9
Даланжаргалан	41563	40775	45002	51862	61479	147.9	118.5
Дэлгэрэх	57114	62316	65624	72001	78975	138.3	109.7
Иххэт	30927	34438	40084	45530	53710	173.7	118.0
Мандах	20829	21234	24862	29020	34741	166.8	119.7
Өргөн	24557	27911	31948	35296	41462	168.8	117.5
Сайхандулаан	23563	24593	29043	34616	41314	175.3	119.3
Улаанбадрах	30346	30451	33586	34608	39020	128.6	112.7
Хатанбулаг	52731	45609	52762	56682	62460	118.5	110.2
Хөвсгөл	23454	21905	26067	28973	33746	143.9	116.5
Эрдэнэ	16624	19331	22143	23271	27020	162.5	116.1
Сайншанд	17903	19351	22854	26112	29509	164.8	113.0
Замын-Үүд	6234	6866	7387	7808	8475	135.9	108.5

ЯМАА							
ДҮН	529431	489587	567977	619137	705186	133.2	113.9
Айраг	28180	26337	32902	38197	46497	165.0	121.7
Алтанширээ	26632	28135	33810	37322	40471	152.0	108.4
Даланжаргалан	33068	34270	40326	46004	52987	160.2	115.2
Дэлгэрэх	46019	46593	50087	53608	57377	124.7	107.0
Иххэт	29374	30818	37084	40214	45724	155.7	113.7
Мандах	40701	35093	42344	50130	58176	142.9	116.1
Өргөн	25843	29682	34892	36589	42175	163.2	115.3
Сайхандулаан	31448	30317	35904	41594	48997	155.8	117.8
Улаанбадрах	47505	42551	47901	50201	56866	119.7	113.3
Хатанбулаг	109181	81357	92547	99408	110321	101.0	111.0
Хөвсгөл	49983	38273	44706	49228	58375	116.8	118.6
Эрдэнэ	26761	30343	34748	33165	37410	139.8	112.8
Сайншанд	25153	25972	29822	32884	37458	148.9	113.9
Замын-Үүд	9583	9846	10904	10593	12352	128.9	116.6

13.4 МАЛЧДЫН ТОО, СУМААР, МАЛ ТООЛЛОГЫН ДҮНГЭЭР

Сумын нэр	малчдын тоо		үүнээс: насаар						нийт малчдаас эмэгтэй	
			16-34		35-54 насны эм, 35-59 насны эр		55-аас дээш насны эм, 60-аас дээш насны эр			
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
ДҮН	6858	6950	2787	2667	3321	3559	750	724	3065	3117
Айраг	432	466	132	142	220	240	80	84	197	213
Алтанширээ	455	501	176	204	245	255	34	42	195	225
Даланжаргалан	485	517	195	194	225	261	65	62	208	219
Дэлгэрэх	755	732	347	319	313	340	95	73	353	324
Иххэт	346	361	112	105	195	217	39	39	148	160
Мандах	530	538	231	216	232	266	67	56	255	253
Өргөн	385	394	142	133	195	211	48	50	167	162
Сайхандулаан	415	462	188	197	204	231	23	34	195	215
Улаанбадрах	536	547	199	204	290	287	47	56	231	235
Хатанбулаг	1025	974	480	414	465	492	80	68	459	451
Хөвсгөл	548	539	267	252	235	237	46	50	249	250
Эрдэнэ	455	449	151	152	235	238	69	59	203	202
Сайншанд	336	366	102	105	188	219	46	42	153	160
Замын-Үүд	155	104	65	30	79	65	11	9	52	48

13.5 МАЛЧИН ӨРХИЙН НИЙГЭМ АХУЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

	2009	2010	2011	2012	2013	Малчин өрхөд эзлэх хувь			
						2010	2011	2012	2013
Нийт малчин өрх	3353	3395	3495	3552	3685	100.0	100.0	100.0	100.0
Цахилгаан үүсгүүртэй	2069	2913	2923	2788	2924	85.8	83.6	78.5	79.3
Телевизортой	1472	2174	2208	2497	2631	64.0	63.2	70.3	71.4
Автомашинтай	886	1097	1305	1556	1710	32.3	37.3	43.8	46.4
Трактортой	8	11	9	16	13	0.3	0.3	0.5	0.4
Мотоциклтэй	1213	1691	1678	1745	1798	49.8	48.0	49.1	48.8
Гар утастай	(...)	(...)	(...)	2799	2883	(...)	(...)	78.8	78.2

13.6 МАЛЧИН ӨРХИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, мал тооллогын дүнгээр

Малын бүлэглэлт	Малчин өрх		Дүнд эзлэх хувь		Малын тоо.тол		нэг өрхөд ногдох мал	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
10 хүртэл	35	28	1.0	0.8	236	174	7	6
11-30	105	109	3.0	3.0	2269	2272	22	21
31-50	138	138	3.9	3.7	5626	5556	41	40
51-100	353	321	9.9	8.7	26005	24639	74	77
101-200	735	725	20.7	19.7	110342	109701	150	151
201-500	1419	1416	39.9	38.4	458254	465941	323	329
501-999	613	725	17.3	19.7	410297	490935	669	677
1000-1499	139	201	3.9	5.5	159018	235841	1144	1173
1500-2000	10	14	0.3	0.4	16850	23157	1685	1654
2001-с дээш	5	8	0.1	0.2	11116	4543.2	2223	568
ДҮН	3552	3685	100.0	100.0	1200013	1362759	338	370

13.7 1000-ААС ДЭЭШ МАЛТАЙ ӨРХИЙН СУДАЛГАА, оны эцэст

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2012}$
ДҮН	50	76	74	106	158	225	142.4
Айраг	3	7	5	11	12	22	183.3
Алтанширээ	5	5	5	7	12	18	150.0
Даланжаргалан	2	3	2	3	14	21	150.0
Дэлгэрэх	6	14	17	19	24	31	129.2
Иххэт	5	8	8	12	15	23	153.3
Мандах	2	2	0	5	9	10	111.1
Өргөн	8	8	12	12	16	22	137.5
Сайхандулаан	2	5	4	8	11	17	154.5
Улаанбадрах	2	4	6	6	12	15	125.0
Хатанбулаг	1	8	4	7	12	15	125.0
Хөвсгөл	6	2	2	3	4	12	300.0
Эрдэнэ	1	1	1	2	2	3	150.0
Сайншанд	5	7	6	8	12	13	108.3
Замын-Үүд	2	2	2	3	3	3	100.0

13.8 ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Үзүүлэлт	2008	2009	2010	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2012}$
2.1 Өвс хадлан, тн	1196	1269.4	1619.1	1394.5	1591.4	2208.5	138.8
2.2 Гар тэжээл, тн	79.0	249.2	131.2	97.6	132.5	99.4	75.0
2.3 Хужир шүү, тн	62.9	201.9	99.3	43.7	206.0	72.7	35.3
2.4 Тариалсан талбай, га	47.4	120.0	90.6	74.3	83.1	66.8	80.4
2.5 Хураан авсан ургац, тн	211.8	328.3	331.7	375.2	358.9	425.8	118.6

13.9 ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, сумаар

	Тариалсан талбай		Ургац хураалт, тн				Бэлтгэсэн өвс тн		гар тэжээл тн	
	2013		төмс		хүнсний ногоо					
	Төмс	Хүнсний ногоо	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
ДҮН	31.4	35.4	199.5	151.6	159.4	274.2	1591.4	2208.5	132.5	99.4
Ай	0.8	2.3	7.0	7.0	6.0	13.3	48.5	331.4	12.0	35.0
Аш	0.1	0.0	0.2	0.8	0.2	0.0	58.0	0	11.0	0.0
Дж	4.2	1.1	65.7	32	15.0	10.8	90.5	229.2	11.9	0.0
Дх	1.0	0.2	2.3	3.5	0.4	0.9	120.0	732.6	24.6	8.8
Их	4.0	3.0	7.5	9.6	3.6	6.2	190.0	135	14.0	6.0
Мд	0.3	3.7	2.5	3.7	10.6	72.5	186.7	99.2	6.7	1.3
Өр	0.8	1.5	3.8	5.7	6.6	10.7	213.0	260.8	3.5	4.3
Сд	1.5	0.9	4.5	3.1	6.4	7.7	129.8	70	11.3	3.0
Уб	0.3	0.1	3.0	0.08	1.1	0.1	31.4	5.8	21.5	0.0
Хб	0.6	0.5	0.2	2.5	0.3	0.3	13.0	0.0	2.1	0.0
Хл	0.0	0.1	0.9	0.0	0.0	0.3	67.0	15.0	3.0	3.0
Эр	11	12.5	43.3	45.6	46.0	61.1	175.0	151.5	1.2	34.0
Сш	6.8	9.5	58.6	38.0	63.2	90.3	236.0	178	6.0	4.0
Зү	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	32.5	0.0	3.7	0.0

13.10 МАЛТАЙ БОЛОН МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, сумаар

Сумын нэр	Малтай өрхийн тоо			Малчин өрхийн тоо		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
ДҮН	4554	4593	4716	3495	3552	3685
Айраг	326	335	356	247	252	271
Алтанширээ	292	297	300	247	238	256
Даланжаргалан	419	419	437	302	293	304
Дэлгэрэх	417	406	417	344	348	358
Иххэт	284	272	298	182	184	199
Мандах	296	300	320	256	266	282
Өргөн	254	264	264	198	201	204
Сайхандулаан	258	255	273	211	220	244
Улаанбадрах	343	350	357	295	293	300
Хатанбулаг	609	628	619	501	535	516
Хөвсгөл	339	322	323	274	258	260
Эрдэнэ	301	302	307	222	234	241
Сайншанд	295	317	320	172	184	199
Замын-Үүд	121	126	125	44	46	51

13.11 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ СУМ, ТАВАН ТӨРЛӨӨР, 2013 оны эцэст

Төрөл	Сумын нэр	Малын тоо / толгой /
Бүх малаар	Хатанбулаг	201589
Тэмээгээр	Хатанбулаг	6413
Адуугаар	Дэлгэрэх	13643
Үхэрээр	Хатанбулаг	10002
Хониор	Дэлгэрэх	78975
Ямаагаар	Хатанбулаг	110321

13.12 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ БАГ, ТАВАН ТӨРЛӨӨР, 2013 оны эцэст

Төрөл	Сумын нэр	Багийн нэр	Малын тоо / толгой /
Бүх малаар	Дэлгэрэх	Аман шанд	72429
Тэмээгээр	Хатанбулаг	Эргэл	2045
Адуугаар	Дэлгэрэх	Аман шанд	5749
Үхэрээр	Дэлгэрэх	Аман шанд	3768
Хониор	Дэлгэрэх	Аман шанд	38780
Ямаагаар	Хатанбулаг	Агаруут	37586

13.13 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ ӨРХ, ТАВАН ТӨРЛӨӨР, 2013 оны эцэст

Төрөл	Сумын нэр	Малчны нэр
Бүх малаар	Замын-үүд	Т.Доржсүрэн
Тэмээгээр	Сайншанд	Л.Батмөнх
Адуугаар	Сайхандулаан	О.Цолмон
Үхэрээр	Сайншанд	Д.Могноон
Хониор	Иххэт	Ц.Содбаяр
Ямаагаар	Замын-үүд	Т.Доржсүрэн

13.14 МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН ДЭЭД ХЭМЖЭЭ ХҮРСЭН ОНУУД

	Аймаг байгуулагдсанаас хойш		Жилийн эцэст малаа тоолдог болсноос хойш	
	мян.тол	он	мян.тол	он
Бүгд	1615.4	2013	1615.4	2013
Тэмээ	121.2	1954	101.5	1961
Адуу	148.4	1941	123.5	1965
Үхэр	145.1	1940	103.6	1999
Хонь	777.1	1939	611.9	2013
Ямаа	705.2	2013	705.2	2013

13.15 2013 ОНД ШИНЭЭР ГАРГАСАН ХУДГИЙН ТОО

	Шинээр гаргасан худгийн тоо бүгд		Үүнээс:									
			Инженерийн хийцтэй		Үүнээс						Энгийн уурхайн	
					Өрөмдмөл		Богино яндант		Битон хашлагат уурхайн			
2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	
1 Айраг	0	2	0	2	2							
2 Алтанширээ	3	5	0	5	5						3	
3 Даланжаргалан	3	6	0	2	2						3 4	
4 Дэлгэрэх	9	9	0	0							9 9	
5 Иххэт	0	6	0	3	3						3	
6 Мандах	6	3	0	0							6 3	
7 Өргөн	8	0	8	0	8							
8 Сайхандулаан	0	10	0	5	5						5	
9 Улаанбадрах	2	2	2	0	2						2	
10 Хатанбулаг	9	0	4	0	4						5	
11 Хөвсгөл	0	8	0	0							0 8	
12 Эрдэнэ	2	6	1	5	1	5					1 1	
13 Сайншанд	5	2	5	1	5	1					1	
14 Замын-Үүд	1	1	0	1	1						1	
Дүн	48	60	20	24	20	24	0	0	0	0	28	36

13.16 2013 ОНД СЭРГЭЭН ЗАСВАРЛАСАН ХУДГИЙН ТОО

	А	Засварласан худгийн тоо бүгд		Үүнээс:									
				Инженерийн хийцтэй		Үүнээс						Энгийн уурхайн	
						Өрөмдмөл		Богино яндант		Битон хашлагат уурхайн			
2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013		
1 Айраг	1	3	0	1	1						1 2		
2 Алтанширээ	1	4	0	0							1 4		
3 Даланжаргалан	12	8	0	0							12 8		
4 Дэлгэрэх	22	12	1	0	1						21 12		
5 Иххэт	0	3	0	0							3		
6 Мандах	137	53	1	0	1						136 53		
7 Өргөн	13	10	6	1	1	1	1	4		7 9			
8 Сайхандулаан	8	7	1	0	1						7 7		
9 Улаанбадрах	11	8	0	0							11 8		
10 Хатанбулаг	82	6	1	0	1						81 6		
11 Хөвсгөл	6	5	0	0							6 5		
12 Эрдэнэ	119	11	0	0							119 11		
13 Сайншанд	0	2	0	0							2		
14 Замын-Үүд	1	0	1	0	1								
Дүн	413	132	11	2	6	2	1	0	4	0	402	130	

13.17 ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН БАГУУДЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД 2013 ОН

№	Багийн нэр	Өрх	Хүн ам	Малын тоо					
				бүгд	тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
АЙ	1 Нард	130	385	42841	215	2916	1344	21439	16927
	2 Сайн ус	141	468	38437	380	3373	1091	17948	15645
	3 Нүдэн	89	265	20522	282	1382	709	9171	8978
	4 Цагаан дөрвөлж	751	2472	9432	17	422	270	3776	4947
	дүн	1111	3590	111232	894	8093	3414	52334	46497
АШ	1 Тойг	104	355	33399	231	2200	1752	17760	11456
	2 Зараа	93	290	26696	171	1772	1226	12689	10838
	3 Хаяа	106	329	39808	340	2778	1285	17228	18177
	4 Чулуун гишгэр	109	323						
	дүн	412	1297	99903	742	6750	4263	47677	40471
ДЖ	1 Элдэв	115	308	26029	109	1624	1308	11835	11153
	2 Өнгөт	159	477	41843	220	2079	1360	21062	17122
	3 Бичигт	132	391	38678	148	2199	1272	17389	17670
	4 Цомог	222	728	6353	6	310	273	2718	3046
	5 Олон овоо	223	735	13348	194	439	244	8475	3996
дүн	851	2639	126251	677	6651	4457	61479	52987	
ДХ	1 Цагаан хад	117	428	43182	522	3531	2303	20461	16365
	2 Аман шанд	175	664	72429	393	5749	3768	38780	23739
	3 Бумбат	102	343	34465	350	3195	1684	16203	13033
	4 Хонгор	110	412	9471	35	1168	497	3531	4240
	дүн	504	1847	159547	1300	13643	8252	78975	57377
ИХ	1 Бүрдэнэ	148	470	47725	134	2373	2300	23286	19632
	2 Баян	149	476	49832	42	2921	1991	24090	20788
	3 Зүлэгт	371	1170	12982	4	557	783	6334	5304
	дүн	668	2116	110539	180	5851	5074	53710	45724
МД	1 Алхан тээг	63	244	19318	1977	596	169	5431	11145
	2 Баянхошуу	88	285	24331	1000	1549	542	7700	13540
	3 Өөхий	120	403	38870	1516	2137	763	14038	20416
	4 Сэрвэн баянхошу	71	245	18112	613	886	177	6229	10207
	5 Төхөм	139	388	4548	27	242	68	1343	2868
дүн	481	1565	105179	5133	5410	1719	34741	58176	
ӨР	1 Сүмийн булаг	69	222	23814	298	1439	773	9709	11595
	2 Сүмбэр	92	293	32069	266	2760	1305	14839	12899
	3 Баянмөнх	89	290	40919	529	3430	2365	16914	17681
	4 Сэнж	348	1116	0					
дүн	598	1921	96802	1093	7629	4443	41462	42175	
СД	1 Улаан шороот	107	327	31683	1344	1221	654	9682	18782
	2 Жаргалант	95	317	33349	672	2654	896	14530	14597
	3 Цохио	80	263	32456	1046	2507	967	15304	12632
	4 Өлзийт	105	326	5607	94	563	166	1798	2986
	дүн	387	1233	103095	3156	6945	2683	41314	48997

№	Багийн нэр	Өрх	Хүн ам	Малын тоо					
				бүгд	тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
УБ	1 Сангийн далай	152	488	45758	1426	4232	2605	16813	20682
	2 Баянбогд	115	367	37084	954	2568	932	11425	21205
	3 Аргалант	88	275	27526	1515	2190	706	9824	13291
	4 Нүдэн	117	352	3169	45	365	113	958	1688
	дүн	472	1482	113537	3940	9355	4356	39020	56866
ХБ	1 Халив	145	441	35325	1802	1850	1678	12614	17381
	2 Эргэл	108	413	35700	2045	1742	2050	11247	18616
	3 Агаруут	163	530	62235	915	4167	2508	17059	37586
	4 Сулинхээр	178	599	54879	1574	3911	3408	17641	28345
	5 Аман ус	192	594	11490	60	492	245	3321	7372
	6 Замыншанд	122	395	1960	17	231	113	578	1021
	дүн	908	2972	201589	6413	12393	10002	62460	110321
ХЛ	1 Жавхлант	104	363	29504	1995	2190	544	9862	14913
	2 Чулуут	94	338	28881	777	2582	1030	8207	16285
	3 Элст	135	462	42122	904	2893	1185	13570	23570
	4 Хөвсгөл	127	421	6874	140	737	283	2107	3607
	дүн	460	1584	107381	3816	8402	3042	33746	58375
ЭР	1 Бүрдэнэ	62	226	14889	385	1305	555	5580	7064
	2 Еншөөв	75	203	22696	498	2118	812	7224	12044
	3 Цагаан хөтөл	49	148	9828	240	1248	224	3235	4881
	4 Дөрвөлж	78	271	21605	657	2497	1007	8000	9444
	5 Улаан-Уул	410	1516	9686	406	1238	1084	2981	3977
	дүн	674	2364	78704	2186	8406	3682	27020	37410
СШ	1 1-р баг	1836	6189	17077	467	979	690	6712	8229
	2 2-р баг	1178	3863	9883	375	883	210	4003	4412
	3 3-р баг	1451	4758	27574	578	1547	1003	10818	13628
	4 4-р баг	1523	5304	10811	89	1104	559	3990	5069
	5 5-р баг	541	1897	12101	973	724	298	3986	6120
	дүн	6529	22011	77446	2482	5237	2760	29509	37458
ЗҮ	1 1-р баг	1514	5236	5252	78	479	431	1857	2407
	2 2-р баг	1784	6161	4509	167	476	295	1414	2157
	3 3-р баг	1201	4466	15405	588	1305	520	5204	7788
	дүн	4499	15863	25166	833	2260	1246	8475	12352
60 Бүх дүн		18554	62484	1516371	32845	107025	59393	611922	705186

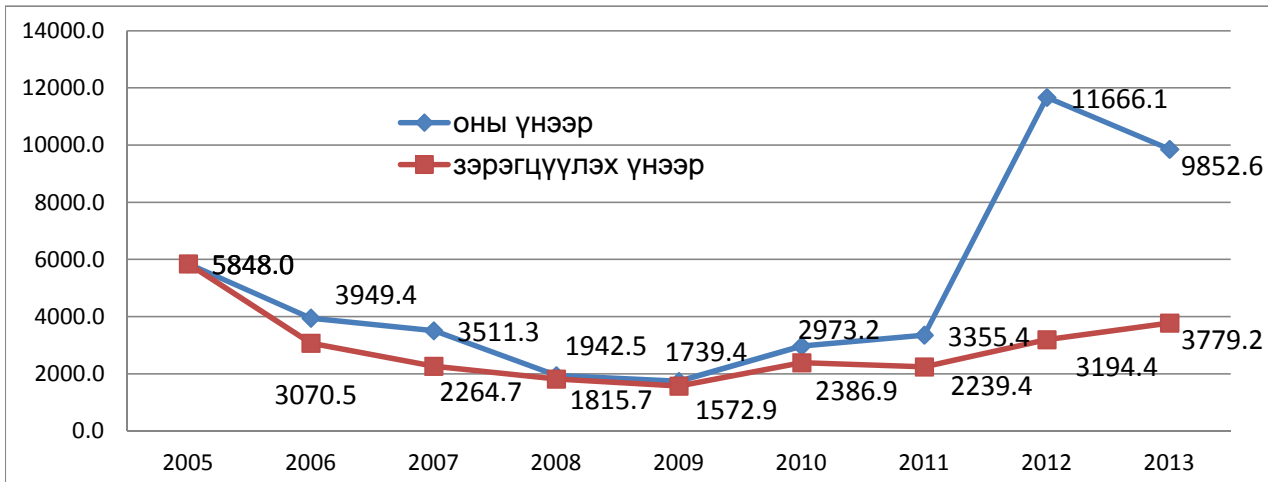

АРВАН ДӨРӨВ. АЖ ҮЙЛДВЭР

14.1 НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ 2012 ОНЫ ӨСӨЛТ, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, сая төг

	Нийт бүтээгдэхүүн						2013	2013
	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2012
Нийт бүтээгдэхүүний дүн	5848.0	1572.9	2386.9	2239.4	3194.4	3779.2	64.6	118.3
а. Өмчийн төрлөөр								
- Төрийн	1106.6	1372.8	2026.7	1701.2	1897.0	2137.7	193.2	112.7
- Хувийн	4741.4	200.1	360.2	538.2	1297.4	1641.5	34.6	126.5
- Холимог								
б. ААН-ийн хэлбэр								
- Хоршоо	2.4	0.4	1.0	3.2	41.9	48.1	20 дах	114.8
- Компани	4609.7	104.5	316.8	449.6	1040.2	1259.3	27.3	121.1
- УУГ	1106.6	1372.8	2026.7	1701.2	1897.0	2137.7	193.2	112.7
- Өрхийн аж ахуй	129.3	95.2	42.4	85.4	215.3	334.1	258.4	155.2

Зураг. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, мян.төг, оны эцэст

14.2 НИЙТ БА БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, тухайн оны үнээр, сая төг

	Нийт бүтээгдэхүүн				Борлуулсан бүтээгдэхүүн			
	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2012}$	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2012}$
Дүн	3355.4	11666.1	9852.6	84.5	4344.2	18298.1	13162.2	71.9
а. Өмчийн төрлөөр								
- Төрийн	2799.7	3110.3	4178.7	134.4	3558.8	3631.0	3881.9	106.9
- Хувийн	555.7	8555.8	5673.9	66.3	785.4	14667.1	9280.3	63.3
- Холимог								
б. ААН-ийн хэлбэр								
- Хоршоо	3.5	41.9	51.3	122.4	5.1	52.2	64.5	123.6
- Компани	351.1	8229.3	5180.5	63.0	495.3	14220.0	8597.4	60.5
- УУГ	2799.7	3110.3	4178.7	134.4	3558.8	3631.0	3881.9	106.9
- Өрхийн аж ахуй	201.1	284.6	442.1	155.3	285.0	394.9	618.4	156.6

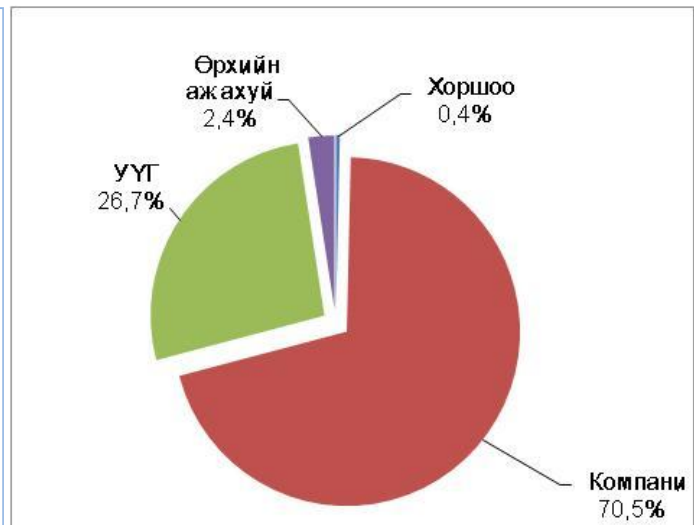
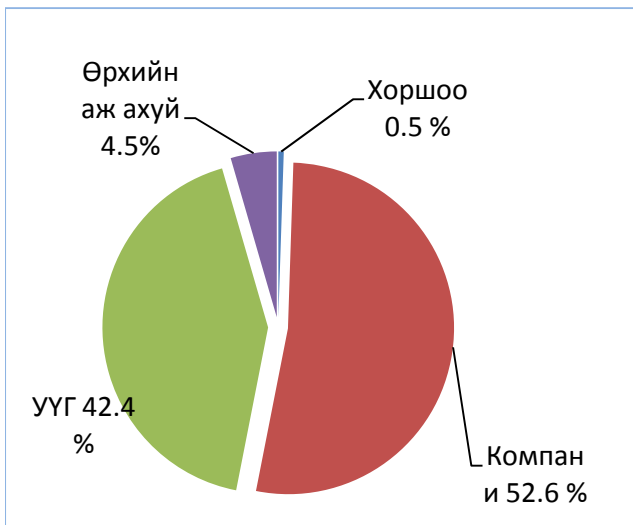
14.3 БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, гол нэр төрлөөр , аймгийн дүнгээр

	Хэмжих нэгж	Онууд						2013	2013
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2012
1 Цахилгаан	мян.квт.ц	170.0	92.5	152.7	241.5	244.7	401.1	235.9	163.9
2 Дулаан	мян.ккал	42.2	43.1	54.1	51.8	60.3	68.5	162.3	113.6
3 Жонш	мян.тн	3.3	2.8	1.6	1.2	0.1	0.0	0.0	0.0
4 Талх	тн	270.2	144.1	59.7	42.2	54.8	91.1	33.7	166.2
5 Нарийн боов	тн	59.3	24.6	23.6	46.7	55.1	45.4	76.6	82.4
6 Бялуу	тн		0.02	0.03	1.70	1.3	3.4		261.5
7 Архи	мян.л	3.4	5.7	7.1	4.8	3.6	2.8	82.4	77.8
8 Хиам	тн	17.8	16.8	8.4	11.7	9.9	9.0	50.6	90.9
9 Зайрмаг	мян.шир	26.2	16.7	20.2	33.1	42.9	22.7	86.6	52.9
10 Модон эдлэл	мян.төг	16088.5	6537.0	8682.5	18043.4	14719.0	38970.0	242.2	264.8
11 Жижиг төмөр эдлэл	мян.төг	530.0	116.0	964.5	328.5	1039.5	1814.0	342.3	174.5
12 Дээл тэрлэг	шир	270	216	280	443	601	481	178.1	80.0
13 Цонх	м2	758.0	395.4	3906.2	4083.4	2707.2	2083.5	274.9	77.0
14 Оёдол	мян.төг	414.0	1990.0	3031.1	8378.0	14133.1	17419.8	42 дах	123.3
15 Нүүрс	мян.тн	5.4	5.0	7.8	5.1	159.3	198.8	36 дах	124.8
16 Блок	мян.шир	3.4	5.3	7.0	44.0	66.4	136.9	40 дах	206.2
17 Савласан цэвэр ус	мян.л	140.8	59.3	117.6	90.5	636.8	1723.7	12 дах	270.7
18 Сувагжуулалт	мян.м3	381.7	348.2	429.5	327.1	288.8	273.9	71.8	94.8
19 Ус түгээлт	мян.м3	509.9	456.5	619.1	577.7	475.4	488.2	95.7	102.7

Зураг. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, аж ахуйн нэгжийн төрлөөр

2013 онд

2012 онд

14.4 БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, сумаар, нийт бүтээгдэхүүн гол нэр төрлөөр

	Мэдээлэлд хамрагдсан нэгж		Нийт бүтээгдэхүүн		Гол нэрийн бүтээгдэхүүн										
			оны үнээр		Цахилгаан		Дулаан		Ус түгээлт		Талх		Нарийн боов		
			мян.төг		мян.кв.цаг		мян.ккал		мян.м3		тн		тн		
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	
АЙ	5	3	8743.0	7591.2								7.7	4	0.1	0.1
АШ	3	4	2431.3	27679.0								0.3	2.84	0.18	0.5
ДЖ	5	3	164420.0	13544.3									0.89		
ДХ	6	3	2533.9	4678.5								1.3	1.3		
ИХ	6	6	7847.7	6643.0								2.4	1.6		
МД	5	8	29683.8	42403.1	174.6	205						1.3	0.2	0.03	
ӨР	1	2	2001.3	2825.0								1.0	0.4	0.95	0.3
СД	4	1	2882.5	713.0											
УБ	4	8	14079.3	18746.4								2.0	1.17	0.44	
ХБ	5	4	54958.3	82540.4	70.1	196							0.3		
ХЛ	6	5	7910358.2	4941590.4								2.03	1.2	0.9	0.05
ЭР	5	8	1277.5	9864.5								0.6	1.3	0.08	0.3
СШ	17	20	3281886.2	4386560.6			57.9	65.7	475.4	488.2		11.3	39.4	12.0	8.4
ЗҮ	7	12	183001.05	307193.8			2.4	2.8				24.8	36.5	40.4	35.7
Дүн	79	87	11666104.0	9852573.2	244.7	401.1	60.3	68.5	475.4	488.2	54.8	91.1	55.1	45.4	

	Сүүн бүтээгдэхүүн		Хиам		Хэрчсэн		Архи		Модон эдлэл		Дээл		Жижиг оёдол	
			тн		мян.тн		мян.л		мян.төг		ш		мян.төг	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
АЙ		0.1				2.2					62		211.0	
АШ						4.5			1554.0	12107.0				2510.0
ДЖ											39		333.3	
ДХ	1.9	0.4			0.19							6		470.0
ИХ						0.7				710.0	149	52	1859.2	
МД						0.03					28	153		892.0
ӨР														
СД									280.0	268.0	55	9	286.0	130.0
УБ						1					108	86	562.5	5205.2
ХБ									4535.0	105.0				
ХЛ						1.28	2.3		1550.0	1380.0	25	28	7604.0	6676.0
ЭР											17	137		710.0
СШ	31.3	24.9	9.9	9.0	3.4	8.8	3.6	2.8	6800.0	24400.0	118	10	3277.1	826.6
ЗҮ														
Дүн	33.2	25.4	9.9	9.0	4.9	19.5	3.6	2.8	14719.0	38970.0	601.0	481.0	#####	17419.8

	Эсгий эдлэл		Вакуум цонх		Зайрмаг		Бялуу		Савласан цэвэр ус		Нүүрс		Блок	
	мян.төг		м2		мян.ш		тн		мян.л		мян.тн		мян.ш	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
АЙ								0.68						
АШ														4.6
ДЖ	8600.0	732.0											25.3	18.5
ДХ														
ИХ														
МД	45.0						0.29	0.5					12.5	16.0
ӨР		1000.0												
СД														0.9
УБ	160.0	485.0				2.0							1.9	12.9
ХБ													8.5	67.5
ХЛ	3880.0							0.1			151.6	193	17.3	15.8
ЭР														0.8
СШ	4168.5	1456.1	2707.2	2083.5	42.9	11.7	1.00	1.49	99.5	251.5	7.7	5.9		
ЗҮ						9.0		0.6	537.3	1472.2				0.8
Дүн	16853.5	3673.1	2707.2	2083.5	42.9	22.7	1.3	3.4	636.8	1723.7	159.3	198.8	66.4	136.9

14.5 БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, БОРЛУУЛАЛТ, СУМААР, ОНЫ ЭЦЭСТ

МЯН.ТӨГ

А	Нийт бүтээгдэхүүн				Борлуулсан бүтээгдэхүүн			
	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2012}$	2011	2012	2013	$\frac{2013}{2012}$
А	1	2	3	4	5	6	7	8
АЙ	35115.0	8743.0	7591.2	86.8	86520.0	14392.0	7640.9	53.1
АШ		2431.3	27679.0	1138.4		3402.0	33962.0	
ДЖ	2373.2	164420.0	13544.3	8.2	5772.0	40201.2	26799.2	66.7
ДХ	4982.5	2533.9	4678.5	184.6	7404.6	5942.2	19182.0	322.8
ИХ	11381.5	7847.7	6643.0	84.6	19050.0	12993.3	9997.5	76.9
МД	28842.1	29683.8	42403.1	142.8	39602.4	39360.8	43595.5	110.8
ӨР	11603.1	2001.3	2825.0	141.2	14454.0	2289.0	3375.0	147.4
СД	1597.0	2882.5	713.0	24.7	3011.5	3790.0	1090.0	28.8
УБ	11969.3	14079.3	18746.4	133.1	16363.5	20660.0	28069.5	135.9
ХБ	46294.5	54958.3	82540.4	150.2	35216.8	39120.4	99323.3	253.9
ХЛ	9210.6	7910358.2	4941590.4	62.5	15156.8	13837996.3	8313034.4	60.1
ЭР	1373.3	1277.5	9864.5	772.2	2313.5	6688.4	12847.5	192.1
СШ	3092817.5	3281886.2	4386560.6	133.7	3960145.4	4048760.5	4198092.9	103.7
ЗҮ	97825.8	183001.1	307193.8	167.9	139187.3	222555.7	365198.4	164.1
Бүгд	3355385.4	11666104.0	9852573.2	84.5	4344198	18298151.8	13162208.1	71.9

14.6 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, дэд салбараар,
оны үнээр, сая.төг

Салбар	2011	2012	2013	<u>2013</u> 2012
Дүн	3355.4	11666.1	9852.6	84.5
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	122.4	8039.4	5122.9	63.7
Нүүрс олборлолт	93.1	8039.4	5122.9	63.7
Бусад ашигт малтмал олборлолт	29.3			
Боловсруулах аж үйлдвэр	597.2	748.4	705.1	94.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	283.4	338.5	394.1	116.4
мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	45.1	46.1	53.6	116.3
сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	36.0	44.4	49.9	112.5
хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	202.4	248.1	290.6	117.1
Хувцас үйлдвэрлэл	19.1	26.5	35.1	132.6
Гутал үйлдвэрлэл	1.0	0.5	3.9	829.8
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	19.8	14.6	38.9	266.3
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр				
эдлэл үйлдвэрлэл	2.09	1.1	9.4	878.5
Боловсруулах үйлдвэрийн бусад	271.8	367.3	223.8	60.9
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	2635.8	2878.3	4024.6	139.8
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	1983.2	2221.8	3229.8	145.4
Ус ариутгал, усан хангамж	652.6	656.5	794.8	121.1

14.7 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ, салбар, дэд салбараар,
оны үнээр, сая.төг

Салбар	2010	2011	2012	2013
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	4528.2	5928.7	15286.1	17076.3
Нүүрс олборлолт	3552.6	5959.0	15799.4	17076.3
Бусад ашигт малтмал олборлолт	7780.0	5868.0	6259.3	
Боловсруулах аж үйлдвэр	2241.3	2845.3	2698.0	3525.7
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1238.9	2363.4	2665.5	3940.5
Хувцас үйлдвэрлэл	696.2	1002.7	1009.1	1755.0
Гутал үйлдвэрлэл	105.0	784.8	220.3	557.1
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	620.2	2004.8	1839.9	3890.0
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад				
төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	462.7	376.9	519.8	1342.9
Боловсруулах үйлдвэрийн бусад	19422.7	5706.2	4563.7	5594.8
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	9250.6	8671.1	9532.0	13415.3
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	9015.3	8666.6	9717.4	10766.0
Ус ариутгал, усан хангамж	10343.4	8685.8	8956.0	15896.0
ДҮН	6594.8	6502.7	11337.3	10947.4

АРВАН ТАВ. ТЭЭВЭР, ХАРИЛЦАА, ХОЛБОО

15.1 АВТО ТЭЭВЭР, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	Онууд					2013 2012
		2009	2010	2011	2012	2013	
1. Ачаа эргэлт	м.тн.км	49.4	4653.2	26570.0	32240.0	42478.0	131.8
2. Тээсэн ачаа	мян.тн	31.5	75.5	97.6	133.8	156.8	117.2
3. Зорчигч эргэлт	м.хүн.км	3663.9	4017.3	1227.5	3653.2	3947.4	108.1
4. Зорчигчид	мян.хүн	29.3	67.5	49.1	94.6	102.5	108.4
5. ТҮ-ийн орлого	сая.төг	134.5	692.5	1183.0	2467.0	10273.2	416.4
6. Хамрагдсан нэгж	тоо	2	2	3	4	4	100.0

15.1.1 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТ ОНОШЛОГООНД ХАМРАГДСАН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛИЙН ТОО, сумдаар оны эцэст

	2011	2012	2013	Үүнээс:			
				Автомашин	Мотоцикль	Чиргүүл	Бусад
Айраг	382	385	334	219	109	6	0
Алтанширээ	117	187	180	139	40	1	0
Даланжаргалан	334	348	231	194	36	0	1
Дэлгэрэх	234	280	243	196	47	0	0
Иххэт	252	302	146	125	19	1	1
Өргөн	108	152	227	184	39	3	1
Сайхандулаан	176	210	193	146	47	0	0
Мандах	119	156	148	114	31	2	1
Улаанбадрах	129	117	161	140	21	0	0
Хатанбулаг	218	333	351	291	59	0	1
Хөвсгөл	149	377	186	172	13	0	1
Эрдэнэ	184	142	181	116	64	0	1
Сайншанд	2996	3449	4766	3995	114	546	111
Замын-Үүд	2929	4063	6025	4581	0	1444	0
Бүгд	8327	10501	13372	10612	639	2003	118

15.2 ХОЛБОО, ШУУДАН, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2012
Үйлчилгээний орлого	сая.төг	341.7	238.4	301.2	346.5	393.8	113.7
Телефон яриа	мян.мин	2280.6	1376.7	935.6	768.1	622.4	81.0
Телефон цэг	тоо	1287	1094	934	868	777	89.5
Захидал	мян.шир	1.7	1.8	1.3	0.9	0.7	77.8
Боодол	ширхэг	166	937	355	222	246	110.8
Албан бичиг	мян.шир	8.9	10.0	11.4	9.0	10.0	111.1
Илгээлт	ширхэг	97	154	131	133	155	116.5
Буухиа	тоо	8	37	102	146	149	102.1
Зорчигчийн тоо	хүн	504	1686	2204	1599	580	36.3
Хамрагдсан нэгж	тоо	2	2	3	3	3	100.0

15.3 ҮҮРЭН ТЕЛЕФОН, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2012
Үүрэн телефон хэрэглэгчээс орсон орлого	сая.төг	2046.2	2783.3	3393.2	3677.9	3892.0	105.8
Үүрэн телефон хэрэглэгчидийн тоо	тоо	30036	34330	45130	63100	69920	110.8
Хамрагдсан нэгж	тоо	4	4	4	4	4	100.0

15.4 КАБЕЛИЙН ТЕЛЕВИЗ, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2012
1. Нийт орлого	сая. төг	65.0	82.9	120.6	205.9	234.2	113.7
2. КТВ-цэгийн тоо	тоо	1970	1900	2542	4015	4650	115.8
3. Ажиллагсдын тоо	тоо	23	20	35	30	33	110.0
4. хамрагдсан нэгж	тоо	4	4	4	5	5	100.0

15.5 ТЕЛЕФОН УТАСНЫ СҮЛЖЭЭНИЙ БАЙРШИЛ 2013 оны 12-р сарын 31 -ний байдлаар

	МЦХК	Mobicom	Skytel	Unitel	G.mobile	Нийт тоо
1 Айраг		√	√	√	√	4
2 Алтанширээ	√	√	√	√	√	5
3 Даланжаргалан		√	√	√	√	4
4 Дэлгэрэх	√		√	√	√	4
5 Иххэт			√	√		2
6 Мандах	√	√	√	√		4
7 Өргөн		√	√	√	√	4
8 Сайхандулаан	√	√	√	√		4
9 Улаанбадрах		√		√	√	3
10 Хатанбулаг		√		√	√	3
11 Хөвсгөл		√		√	√	3
12 Эрдэнэ		√	√	√	√	4
13 Сайншанд	√	√	√	√	√	5
14 Зүүнбаян	√	√	√	√	√	5
15 Замын үүд	√	√	√	√	√	5
Дүн	7	13	12	15	12	59

15.6 НЕФТЬ ХАНГАМЖ, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	Онууд					2013 2012
		2009	2010	2011	2012	2013	
1.Татан авалт бүгд	сая.төг	19455.3	35327.1	145803.7	117921.2	72435.4	61.4
- Бинзен	тн	4864.1	5671.3	5459.3	8663.8	5883.5	67.9
- Дизелийн түлш	тн	11419.5	18753.9	33589.4	53208.4	34303.5	64.5
- Тослох материал	тн	238.9	136.9	857.9	140.8	75.4	53.6
2.Борлуулалт бүгд	сая.төг	20275.6	24887.6	73704.8	53351.8	32101.73	60.2
- Бинзен	тн	4311.7	4066.7	3320.3	6691.2	6877.8	102.8
- Дизелийн түлш	тн	9591.4	13195.5	20599.2	21887.1	11359.8	51.9
- Тослох материал	тн	372.8	123.1	1036.1	121.6	96.3	79.2
3. Хамрагдсан нэгж	тоо	5	5	5	6	6	100.0

АРВАН ЗУРГАА. БАРИЛГА, ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

16.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, оны эцэст

сая.төг

	2010	2011	2012	2013	2013/2012
Бүгд А+Б	25325.5	27077.9	28050.8	159534.9	568.7
А. Аймгийн барилгын гүйцэтгэгчид					
1.Барилга угсралт, их засвар бүгд	3046.7	4859.1	6689.3	5443.3	81.4
2.Ашиглалтанд оруулсан үндсэн фонд бүгд	1095.8	2850.8	4811.4	11391.2	236.8
Б. Гадны гүйцэтгэгчид					
1.Барилга угсралт, их засвар бүгд	22278.8	22218.8	21361.5	154091.6	721.4
2.Ашиглалтанд оруулсан үндсэн фонд бүгд	3821.2	45904.7	11041.1	21692.8	196.5

16.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, объектын нэрээр, сая.төг

А. Шинэ барилга, шинэчлэлт, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэр

Д/Д	Объектын нэр, байршил	Хүч чадал	Төсөвт өртөг бүгд	Гүйцэтгэл (өссөн дүнгээр)	Үүнээс: Тайлант оны гүйц	Эхэлсэн дууссан хугацаа
1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар						
1	Чөлөөт бүсийн контор ЗҮ	792 м2	1000.0	950.0		2009.05-
2	Онцгой байдлын албаны контор ЗҮ	2600 м2	829.0	780.0		2010.09-
3	Дотуур байрны барилга угсралт АШ	200 ор	226.0	226.0	26.0	2011-2013
4	Төрөх эмнэлэг СШ 2-р баг	50 ортой	1285.7	937.7		2011.05-
5	Ерөнхий боловсролын сургуулийн өргөтгөл АЙ	320 хүүхэд	1200.0	820.0		2011.06-
6	Ерөнхий боловсролын сургууль ЗҮ	928хүүхэд	2488.9	2488.9	1368.9	2011-2013
7	Хүүхдийн цэцэрлэг СШ 2-р баг	100 хүүхэд	710.0	710.0	326.7	2012-2013
8	Сургууль, цэцэрлэгийн гадна инженерийн шугам сүлжээний угсралт ЗҮ	Д-294м Ц-400м Б-	266.3	266.3	75.1	2012-2013
9	Цагдаагийн хэсгийн байр АШ, ДХ, ӨР	457.2 м2	192.0	167.6	33.2	2012.08-
10	Гал унтраах анги контор, граж АЙ	91 м2	810.0	810.0	162.0	2012-2013
11	Төмөр замын нүхэн гарц СШ 4-р баг	53 м	805.0	805.0	805.0	2013
12	Цэцэрлэг ДХ	75 хүүхэд	619.7	185.9	185.9	2013.04-
13	Дотуур байрны барилга угсралт СШ	80 ор	954.1	763.3	763.3	2013.04-
14	Их нартын конторын барилга ДЖ		96.7	96.7	96.7	2013
15	Сайншандаас Хамарийн хийд хүртэлх автозам	42км	17000.0	17000.0	17000.0	2013
16	Автовокзал ЗҮ	450тн	6116.5	2000.0	2000.0	2012.08-
17	ЦТСС ХК-ны контор СШ	450 м2	568.0	568.0	568.0	2013
18	Эмнэлэг ЗҮ 1-р баг	100 ортой	4100.0	2220.0	2220.0	2013.07-
19	Захирагчийн албаны контор ЗҮ 2-р баг	84 м2	98.0	98.0	98.0	2013
20	Цэцэрлэг ЗҮ 2-р баг	150 хүүхэд	960.0	609.6	609.6	2013.06-
21	Ерөнхий боловсролын сургууль ЗҮ	960 хүүхэд	3578.0	1547.0	1547.0	2013.04-
22	Спорт цогцолбор ЗҮ	2350 м2	5800.0	2000.0	2000.0	2013.06-
23	Авто машин жинлэх пүү ЗҮ	150 тн	179.3	179.3	179.3	2013
24	Барилгын материалын лобатори СШ		825.7	247.7	247.7	2013.10-
25	Соёл, спорт цогцолбор ХБ		913.4	274.0	274.0	2013.10-
	Дүн		51622.3	36751.0	30586.4	
2. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар						
1	Цэцэрлэг ЗҮ	150 хүүхэд	768.0	691.5	30.0	2011.05-
2	Цэцэрлэг ХЛ	75 хүүхэд	399.4	380.2		2011.07-
3	Цэцэрлэг СШ 1-р баг	150 хүүхэд	648.0	500.0		2011.06-
4	Соёлын төв ДЖ	200 суудал	630.0	507.8		2011.10-
5	Цэцэрлэг ХБ	100 хүүхэд	600.0	526.4	150.9	2012.05-
6	Хүүхдийн тоглоомын талбай СШ 1-р баг		49.9	49.9	35.0	2012-2013
7	Аймгийн ногоон байгууламжийн хашаа СШ 4-р	15000 м2	48.9	48.9	21.6	2012-2013
8	Цэвэр бохир усны шугамын угсралт СШ 3-р баг		149.8	149.8	7.5	2012-2013
9	Хүүхдийн ордны өмнөх цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилт СШ 3-р баг		43.4	43.4	30.4	2012-2013
10	Дулааны станцын цахилгаан хангамжийн тэжээлийн дэд өртөө, хуваарилах байгууламжийн өргөтгөл СШ		125.7	125.7	18.9	2012-2013

11	Дотуур байрны барилга угсралт ХБ	60 ор	812.5	456.4	179.5	2012.10-
12	Дотуур байрны барилга угсралт ХЛ	60ор	849.1	655.7	500.7	2012.10-
13	Ахмадын өргөө МД	100 м2	36.0	36.0	17.5	2012.10-
14	Дулааны станцын цахилгаан хангамжийн тэжээлийн дэд өртөөний шинэчлэлийн ажил СШ		13.9	13.9	13.9	2013
15	Цагдаагийн эрүүлжүүлэхийн байрны барилга угсралт СШ 1-р баг	221.2 м2	242.9	242.9	242.9	2013
16	Аймгийн ИТХ-ын барилгын хүзүүвч барих ажил СШ 3-р баг		72.9	72.9	72.9	2013
17	Банкны 8 айлын орон сууцны шугам сүлжээний угсралт СШ 3-р баг		42.8	42.8	42.8	2013
18	20-23-р худаг хүртэл дулааны шугам шинэчлэлт СШ	210 м	77.3	77.3	77.3	2013
19	Бохир усны шугам угсралт СШ 3-р баг	400м	54.6	54.6	54.6	2013
20	Дулааны шугамын шинэчлэл СШ	690 м	1128.1	1128.1	1128.1	2013
21	Данзанваачигийн 13-р гудамж, найрамдалын хэсэг, Сайхандулаан сумын ингэний фермерийн цахилгааны шугам СШ 1-р баг, СД		345.8	345.8	345.8	2013
22	Жанчивын 26,27 -р хэсэг, ойн зурвас хүртэлх цахилгааны шугам СШ 1-р баг		385.0	115.5	115.5	2013.07-
23	Депу байрны цэвэр бохир усны шугам СШ 4-р баг	510 м	97.3	97.3	97.3	2013
24	Стандартчилал хэмжил зүйн төвийн гаднах бохир усны шугам СШ 3-р баг	35 м	4.3	4.3	4.3	2013
25	66 айлын гаднах дулааны шугам СШ 1-р баг	162 м	36.1	36.1	36.1	2013
26	Сайншанд сумын ЗДТГ-ын конторын өргөтгөл СШ 3-р баг	648 м2	735.0	196.0	196.0	2013.09-
27	Дүүжин гүүрний эргийн бэхлэгээний ажил СШ		42.3	12.7	12.7	2013.10-
	Дүн		8439.0	6611.9	3432.2	
3. Солонгосын эдийн засгийн хөгжлийн хамтын ажиллагааны сангийн хөрөнгө оруулалтаар						
1	Чойр - 35-р зөрлөг хүртэлх авто зам	176.248 км	43443.0	43443.0	37770.0	2007-2013
	Дүн		43443.0	43443.0	37770.0	
4. Азийн хөгжлийн банкны хөрөнгө оруулалтаар						
1	18-н худагас 62.2 км авто зам	62.2 км	15751.0	15751.0	15751.0	2012-2013
2	Замын-Үүдээс 62 км авто зам	62 км	29206.8	29206.8	29206.8	2012-2013
3	Ложистикийн төвийн хамгаалалтын хашаа ЗҮ	5320 м	914.0	914.0	914.0	2013
4	Ложистикийн төвийн эрчим хүчний шугам ЗҮ	2*630 квт	345.0	345.0	345.0	2013
5	Ложистикийн төвийн цэвэр усны шугам ЗҮ	3.5 км	518.0	518.0	518.0	2013
	Дүн		46734.8	46734.8	46734.8	
4. Замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар						
11,12-р байрны авто зогсоол өргөтгөл,						
1	Энхтайваны гудамжны 46-р байрны авто зогсоол, 17-р байр хүртэлх авто зам, Шинэ зууны гудамж 28,29-р байр, Саран хөхөө	0.2 км	229.6	229.6	30.6	2012-2013
2	театрын гадна авто зогсоол, Ялалтын гудамжны авто зам СШ 3-р баг	0.24 км	237.9	237.9	34.7	2012-2013
3	Авто замын гэрэлтүүлгийн ажил ӨР, ЭР, ЗҮ	109 ширхэг	84.7	84.7	2.1	2012-2013
4	Авто замын гэрэлтүүлгийн ажил МД, СД, УБ,	56 ширхэг	48.3	48.3	8.7	2012-2013
5	Авто замын шинэчлэл ЗҮ 2-р баг	1.85 км	799.9	799.9	231.6	2012-2013
6	Жанчивын хэсэгт асфальтбетон хучилттай авто зам барих ажил СШ 1-р баг	2 км	862.2	862.2	658.2	2012-2013
7	Ганзамчдын гудамжнаас төмөр замын буудал хүртэлх авто зам СШ 4-р баг	0.26 км	100.0	100.0	20.1	2012-2013
8	Иххэт Бор-Өндөр чиглэлийн автозамд ус зайлуулах хоолой		62.9	62.9	62.9	2013
9	ХААН банкны гаднах авто зогсоол СШ 3-р баг	0.15 км	96.6	96.6	96.6	2013
10	Авто зам СШ 5-р баг	0.2 км	29.1	29.1	29.1	2013

11	Аймгийн төв цэнгэлдэх хүрээлэнгийн гаднах машины зогсоол, автозамын зураг төсвийн ажил	2 км	19.8	19.8	19.8	2013
12	Сайншанд сумын зарим хороололын доторх автозамыг төв замтай холбох автозам асфальт, бетоноор хучих	0.366	160.0	160.0	160.0	2013
13	Сайншанд сумын ЗДТГ-ын гаднах авто зогсоолын засвар шинэчлэлийн ажил		70.0	70.0	70.0	2013
14	Явган хүний зам СШ 2-р баг	1.8 км	51.4	51.4	51.4	2013
			Дүн	2852.4	2852.4	1475.8
5. Бусад хөрөнгө оруулалтаар						
1	Бүтээлийн цагаан сүм, СШ		138.7	23.7		2004.05-
2	Орон сууц ЗҮ	30 айл	600.0	570.0		2010.06-
3	Орон сууц СШ-3-р баг	1 айл	50.0	15.0		2010.05-
4	Орон сууц СШ-2-р баг	18 айл	357.8	357.8	35.8	2011-2013
5	Орон сууц СШ 3-р баг	30 айл	1916.2	571.9	571.9	2013.07-
6	Орон сууц СШ 2-р баг	6 айл	119.2	119.2	23.8	2011-2013
5	Орон сууц СШ-1-р баг	4 айл	80.0	8.0		2011.09-
6	Орон сууц СШ-2-р баг	18 айл	357.8	242.8		2011.05-
7	Үйлчилгээний төв СШ 1-р баг	500 м2	870.0	750.0	550.0	2011.07-
8	Тагнуулын ажилчдын орон сууц ЗҮ	672 м2	235.0	180.0		2011.06-
9	Үйлчилгээний төв ЗҮ	1058 м2	480.0	336.0		2012.05-
11	Орон сууц ЗҮ	800 м2	1800.0	200.0		2012.05-
12	Орон сууц СШ 3-р баг	60 айл	1845.0	1845.0	1005.0	2012-2013
13	Халуун усны барилга ЗҮ	4 хүн	38.7	27.8		2012.08-
14	Орон сууц ЗҮ	20 айл	550.0	550.0	50.0	2012-2013
15	Орон сууц СШ 2-р баг	30 айл	1339.9	1339.9	764.9	2012-2013
16	Орон сууц СШ 3-р баг	65 айл	2700.0	2700.0	1670.0	2012-2013
17	Орон сууц ЗҮ	65 айл	2900.0	200.0		2012.08-
18	Орон сууц СШ 2-р баг	60 айл	2854.1	2854.1	2092.1	2012-2013
19	Орон сууц СШ 2-р баг	60 айл	2854.1	5854.1	2092.1	2012-2013
20	Орон сууц СШ 3-р баг	44 айл	2200.0	2200.0	1310.0	2012-2013
21	Орон сууц СШ 1-р баг	1 айл	90.0	60.0		2012.09-
22	Орон сууц СШ 2-р баг	85 айл	3800.0	190.0		2012.09-
23	Орон сууц ЗҮ	420 айл	11520.0	1822.0	670.0	2012.09-
24	Сүм СШ 5-р баг	960 м2	500.0	500.0	300.0	2012-2013
25	Орон сууц ЗҮ	80 айл	3000.0	2700.0		2011.08-
26	Орон сууц ЗҮ	60 айл	2800.0	2380.0		2011.08-
27	Орон сууц ЗҮ	50 айл	1438.0	1438.0	658.0	2012-2013
28	Орон сууц СШ 1-р баг	30 айл	1584.0	1584.0	1584.0	2013
29	Орон сууц СШ 3-р баг	220 айл		180.0	180.0	2013.05-
30	Ресторан СШ 4-р баг	442 м2	99.0	50.0	50.0	2013.04-
31	Зочид буудал СШ 4-р баг	1595.1 м2	100.0	65.0	65.0	2013.04-
32	Орон сууц СШ 3-р баг	30 айл	1534.0	80.0	80.0	2013.05-
33	ШТСтанц барилга Ай	88 м2	73.0	40.0	40.0	2013.5-
34	Гэгээн хотхон ЗҮ	100 айл	6980.0	6500.0	6200.0	2012.07-
35	Голомт банкны байр ЗҮ	259 м2	1749.0	1749.0	1400.0	2012-2013
36	Орон сууц ЗҮ	30 айл	1000.0	750.0	750.0	2013-
37	Орон сууц ЗҮ	23 айл	1383.0	1383.0	1383.0	2012-2013
38	Орон сууц ЗҮ	30 айл	1200.0	1200.0	1000.0	2012-2013
39	Орон сууц СШ 2-р баг	27 айл	900.0	900.0	900.0	2012-2013
40	Зочид буудал, тээврийн үйлчилгээний төв СШ 1-р баг	1600 м2	980.0	716.0	716.0	2013.06-
41	Үйлчилгээний төвтэй орон сууц СШ 1-р баг	96 айл	4000.0	500.0	500.0	2013.09-
42	Орон сууц СШ 1-р баг	6 айл	300.0	300.0	300.0	2013
43	Үйлчилгээний төв ЗҮ 1-р баг	259.6 м2	1749.0	430.0	430.0	2013.09-
44	Орон сууц, цэцэрлэг ЗҮ 1-р баг	21 айл 120 хүүхэд	1386.8	1040.0	1040.0	2013.06-
45	Орон сууц ЗҮ 1-р баг	30 айл	1700.0	1500.0	1500.0	2013.04-
46	Орон сууц ЗҮ 1-р баг	60 айл	1400.0	1330.0	1330.0	2013.06-
47	Орон сууц ЗҮ 1-р баг	30 айл	1300.0	1124.0	1124.0	2013.05-
48	Үйлчилгээний төв ЗҮ 1-р баг	140 м2	1750.0	1750.0	1750.0	2013
49	Орон сууц ЗҮ 1-р баг	35 айл	1200.0	700.0	700.0	2013.06-
50	Орлн сууц СШ 3-р баг	60 айл	2400.0	568.7	568.7	2013.03-
51	Орон сууц ЗҮ 2-р баг	30 айл	1200.0	800.0	800.0	2013.05-
52	Орон сууц ЗҮ 1-р баг	35 айл	1600.0	1600.0	1600.0	2012-2013
53	Орон сууц СШ 3-р баг	30 айл	1916.2	17.9	17.9	2013.10-
54	Орон сууц ЗҮ 1-р баг	30 айл	150.0	150.0	150.0	2013
55	Орон сууц СШ 3-р баг	30 айл	1916.2	49.2	49.2	2013.11-
			Дүн	88984.7	57092.1	38001.4
			Бүгд дүн	195341.4	193485.2	158000.6

Б. Их засварын ажил, объектын нэрээр, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрээр, сая.төг

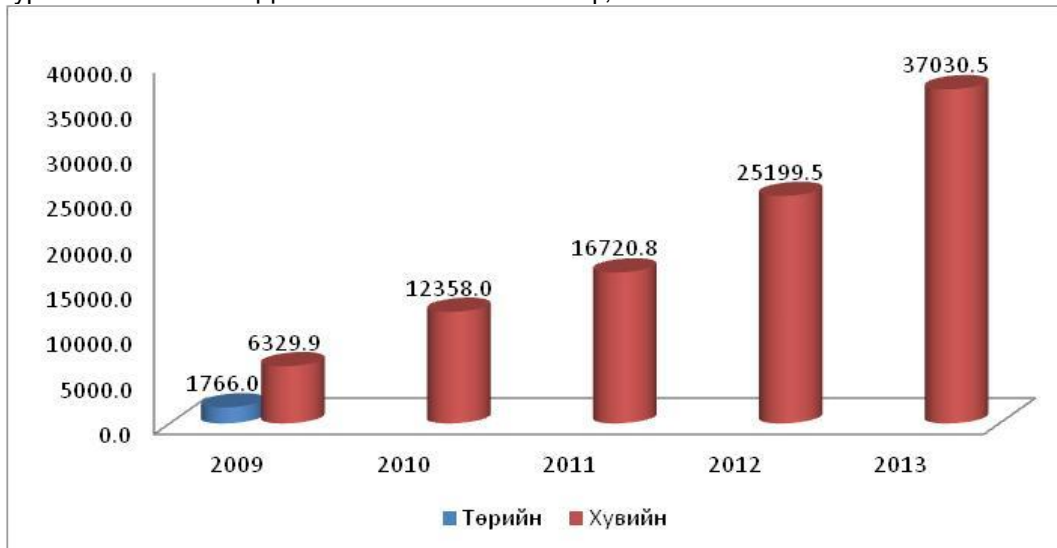
1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар					
1	Урлаг танхим, хичээлийн байрны хаалганы шинэчлэл ЗҮ	48.8	48.8	1.0	2012-2013
2	3-р цэцэрлэгийн засвар СШ 3-р баг	76.1	76.1	2.5	2012-2013
3	Багийн орон сууцны барилгуудын засвар СШ 4,5-р баг	228.0	228.0	15.0	2012-2013
4	ЦТС конторын засвар СШ 1-р баг	110.0	50.0	50.0	2013.04-
5	Стандартчилал хэмжилзүйн хэлтсийн контор	82.9	82.9	82.9	2013
6	ХХААЖДҮ-ийн газрын гадна шугам сүлжээ, грашын дээврийн засвар СШ	54.3	54.3	54.3	2013
7	1-р сургуулийн дотуур байрны засвар СШ	124.1	124.1	124.1	2013
8	Нэгдсэн эмнэлгийн А блокийн засвар СШ	328.0	328.0	328.0	2013
9	ЕБС-ийн барилгын дээвэр, халаалтын тогооны	125.7	125.7	125.7	2013
10	2-р цэцэрлэгийн барилгын засвар СШ	135.1	135.1	135.1	2012
Дүн		1313.0	1253.0	918.6	
2. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар					
1	Спорт залны дотор гэрэлтүүлэг, хичээлийн байрны цонхны шинэчлэл АЙ	25 ш	17.5	17.5	0.5 2012-2013
2	Нарлагшанд СӨХ-ийн 125,130-р байр, 80 айлын орон сууцны дээврийн засвар -СШ 1-р баг		73.5	73.5	73.5 2012-2013
3	7-р цэцэрлэгийн засвар СШ 5-р баг		54.8	54.8	1.0 2012-2013
4	Ахуйн үйлчилгээний барилгын засвар АЙ		126.8	126.8	126.8 2013
5	Автовокзал нүхэн засварын ажил СШ 4-р баг		20.0	20.0	20.0 2013
6	Эрүүл мэндийн төвийн барилга УБ		75.0	75.0	75.0 2013
7	20-23-р худаг хүртэл дулааны шугам СШ		77.3	77.3	77.3 2013
8	Эрүүл мэндийн төвийн барилга ДХ		89.9	44.9	44.9 2013.07-
9	ЗДТГ-ын дээврийн засвар ДХ		34.0	10.0	10.0 2013.06-
10	Данзанравжаа музейн барилгын засвар СШ 3-р баг		47.9	47.9	47.9 2013.07-
11	4-58 айлын барилгын гадна засвар СШ 2-р баг		40.0	40.0	40.0 2013
12	ЕБС-ийн хичээлийн байрны дулаан, цэвэр, бохир усны шугамын засвар АЙ		98.8	98.8	98.8 2013
Дүн			755.5	686.5	615.7
ИХ ЗАСВАР БҮГД			2068.5	1939.5	1534.3
НИЙТ ДҮН			197409.9	195424.7	159534.9

17.3 АШИГЛАЛТАД ОРУУЛСАН ОРОН СУУЦ, м2, оны эцэст

	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2012
Нийт талбай	8095.9	12358.0	16720.8	25199.5	37030.5	146.9
өмчийн Төрийн	1766.0					
хэлбэр Хувийн	6329.9	12358.0	16720.8	25199.5	37030.5	146.9
Сууцны талбай	6306.1	10053.5	14644.7	20343.7	30062.6	147.8
өмчийн Төрийн	1436.2					
хэлбэрээр: Хувийн	3395.0	10053.5	14644.7	20343.7	30062.6	147.8

Зураг.АШИГЛАЛТАНД ОРУУЛСАН ОРОН СУУЦ , нийт талбай м2

17.4 АШИГЛАЛТАНД ОРУУЛСАН ОРОН СУУЦ өрх, хүн амын тоогоор

	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2012
Тухайн сууцанд амьдарч байгаа өрхийн тоо	116	192	271	212	828	390.6
Тухай сууцанд амьдарч байгаа хүний тоо	401	603	842	873	2663	305.0

17.5 ХОТ НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, оны эцэст

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2012
Гүний худгийн тоо	52	60	357*	451*	470*	494*	105.1
Ус түгээх цэг	46	46	46	50	60	59	98.3
Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн т	9230	9179	12612	13029	8091	9453	116.8
Хог устгалын цэгийн тоо	14	14	14	13	15	14	93.3
Хог тээврийн машины тоо	24	28	24	27	24	29	120.8
Гэрэлтүүлэгтэй гудамж талбай	957.5	534.8	23.8*	33.3*	48*	54*	112.5
Халуун усны газрын тоо	24	30	29	32	29	30	103.4
- түүний багтаамж	97	127	91	118	96	108	112.5

Тайлбар- * 2010 оноос өмнө мян.м2-аар, 2010 оноос хойш гэрэлтүүлэгтэй гудамжийг км-ээр хэмждэг болсон.

17.6 ХОТ, НИЙТИЙН АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сумаар, оны эцэст

	Гүний худгийн тоо		Халуун усны цэгийн тоо		Түүний багтаамж хүн		Цэцэрлэгт хүрээлэн		Хөшөө баримал	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Айраг	28	30	2	2	7	8	1	1	2	1
Алтанширээ	36	41	1	1	2	4	0	0	6	0
Даланжаргала	22	24	2	2	9	9	2	1	2	2
Дэлгэрэх	20	20	1	1	2	6	1	1	4	1
Иххэт	21	24	1	1	6	3	1	1	2	5
Мандах	39	39	1	1	2	8	2	2	4	4
Өргөн	41	41	1	1	2	5	0	0	5	5
Сайхандулаан	36	41	2	2	3	3	1	1	1	1
Улаанбадрах	35	35	1	1	2	2	1	1	6	6
Хатанбулаг	34	34	1	1	2	2	2	2	6	6
Хөвсгөл	33	33	1	2	2	3	1	1	6	7
Эрдэнэ	26	31	3	2	6	4	0	0	0	0
Сайншанд	78	79	6	6	27	27	3	3	12	13
Замын үүд	21	22	6	7	24	24	4	4	5	5
Бүгд	470	494	29	30	96	108	19	18	61	56

АРВАН НАЙМ. АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО

18.1. АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар

Салбарын ангилал	2011	2012	2013	Үүнээс:					
				Үйл ажиллагаа явуулж байгаа	Үйл ажиллагаа явуулаагүй	Үүнээс:			
						Эхлээгүй	Түр зогсон	Бүрэн зогсон	Бусад
Хөдөө аж ахуй, ан	24	36	35	17	18	7	6	5	
Уул уурхай олборлох	12	14	12	2	10		9	1	
Боловсруулах үйлдвэр	49	48	55	22	33	5	21	5	2
Цахилгаан хий үйлдвэрлэл, ус хангамж	4	2	2	1	1	1			
Барилга	18	23	31	16	15	11	3	1	
Бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагаа	209	245	276	162	114	49	48	8	9
Зочид буудал, зоогийн	66	79	86	63	23	7	9	3	4
Тээвэр агуулахын аж ахуй, Холбоо	39	37	49	32	17	12	3	1	1
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	113	74	85	59	26	8	13	3	2
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн үйл ажиллагаа	50	53	54	43	11	2	6	3	
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын вйп ажиппагаа	52	53	52	50	2		1		1
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	61	63	63	50	13	1	7	3	2
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	55	61	61	56	5	3	1	1	
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйл ажиллагаа	95	117	122	75	47	6	21	18	2
БҮГД	847	905	983	648	335	112	148	52	23

18.2 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013 2012
ААН байгууллагын тоо, БҮГД	665	694	705	847	905	983	108.6
Үйл ажиллагаа явуулж буй ААН байгууллагын тоо	482	470	459	711	607	648	106.8

18.3 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, ажиллагчдын тооны бүлгээр

Салбарын ангилал	2011	2012	2013	Ажиллагчдын тооны бүлэг			
				0-9	10-19.	20-49	50+
БҮГД	711	607	648	489	65	74	20
Хөдөө аж ахуй	15	16	17	15		2	
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	11	7	2	2			
Боловсруулах үйлдвэр	35	20	22	19	1	2	
Цахилгаан, хий үйлдвэрлэл, ус хангамж	4	1	1				1
Барилга	16	15	16	6	5	4	1
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	143	147	162	155	2	4	1
Зочид буудал, зоогийн газар	56	61	63	48	4	11	
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	31	19	32	27	2	3	
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	99	52	59	58	1		
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн үйл ажиллагаа	44	39	43	35	1	5	2
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	51	63	50	19	17	9	5
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	59	49	50	11	17	14	8
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	53	56	56	29	12	14	1
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	94	62	75	65	3	6	1

СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС